

Motbakker, stavbrekk og rivalisering

En analyse av nyhetsverdier og dramaturgi i dekningen av
Northug versus Hellner i Vancouver-OL.

Ørjan Brage

Masteroppgave i journalistikk

Universitetet i Oslo
Institutt for medier og kommunikasjon
26.11.2012

Sammendrag

Formålet med denne oppgaven er å undersøke hvordan to populærjournalistiske nettaviser går frem når de presenterer og konstruerer konflikter mellom toppidrettsutøvere, på og utenfor arenaen. For å gjennomføre dette ville jeg fokusere på nettavisenes prioriteringer og nyhetsverdier, samt hvordan hvilke dramaturgiske virkemidler journalistene tar i bruk. Jeg vil i tillegg undersøke hvordan samspillet mellom utøvere og pressen påvirkes av medialiseringen i idretten. For å kunne analysere dette, valgte jeg ut medienes presentasjon av rivaliseringen mellom Marcus Hellner og Petter Northug under OL i Vancouver 2010.

Analysens datamateriale er artikler fra VG.no og Aftonbladet.se, i avisperioden 12.-28.februar 2010. I analysens første del har jeg valgt ut ni forskjellige artikler, fra tre ulike konkurransedager, og jeg foretar en kvalitativ innholdsanalyse av disse. Denne analysen viser en sterk individorientering, og konflikt er et av de tydeligste nyhetskriteriene. De dramaturgiske elementene som kommer tydeligst frem er et ofte tydelig orkestret persongalleri, og de hindringene som skapes av «heltens» motstandere.

På grunn av nyhetsjangerens form, så jeg det også nødvendig å analysere hele avisperioden som en helhet, for å på denne måten bedre kunne avdekke elementer som ikke tydelig kommer frem i enkeltartikler. I denne analysen var det tydeligere utøvernes reise mot det endelige målet, i dette tilfellet individuelt OL-gull, som skisseres opp gjennom dekningen av et mesterskap.

English Abstract

The purpose of this thesis is to explore how the popular press introduces and constructs conflicts between athletes, both on and off the field. To accomplish this, I chose to focus on news values and dramaturgical elements used by online papers. In addition to this, I will explore how the interplay between the media and the athletes is influenced by the mediatization of professional sports. To analyze this, I chose the media representation of

the rivalry between Marcus Hellner and Petter Northug during the 2010 Olympic Games in Vancouver.

The material for the analysis is articles from VG.no and Aftonbladet.se, from February 12 through 28. In the first part, I've chosen nine different articles from three different days of competition. This analysis shows a particular focus on the individual athletes, with conflict as the most prominent news value. The most obvious dramaturgical elements are the characters, and the obstacles created by the hero's opponents.

Due to the limitations of the news genre, I also found it necessary to analyze the coverage as a complete unit. In this part of the analysis, there is a greater focus on the athletes' journey towards their ultimate goal, a gold medal, and how this is built upon throughout the media coverage.

Forord

Jeg vil først takke min veileder Sigurd Allern (Høst 2009 til Høst 2012) for sin tålmodighet gjennom hele perioden, og tette oppfølging da oppgaven skulle fullføres. Dette prosjektet ble ferdig takket være dine innspill og ditt engasjement.

Jeg vil også gjerne takke familie og venner for støtte og innspill gjennom hele prosessen, spesielt mor og far som hvis trygghet og hjelp gjorde det mulig å komme i mål.

Tilslutt vil jeg takke min kjære samboer Kjersti som aldri tvilte på at dette ville gå bra.

Ørjan Brage

Oslo, November 2012

1. Innledning	1
1.1 Målsetningen med oppgaven	2
1.2 Oppbygging av oppgaven	3
2. Teoretiske perspektiver	5
2.1 Kommersielle nyhetskriterier og tabloidisering.....	5
2.2 Olympiske leker i populærjournalistikken.....	11
2.3 Drama og melodrama i sportsjournalistikk.....	12
2.4 Fortellerstruktur i populærjournalistikken	16
2.5 Medialisering av idretten	18
3. Metodiske problemstillinger	21
3.1 Bakgrunn for metodevalg	21
3.2 Metodevalg	22
3.3 Innholdsanalyse av artikler	23
3.4 Dramaturgi	29
3.5 Personfokus, dramaturgi og mytologisering gjennom avisperioden.....	32
3.6 Utvalget av artikler	34
4. Northug-fiasko og utslitt Hellner	36
4.2 ”Nesten på pallen” i Aftenbladet.se	42
4.3 Aftenbladet om Norges dårlige dag	44
5. Svensk gull og norsk stavbrekk	48
5.1 VG.no om Northug og staven som brakk	48
5.2 Storsinnede vinnere og skuespill på mediescenen	52
5.3 Aftenbladet om en svensk jubeldag	57
6. Stafett er stafett	61
6.1 Northug sikrer norsk sølv, men Sverige vinner	61
6.2 Svensker på vinnerporet og kjepphøye stjerner	66
6.3 Aftenbladet på seierens dag	70
7. Oppturer, nedturen - og en konklusjon	72
7.1 VG-fortellingen.....	72
7.2 Aftenbladet-fortellingen.....	77
7.3 Sammenligning av avisene	80
7.4 Medialiseringen og dens grenser	82
7.5 Konklusjon.....	85

Litteratur	89
Vedlegg 1	96
Vedlegg 2	99
Vedlegg 3	102
Vedlegg 4	104
Vedlegg 5	110
Vedlegg 6	113
Vedlegg 7	117
Vedlegg 8	121
Vedlegg 9	125

1 Innledning

Sportsnyheter er en viktig del av populærjournalistikkens stoffprofil, det gjelder både i løssalgsaviser og deres nettmedier. Vi som er sportsinteressert vil lese om forventningene til den store, kommende konkurransen og ha resultater og reaksjoner etterpå. De av nasjonens utøvere som presterer på topp vil bli hyllet som helter, mens konkurrentene blir sett på som fiender. Hvis det oppstår situasjoner der kampen mellom utøverne tas ut fra selve konkurransen, er pressen der som ulver på jakt, og vi vil som lesere raskt få innblikk i disse personkonfliktene. Under vinter-OL i Vancouver 2010, fikk man oppleve en slik nyhetsfortelling, der Petter Northug og Marcus Hellner angivelig var i konflikt både på og utenfor langrennsarenaen. Denne ”krigen” var hett nyhetsstoff både i norske og svenske løssalgsaviser.

Hvordan bygger journalistene opp en slik historie? Hvorfor konsentreres mediedekningen ofte om noen få utøvere? I denne oppgaven vil jeg forsøke å svare på blant annet disse spørsmålene. Gerd von der Lippe har i boka *Et kritisk blikk på sportsjournalistikk* (2010) skrevet om «Idrettshelter – næring til våre myter, drømmer og fantasier». Idrettsstjerner er klart blant våre fremste helter, og jeg vil forsøke å koble den tradisjonelle populærjournalistiske rapporteringen med teoretiske perspektiver hentet både fra analyser av nyhetsverdier så vel som fra journalistisk dramaturgi.

Det finnes vanligvis ingen større konkurranser for en idrettsutøver å vinne enn de olympiske leker. I tillegg til egen ære og suksess, handler OL i stor grad om kamp mellom nasjoner, der den kanskje lengstvarende og mest intense er nabofeiden mellom Norge og Sverige. I Norge har spesielt vinterlekene en helt unik rolle som samlingspunkt for folket, det eneste som kanskje kan konkurrere med hensyn til oppmerksomhet er de store kampene til landslagene i håndball og fotball. Noe av det samme gjelder også i Sverige. I denne oppgaven vil jeg undersøke hvordan populærjournalistikken, representert ved en norsk (VG.no) og svensk (Aftonbladet.se) nettavis under vinterlekene

i Vancouver 2010 bygde opp om Northug og Hellner som nasjonenes helter, og hvordan de formidlet eller konstruerte en angivelig konflikt mellom dem.

I moderne idrett er mediene helt i sentrum av begivenhetene. TV og radio sender direkte fra konkurransene, mens reportere fra aviser og etermediene kommer tett på utøverne både før og etter at de skal i ilden. I tillegg kan man fordype seg i reportasjer og sendinger utenfor konkurransearenaen, som spenner fra «hjemme hos-reportasjer» i *Se og Hør*, til treningsvideoer og videodagbøker. Summen av dette er at man som publikummer føler en nærhet til idrettsheltene, både som utøvere og privatpersoner. Som sportsinteressert, syns jeg det var spesielt interessant å utforske hvordan mediene bruker denne nærheten til å skape vinklinger som går utover den rene konkurransen. Uttrykk som «en kamp i kampen» har lenge vært å finne i sportsjournalistikken, men når dette videreutvikles til stoff om personlig rivalisering og om konflikter også utenfor arenaene, kan man spørre seg i hvor stor grad dette er rene mediekonstruksjoner. Eller har det en viss rot i virkeligheten? Et annet element ved dette temaet, er hvordan sportsinstitusjonen og mediene samarbeider for å profilere utøvere og lag. Jeg vil derfor undersøke hvordan dette samspillet fungerer, spesielt når utøverne ikke vil «spille på lag» med mediene.

Ut fra dette perspektivet virket det naturlig å undersøke Petter Northug, som med sin utypisk kjepphøye fremtoning raskt ble en superstjerne gjennom mediens rapportering fra langrennssirkuset. I en Dagbladet-artikkel fra 2008, kunne vi lese at han etter å ha vunnet en stafett-spurt, viftet med en ødelagt stav og ropte at han gjorde det «Uten trinsj!» (www.dagbladet.no/2008/11/23/sport/ski/langrenn/380698). Mannen han slo i spurten var den da relativt ukjente Marcus Hellner, som skulle vise seg å bli Northugs hovedkonkurrent i OL i Vancouver to år senere. Og da var det igjen en stav som befant seg i begivenhetenes sentrum.

1.1 Målsetningen med oppgaven

Fordi sporten er en så viktig del av populærjournalistikkens profil, vil jeg ta utgangspunkt i nettmedier knyttet til den klassiske løssalgspresen. Sportsjournalistikk handler ofte om å formidle de utrolige øyeblikkene og de nesten overmenneskelige prestasjonene. De

største stjernene blir folkehelter, og historiene deres både fenger og inspirerer publikum. Ikke minst i den ”tabloide” populærjournalistikken legges det stor vekt på helter og skurker, triumfer og nederlag.

Følgende forskningsspørsmål vil bli drøftet og forsøkt besvart:

1) Hvilke nyhetsverdier hadde størst gjennomslag i langrennsdekningen fra Vancouver i VG.no og Aftenbladet.se?

2) Hvilke dramaturgiske virkemidler tok de to nettavisene i bruk i konstruksjonen av rivaliseringen mellom Northug/Norge og Hellner/Sverige?

I tillegg til dette vil jeg i et avsluttende kapittel komme inn på problemstillinger knyttet til idrettens medialisering.

1.2 Oppbygging av oppgaven

I oppgavens kap. 2 vil jeg drøfte litteratur som kan hjelpe med å forklare oppgavens problemstilling. Jeg vil først ta opp hva populærjournalistiske medier legger vekt på når de velger ut og vinkler nyheter. Videre vil jeg introdusere hvordan dramaturgisk teori og modeller kan benyttes når man undersøker sportsjournalistikk. Her vil jeg også se på fortellerstrukturer som benyttes. Til slutt vil jeg se nærmere på hvordan idretten medialiseres gjennom pressen.

I kap. 3 vil jeg presentere datamaterialet jeg skal benytte i oppgavens analyse, for forsøke å besvare forskningsspørsmålene. Jeg vil begrunne valget av aviser, samt gjennomgå hvordan jeg kom frem til metodene jeg har benyttet for å analysere dette materialet. Her vil jeg også komme inn på alternative metodevalg, og hvorfor jeg valgte bort disse. Til slutt i dette kapitlet begrunner jeg utvalget av artikler fra datamaterialet.

Selve analysen vil jeg dele opp i flere kapitler (4-6), der hver konkurransedag jeg analyserer får sitt eget kapittel. Hvert kapittel vil bestå av analysen av to artikler fra henholdsvis VG.no og Aftenbladet.se. I tillegg har jeg inkludert analysen av en

forhåndsartikkel før stafetten, samt en artikkel med et annet perspektiv knyttet til 30 kilometer med skibytte. I kapittel 7 vil jeg gå utover enkeltartiklene, og undersøke valget av nyhetsverdier og bruken av dramaturgiske virkemidler i avisperioden som helhet. Her vil jeg også drøfte spørsmål knyttet til idrettens medialisering, før jeg forsøker å oppsummere funnene i forhold til forskningsspørsmålene.

2 Teoretiske perspektiver

I dette kapitlet vil jeg introdusere de elementene jeg mener bør vektlegges når man skal forsøke å kartlegge hvorfor og hvordan populærjournalistiske medier dyrker personkonflikter i sportsjournalistikk. Ved hjelp av relevant litteratur vil jeg forsøke å definere sentrale begreper i analysen og introdusere de faktorene som gjør at mediene vil bygge opp under, eller skape, slike konflikter.

2.1 Kommersielle nyhetskriterier og tabloidisering

Målet i denne oppgaven er som nevnt å undersøke hvorvidt og i tilfelle hvordan mediene konstruerer eller underbygger personkonflikter som en del av sin sportsdekning. Jeg anser det derfor som hensiktsmessig å begynne med å se nærmere på hvorfor slike konflikter er interessant for nyhetsmediene, og spesielt løssalgspressen.

Tabloid var opprinnelig en betegnelse for en type legemidler annonsert i aviser rettet mot et bredt publikum, der New York Sun var den første (Lippe 2010: 84). Ordet ble også brukt i betydningen «sammentrengt». Med lanseringen av Daily Mirror i 1903, fikk uttrykket den betydningen vi kjenner i dag. Navnet beskrev selve formatet, som var halvparten av en vanlig fullformatavis, men ble også en beskrivelse av innholdet, som fokuserte i større grad på sensasjoner, skandaler, bilder og mer lettfordøyelige nyheter enn fullformatsavisene (ibid). Derfor refererer vi til forandringer i avisenes innhold når vi snakker om *tabloidisering* som prosess. Sigurd Allern har i en normativ drøfting definert ”tabloidisering” som en utvikling der journalistikkens forpliktelser i forhold til den politiske, demokratiske offentligheten svekkes fordi de redaksjonelle prioriteringene styres av kortsiktige, kommersielle interesser. Dette fører til at stoff som dramatiske forbrytelser, underholdning og eliteidrett prioriteres over nyheter, kommentarer og bakgrunnsstoff rundt viktige samfunnsforhold som politikk, forvaltning og økonomi

(Allern 2001: 44). Løssalgsaviser representerer også det som kan kalles populærjournalistiske medier (Eide 1995), de legger vekt på et innhold som kan trekke til seg et bredt, folkelig publikum.

I Norge blir ofte løssalgsavisene, spesielt Dagbladet og VG trukket frem som spydspisser i tabloidiseringsprosessen. VG var først ute med overgang til det tabloide formatet i 1963, og endret samtidig profilen til en mer kommersiell og underholdningsorientert strategi. Opplagsøkningen dette bidro til påvirket etter hvert konkurrenten Dagbladet, som gjorde samme formatendring i 1983 (Allern 2001: 28). Begge de to avisene var opprinnelig aviser av en annen type. Dagbladet ble etablert som et liberal-radikalt opposisjonsorgan allerede i 1863, mens det moderne VG ble introdusert som en borgerlig, kulturorientert avis i fullformat i 1945 (Allern 2001: 29). Begge avisene bærer fortsatt med seg elementer fra den opprinnelige profilen, og man finner derfor mer stoff om for eksempel politikk og samfunnsforhold enn standarden er i løssalgstabloider på verdensbasis. På andre siden av grensen har de svenske tabloidene Expressen og Aftonbladet fulgt den samme malen for en blanding av det seriøse og det trivielle. På grunn av disse karakteristikkenes skriver Martin Eide at det er mer naturlig å snakke om «løssalgsjournalistikk i tabloidformat» (ibid).

I boka *Sportsjournalistikk* skriver Gerd von der Lippe at i den norske diskusjonen om populærjournalistikk og ”tabloider” glemmes ofte påvirkningen fra *Sportsmanden*, en avis utelukkende med sportsnyheter som ble gitt ut i perioden 1913-65. Her fant man store bilder og overskrifter, intervjuer som gjorde leserne bedre kjent med de største utøverne, og fokus på skandaler og konflikter. Lippe skriver at denne avisen kan stå som representant for landets første tabloide avis i en journalistisk forstand, både med tanke på populærjournalistiske nyhetskriterier og estetikk (Lippe 2010: 88). Sportsjournalistikken er altså fra starten av en ikke ubetydelig del av tabloidiseringsprosessen. Hvorfor det er viktig å skille ut løssalgsavisene (og deres nettilbud) i vår sammenheng skal jeg komme tilbake litt senere.

I denne masteroppgaven fokuserer jeg på kommersielle nettmedier som publiseres av mediehus der papirutgaven er en typisk løssalgsavis, og der nettmediet representerer den samme journalistiske kulturen. Dette er kommersielle nyhetsleverandører som er

bundet til behovet for å gi eierne avkastning på investeringene (Allern 2001: 18). I motsetning til abonnementsaviser, er dessuten løssalgssavisene produkter som leserne står fritt til å kjøpe eller unnlate å kjøpe fra dag til dag (Allern 2001: 15). Inntjeningen foregår i første rekke gjennom selve avissalget, supplert med annonseinntekter. Det er derfor avgjørende for hver enkelt avis å vite hvilke nyhetssaker som «selger» avisene. På samme måte er det med nettmediene: Vi kan daglig – og på ulike tidspunkter i løpet av døgnet – velge å ”klikke oss inn” eller la være. I alle tilfeller vil ”forsidene” fungere som en reklameplakat som påvirker hvor interessert vi er etter mer stoff. Og klikkene påvirker igjen muligheten for annonseinntekter.

Jakten på høyest mulig lesertall er derfor grunnleggende både strategisk og mer kortsiktig. For best å forklare hvordan denne markedsorienteringen påvirker konstruksjonen av nyhetsfortellinger, er det nærliggende å begynne med å introdusere «retningslinjene» redaksjonene benytter for å avgjøre *nyhetsverdien* til en gitt sak. Her må det presiseres at dette ikke er en ”smørbrødliste” som journalistene følger, det handler mer om å peke på elementer man kan finne i en nyhetshendelse for hjelpe til med å avgjøre hvor interessevekkende og ”salgbar” denne saken er. Ifølge David Randall vil man se at i redaksjonene tas avgjørelsene rundt de forskjellige sakene i et høyt tempo, tilsynelatende ikke basert på noe mer enn «magefølelse» (referert i O'Neill og Harcup 2009: 162). Dette skyldes at de kriteriene journalistene legger til grunn når er så innarbeidet at avgjørelsene kan tas hurtig. (ibid). Sagt på en annen klassisk måte, så sitter disse kriteriene «i veggene» i redaksjonen (Allern 2001: 55).

Et gammelt uttrykk sier at journalistene *speiler* virkeligheten. Som Allern (2001: 47) påpeker i *Nyhetsverdier*, er dette upresist, om ikke fullstendig feil. Han kaller denne ideen for en type «naiv realisme» fordi den undergraver viktigheten av å forstå journalistene og nyhetsorganisasjonenes eget ståsted og rolle i konstruksjonen av journalistikken (Allern 2001: 47). Allern går ikke bort fra speilmetaforen, men påpeker at speil kan holdes i ulike vinkler, noe som retter oppmerksomheten mot viktigheten av å forstå hvordan journalister *vinkler* sakene sine. Den beslektede metaforen om journalistikken som et vindu mot verden refortolkes, med henvisning til Gaye Tuchman (1978) om nyheter som ”et vindu mot verden” som inviterer oss til å se, men begrenset av

de rammene som finnes. Det fins ingen måte en sak på samme tid kan dekkes fra alle mulige vinkler og ståsteder. Derfor er ikke nyhetsverdiene bare et sett egenskaper journalistene ser etter for å avgjøre hvorvidt en sak er av interesse, men også et hjelpemiddel for å øke salgbarheten. Jeg vil komme tilbake til dette poenget senere i oppgaven. Før jeg går nærmere inn på ulike teorier om hva disse nyhetsverdiene innebærer, vil jeg understreke at selv om de introduseres som hjelpemidler for journalistene, kan det hevdes at de ikke benyttes nevneverdig i redaksjonene. O'Neil og Harcup refererer til John Hartley, som oppsummerer at å identifisere nyhetskriteriene i en gitt sak sier mer om *hvordan* den ble dekket enn *hvorfor* (O'Neill og Harcup 2009: 163). Hva slags karakteristikker er så disse nyhetsverdiene, og hvorfor kan de koples til den tabloide måten å rapportere sportsjournalistikk? En vanlig definisjon i journalistikkundervisningen i Norge er "VISAK"-tesen, der Vesentlighet, Identifikasjon, Sensasjon, Aktualitet og Konflikt vurderes som de fem viktige nyhetsverdiene (Allern 2001, 55). I tillegg spiller det en rolle hvor kjent eller mektig de aktuelle nyhetspersonene er.

I en lærebok om TV-journalistikk oppsummerer Olav Njaastad ulike varianter av kriteriet identifikasjon, dvs. *nærhet*, som er det viktigste kriteriet for denne typen journalistikk, og deler det opp i underkategoriene *nærhet i tid*, *konsekvens*, *geografi*, *kulturell nærhet* og *følelsesmessig nærhet* (omtalt i Allern 2001: 55). Hvis vi først tar utgangspunkt i den utvidede VISAK-tesen, pluss betydningen av å være kjent eller mektig, vil jeg se på hvordan dette passer i forhold til sportsjournalistikken.

Vesentlighet viser til hvor viktig eller relevant saken er for leserne. Knyttet til sportsjournalistikk kan dette bety at større stjerner og konkurranser prioriteres foran mindre. *Identifikasjon* peker på geografisk og kulturell nærhet, og derfor vil ofte nasjonale utøvere eller lag få mer dekning i de gjeldende lands aviser. Når VG skriver om fotballklubbene Vålerenga og Rosenborg, skriver Aftonbladet om Malmö fotbollklubb, Hammarby eller Helsingborg. *Sensasjon* omhandler hvorvidt en sak er overraskende. En sak om at en utøver er tatt for bruk av ulovlige legemidler er derfor mer interessant enn en sak om alle de som *ikke* har tatt slike preparater. *Aktualitet* viser til hvor nær saken er i tid. Et eksempel er en kommentar fra en redaktør i Fædrelandsvennen: «Et gull som tas

kl. 23 er bedre enn ett som tas klokken 21». (Lippe 2010: 25). Dette konkrete eksemplet er en del av et poeng Lippe gjør i sammenheng med forskjeller på nettjournalistikk og «klassisk» journalistikk, som jeg vil komme tilbake til litt senere.

Det siste allmenne nyhetskriteriet, *konflikt*, har en spesielt interessant posisjon i sportsjournalistikk. De fleste idrettskonkurranser er en kontrollert konflikt mellom personer eller lag som kjemper mot hverandre og der utgangspunktet er at begge parter har som mål å vinne. I noen idretter er dette mer bokstavelig enn andre, men både sjakkspiller Magnus Carlsen og proffbokser Cecilia Brækhus deltar i arrangerte konflikter, der målet er å vinne over sin motstander. Det som derimot er sentralt i forhold til min problemstilling, er at hvis det allerede eksisterer en konflikt, vil nyhetskriteriene tilsi at *enda* en konflikt oppå den ”arrangerte” vil øke interessen og dermed salgbarheten.

En kjent analyse av nyhetsverdier, som har hatt stor gjennomslagskraft internasjonalt, er Johan Galtung og Mari Ruges arbeid om utenriksjournalistikk fra 1965, som O'Neill og Harcup (2009: 164) kaller det første forskningsbidraget innen feltet. I artikkelen foreslår Galtung og Ruge tolv kriterier, eller trekk ved hendelser som kan antyde hvor stor sjansen er for at de blir nyheter. De skriver også at de første åtte kriteriene er relativt uavhengige av kulturelle og politiske forhold (Allern 2001: 58) Disse åtte er *frekvens*, *terskel*, *utvetydighet*, *meningsfullhet*, *samsvar*, *overraskelse*, *kontinuitet*, og *komposisjon*. I tillegg inkluderes ytterligere fire kriterier, som er knyttet til vestlige verdier i nyhetene: at nyhetene ofte knyttes opp mot *elitenasjoner* og *elitepersoner*, generell *personfokusering*, og at *negative hendelser* prioriteres.

Før jeg går over til neste tema, vil jeg gi en kort beskrivelse av eventuelle ulikheter mellom papiraviser og nettaviser, i forhold til de elementene jeg allerede har beskrevet.

Et sentralt element ved nettaviser, er den kontinuerlige oppdateringen. Der papiravisene har en leveringsfrist for materialet, kan nettavisene både oppdatere allerede eksisterende saker, samt publisere nye saker hvis ny informasjon skulle dukke opp (Lippe 2010: 24). Dette er ikke nødvendigvis utelukkende positivt for kvaliteten på det journalistiske arbeidet. Journalister som jobber i nettredaksjoner beskriver en arbeidshverdag preget av høyt tidspress (Ottosen og Krumsvik 2008: 18), der blant annet

kildeminimering er en av strategiene for å maksimere effektiviteten (Gynnild 2008: 138). En journalist uttalte at det viktigste er å få ut saken, «[...] så kan vi fylle på med flere kilder etter hvert (ibid).

En annen interessant egenskap ved artikler publisert på nett, er mulighetene for å inkludere hyperlenker som leserne kan følge for å få ytterligere informasjon om den aktuelle saken, tidligere lignende saker, eller andre perspektiver på samme sak. Journalistene har muligheten til å sette sakene inn i den ønskede konteksten, mens leserne har flere valgmuligheter i forhold til å tilegne seg informasjon rundt en gitt sak (Dahlen 2008: 100). Dette trenger heller ikke nødvendigvis være andre tekstartikler. Spesielt nå som datamaskiner og båndbredden er kraftig nok, kan en nyhetsartikkel på nett også inkludere et vindu med video som for eksempel viser høydepunkter fra den aktuelle kampen, eller intervjuer med personer som har tilknytning til en gitt sak. Spørsmålet er i hvor stor grad nettavisene benytter seg av denne muligheten. Lippe skriver at hun ikke syns de enda har nådd potensialet som ligger i multimedialiteten (Lippe 2010: 25). Astrid Gynnild gjengir den samme påstanden i *Journalistikk i en digital hverdag* (2008). der hun skriver at potensialet for interaktivitet i nettavisene er langt større enn det som foreløpig er testet ut (Gynnild 2008: 143). Dog bør det merkes at Arne H. Krumsvik i den samme boken skriver at de store norske avishusene kombinerer både multimedialitet og flermedialitet. Grunnen til at dette er unntaket istedenfor regelen er at å produsere unikt innhold for de ulike presentasjonskanalene blir for kostbart for de fleste aviser (Krumsvik 2008: 96).

Et siste poeng kan være at redaktører og desken ikke nødvendigvis trenger å prioritere én eller to artikler for å dekke en gitt sak, fordi man ikke må ta de samme plasshensynene som i en papiravis. Dette illustreres godt i tall fra Lars Jacobsen (2006), som forteller at 43 prosent av sakene fra VG også fantes på VGNett, men at dette bare utgjorde 20 prosent av den samlede stoffmengden på nett (Roppen 2008: 64). Den eneste begrensningen ligger hvordan artiklene skal presenteres på nettavisens for/førsteside. Dette kan bidra til utvikling og endring i både sjangre og innhold, men det kan også senke kvaliteten. Terje Rasmussen tror likevel ikke at innføringen av nettavisene har ført til noen radikale endringer i journalistikken, men derimot en «radikalisering av allerede

eksisterende trender» (omtalt i Eide 2005: s 376). Med andre ord, nettavisene er ikke alene årsaken til en eventuell lavere journalistisk kvalitet, men de kan ha fremskyndet en slik prosess. Og det samme gjelder eventuell kvalitetsøkning.

2.2 Olympiske leker i populærjournalistikken

Fordi jeg i denne oppgavens datamateriale fokuserer på de olympiske vinterlekene i Vancouver, vil jeg i dette avsnittet redegjøre for de elementene ved rapportering fra slike arrangementer som skiller seg ut ifra de prosessene jeg har beskrevet tidligere i oppgaven.

Dayan og Katz skriver om tre typer store mediebegivenheter (”media events”): kroning, konkurranse og erobring (Dayan og Katz 1992). De olympiske lekene faller inn under kategorien *konkurranse*, som defineres som (egen oversettelse) «en regelstyrt kamp mellom mestere», som «noen ganger er lek, andre ganger ekte, men innsatsen er alltid høy» (Dayan og Katz 1992: 26).

Olympiske vinterleker er definitivt en internasjonal ”mediebegivenhet”, og de store fjernsynskanalene er i praksis en slags ”medarrangør”. For å sette i perspektiv hvor viktig OL er for kanalene, kan man se at NRK 1 under lekene i Vancouver fylte 86 prosent av sendeflaten med sport. Til sammenligning var 9 prosent nyheter (Lippe 2010: 48). Dette virker å være en del av en utvikling der mediene utvider tilbudet til hvert mesterskap. Lasse Dyrdal og Sverre Lenes skriver i *Sport i avis* (1993) at: «Under vinter-OL i Albertville i 1992 var radio, fjernsyn og aviser fulle av sport i to uker. Aldri har vel så mange nordmenn lest, hørt og sett så mye sport på så kort tid (Dyrdal og Lenes 1993: 7)». Og dette ble uttalt i en tid uten nettilbudet, som også er i stadig utvikling. Blant annet var trafikken på nrk.no dobbelt så høy under OL i Vancouver, som den var under lekene i Beijing to år tidligere (Lippe 2010: 48). Kanalene bruker store ressurser på disse mediebegivenhetene, og som publikum har man tilgang til nesten alt som skjer i og utenfor arenaen.

Ser vi på nyhetskriteriene, oppfylles flere av disse nærmest automatisk i en slik sammenheng. *Vesentligheten* sikres gjennom at dette er globale mediehendelser (Allern

2001: 54). Dette kan høres ut som sirkelargumentasjon, men i dette tilfellet blir de også vesentlige *fordi* de er mediebegivenheter, ikke omvendt. *Identifikasjon* skapes gjennom det store nasjonale fokuset hos hvert lands medier. *Aktualiteten* sikres gjennom at konkurransene direktesendes, og dermed kan regnes som en nyhet. *Sensasjonen* er en del av det dramaturgiske, som jeg kommer tilbake til i neste delkapittel, men kort fortalt vil dette være det journalistene håper på i et mesterskap. En spesielt imponerende prestasjon, en overraskende seier eller tap, eller en utøver tas i bruk av ulovlige preparater kan være eksempler på dette.

Konflikten er i en viss forstand alltid tilstedeværende i konkurranser. Det er også en sentral nyhetsverdi. Derfor kan man se for seg at journalistene også kan søke etter mulighetene for også å skrive om konflikter som går utenfor den regulerte konkurransen og arenaen.

2.3 Drama og melodrama i sportsjournalistikk

Bruken av dramaturgiske virkemidler er et fast innslag i journalistikken, slik Tine Kolstads lille lærebok om dramaturgi for journalister (1996), *Det var en mørk og stormfull dag*, viser. Det samme kan sies om betrakte sportsjournalistikk i et dramaturgisk lys. Allern skriver hvordan vi i de store mediebegivenhetene finner dramaturgien fra sagn, myter og melodramaet. I dette delkapitlet vil jeg forsøke å redegjøre for de ulike nivåene der man kan finne igjen slike virkemidler.

I artikkelsamlinga *Sport i avis*, skriver Thore Roksvold om hvordan menneskets drøm om guddommelighet realiseres gjennom idretten, men at den uttrykkes i sportsjournalistikken. Han mener at dette kommer til syne gjennom sjangrene, gjennom bilder, titler og vinkling, og gjennom tekstenes fortellerstruktur, setningsbygning og ordvalg (Roksvold 1993: 101). De mer spesifikke elementene han fremhever er blant annet intimisering og individsentrering, som jeg inkluderer som en del av både personfisering- og nærhetskriteriene i diskusjonen om nyhetsverdier. I tillegg skriver han om bruken av følelsesretorikk, der journalistene uttrykker glede og lidenskap når de rapporterer spennende øyeblikk i for eksempel en fotballkamp. Dette er også noe som har

utviklet seg gjennom årene, der den tidligere sportsjournalistikken konsentrerte seg om tall og harde fakta (Roksvold 1993: 114-115). Sportsjournalistikken hjelper til å konstruere et fellesskap som bygger på engasjement, både hos utøverne, journalistene og publikum (Roksvold 1993: 103).

Et interessant moment her er skillet mellom helter og celebriteter som Lippe (Lippe 2010: 236) legger vekt på. Mens helten har utmerket seg gjennom sine dåder, gjør celebriteten det primært gjennom sitt image og statusen som merkevare. Med andre ord, helten skaper seg selv, kjendisen er i større grad skapt av mediene. Man kan hevde at suksessrike idrettsutøvere per definisjon er helter, men at det er stor forskjell dem i forhold til graden av celebritet.

Når jeg skriver at suksessrike utøvere er helter, er dette sett i lys av moderne heltedyrkelse. Lippe skriver om hvordan polene, fjellene og til og med verdensrommet (til dels) er erobret, derfor kan det ikke dukke opp helter av typen Fritjof Nansen, Sir Edmund Hillary eller Neil Armstrong lenger. Hun skriver også hvordan nærkontakten med politikerne også fjerner disse som mulige helter (Lippe 2010: 235). Denne kan riktignok diskuteres, i forhold til hvordan enkelte statsledere står frem ved ekstreme situasjoner. For eksempel kan det argumenteres for at Jens Stoltenberg fylte en helterolle i den første tiden etter terroren 22.juli. Lippe (2010) refererer også til to ulike synspunkter fra andre forskere, der Garry Whannel sier at helter er en mangelvare i den vestlige verden, mens Joseph Campbell på den andre siden hevder at den kontinuerlige dyrkelsen og idoliseringen i mediene har devaluert heltene.

Heltedyrkelse har historisk sett ofte vært tett knyttet til nasjonalfølelse og patriotisme, der individer som har fremmet landets interesser har kunnet oppleve å få en helterolle. Nansen forsøkte å kartlegge den da ukjente Nordpolen, og Jurij Gagarin var første menneske i verdensrommet, i mangel av slike helter må vi nå i stor grad nøye oss med de store internasjonale idrettskonkurransene, og de heltene der som sprenger nye grenser. Olympiske leker er stadig en arena der nasjonal stolthet og patriotisme kan få fritt utløp. Seierherren er verdens beste i sitt felt, og da følger det at nasjonen han/hun tilhører kan sole seg i glansen som ”verdens beste”. Et ordrett eksempel på dette finner vi i en Dagbladet-artikkel fra seiersfesten der landslaget i fotball for kvinner vant gull i

Sydney-OL i 2000: «Verdens beste damer på fest».

(<http://www.dagbladet.no/sport/2000/09/28/221140.html>) Denne tittelen spiller riktignok også på sangen landslaget ga ut i forbindelse med OL i Atlanta, men levner ingen tvil om at de er verdens beste, og dermed at Norge er verdens beste.

Som jeg redegjorde for da jeg introduserte Hellner og Northug, var det stor forskjell i deres status før lekene. Hellner var stort sett bare kjent blant langrennsentusiastene, spesielt i Norge, mens Northug var allerede en stor stjerne og A-kjendis, på begge sider av grensen.

Et interessant poeng er at Northug var en etablert helt og celebritet i både Norge og Sverige før lekene startet, mens Hellner i begrenset grad ble viet noen oppmerksomhet i norske medier i forkant av OL. Med noen få historiske unntak, da først og fremst Sixten Jernberg, Thomas Wassberg og Gunde Svan, kan det virke som om svenske langrennsløpere har vanskelig for å få den helt store respekten blant norske medier og publikum. Da skal de i tilfelle dominere sporten lenge og jevnlig slå norske helter.

Et nesten like klassisk dramaturgisk trekk som helten, er motstanderen eller skurken. Jeg vil hevde at i sportsjournalistikken kan man skille mellom disse. *Motstanderen* følger spillereglene, og gir helten kamp innenfor den gitte arenaen. *Skurken* er derimot noen som ikke opptre etter de skrevne eller uskrevne reglene. Eksempler kan være juks i selve konkurransen, som en hands i fotball, det kan være å opptre «usportslig», som da Frank Rijkaard spyttet på Rudi Völler i fotball-VM i Italia 1990, eller at en utøver blir tatt for doping.

Felles for helter og skurker er at de blir beskrevet med følelsesladde uttrykk og metaforer. For å illustrere hver ende av dette spekteret begynner vi med en Dagbladet-kommentar om den danske fotballspilleren Brian Laudrup, fra EM i 1992 (som Danmark svært overraskende vant): «Brian er feinschmeckeren som gjør et fotballag godt bare ved å være til stede. Han er Danmarks musling – en slags trollmann som gjør sandkornet i skjellet til en perle» (sitert i Roksvold 1993: 114)

Helt i andre enden har vi Truls Dæhli's beskrivelse av Mike Tyson etter den famøse kampen mot Evander Holyfield i 1997: «En voldtektsdømt oksenakke med kannibalske trekk er ikke den typen helter som sporten skal etterstrebe» (sitert i Lippe

2010: 303). Det er disse utøverne journalisten fokuserer på, og i det øyeblikket man har etablert helter og skurker, kan man hevde at man allerede har viktige deler av en historie, eller et *drama*.

Felles for mye av det både Lippe og Roksvold skriver om heltedyrkelse og personifisering i sportsjournalistikken er at det ofte brukes lite tid på å beskrive motstanderen de møter. I Lippes kapittel om heltereiser skriver hun om skøyteløperen Oscar Mathiesens rivalisering med amerikaneren Bobby McLean i 1920 (Lippe 2010: 237-246). I beskrivelsen av håndballtrener Marit Breivik, blir også den russiske treneren Jevgenij Trefilov presentert som hennes motstykke (Lippe 2010: 277). Det generelle trekket er likevel at litteraturen fokuserer i langt større grad på helten og dennes reise, enn individuelle motstandere. Det bør understrekes at motstanden definitivt er en viktig del av heltereisen, men at det i større grad handler om enkeltprøvelser, som minotauren på Knossos, eller Herakles møte med hydraen. Fra de antikke mytene, er det vel enten Hera eller Eurystheus som undergraver og motarbeider Herakles som kommer nærmest en motstander av den typen vi ser etter i denne oppgaven. Jeg syns likevel dette ikke er en tilfredsstillende parallell, fordi de ikke konkurrerer på likt i grunnlag, eller gjennomgår de samme prøvelsene.

Roksvold (1993) har bl.a. redegjort for hvordan motstanderne til våre helter har blitt beskrevet i den olympiske historien. Den sovjetiske langrennsløperen Vedenin blir i avisene omtalt som både «den råsterke Vedenin», og «den russiske bjørnen» (Roksvold 1993: 105). Når denne typen beskrivelser blir benyttet på våre egne utøvere, gir dette trygghet. Når det benyttes på motstanderne, oppleves det som truende (ibid).

Tilsvarende finner vi i Lippes bok *Sportsjournalistikk*, at Bobby McLeans manager blir sitert slik i *Sportsmanden* «For det finnes i verden og Amerika ikke mer end én skøiteløper. Han heter Robert McLean. Og han maa, skal og vil vinde.» (Lippe 2010: 239). Som ved Roksvolds beskrivelser av Vedenin, er dette uttalelser som føles truende når det er snakk om motstanderen til vår egen helt.

Thore Roksvold skriver om hvordan idrettshelter ofte presenteres som faste typer, der de mest typiske er «fighter» og «den viljesterke» (Roksvold 1993: 107). Han skriver også at sportsjournalistikken skal styrke ideen om at man ved hardt arbeid kan

oppnå ære og berømmelse, og heltestatus (Roksvold 1993: 101). Dette kan bidra til å forklare hvorfor helter ofte har egenskaper som beskjedenhet, hardt arbeid, mot og lojalitet (Lippe 2010: 235). Både fighteren og den viljesterke er utøvere som kjemper seg gjennom motgang før de når sine mål og vinner sine store triumfer, og dermed forsterker heltenes rolle som foregangsfigurer og forbilder.

Interessant i forhold til denne oppgaven, er hvordan Petter Northug gjennom hele sin seniorkarriere har vært svært demonstrativt lite beskjeden. Som da han etter sin første seier i NM (på Kongsberg i 2006), uttalte: «Og æ ska itj til OL?»

(<http://www.dagbladet.no/sport/2008/11/24/555336.html>). Er dette en utypisk norsk fremtoning som publikum setter pris på, eller er det bare greit så lenge Northug vinner?

Å besvare det siste spørsmålet innebærer at man må følge mediedekningen av utøveren over tid. Når mediene for eksempel følger et ukjent talent fra gjennombruddet til den store triumfen, kan dette kalles en heltereise. Gerd von der Lippe har i *Sportsjournalistikk* (2010) beskrevet heltereisene til fire norske idrettsikoner, der hun har benyttet elementer hentet både fra Vladimir Propps helteeventyr og Christopher Voglers *odyseer* (Lippe 2010: 237). I boka *Sport i avis* (1993), inkluderer også Thore Roksvold ideen om heltereiser, men fokuserer i større grad på enkelte dramaturgiske trekk, slik blant annet Tine Kolstad beskriver. Jeg vil komme tilbake til dette både i metodekapitlet og analysen.

2.4 Fortellerstruktur i populærjournalistikken

Man finner nesten alle avissjangre representert i sporten. Nyhetsreportasjer/referater fra konkurranser, kommentarer som ved Esten O. Sæther eller Truls Dæhli (i henholdsvis Dagbladet og VG), eller større featurepregete reportasjer som går utover det rene nyhetsformatet. Det klassiske referatet ofte sett i sammenheng med fotballkamper o.l. har delvis forsvunnet etter at tv-sporten ble dominerende (Lippe 2010: 65). I avisene konsentrerer heller journalistene på de store profilene i en gitt kamp, eller de aller viktigste hendelsene, som omdiskuterte dommeravgjørelser eller vinnermålet. I tillegg har de store nettavisene introdusert oppdateringstjeneste i sanntid (dog med litt

forsinkelse, siden hendelsene må skrives inn). VGLive og Dagbladet Live er det mest kjente av disse. Disse nettsidene domineres av fotballkamper, men de senere årene har også blant annet store sykkelløp og langrennskonkurranser blitt innført. Det store bildet viser at nyheter er den dominerende hovedsjangeren, blant annet viser Lippe til en undersøkelse av de største skandinaviske papiravisene, der 58 prosent av artiklene i sporten var nyheter (Lippe 2010: 64). Som Sigurd Allern skriver i boka *Nyhetsverdier*, er nyhetene fortsatt «dagspressens raison d'etre» (Allern 2001: 46). Siden jeg i denne oppgaven konsentrerer meg om nettaviser, er det interessant at det er mindre forhåndsstoff i disse utgavene (Lippe 2010: 64).

På sportssidene kan man også finne featureartikler, kanskje spesielt i de dedikerte sportsmagasinenene, eller i lørdagsbilagene. Sjangerblanding forekommer også, og Lippe skriver at det ikke alltid er lett å avgrense sjangrene (Lippe 2010: 64). Man kan finne eksempler på dybdeintervjuer, men det dreier seg oftest i stor grad om reaksjonsintervjuer eller forventningsintervjuer. Disse forteller sjelden en fullstendig historie. Felles for disse sjangrene er at strukturen låner seg dårlig til den klassiske dramaturgien slik den for eksempel er beskrevet av Kolstad (1996) i *En mørk og stormfull dag*. Dermed må vi ned på ord- og setningsnivå for å finne bruken av dramaturgiske virkemidler.

Det er likevel noen unntak til denne generelle regelen. Det ene er som antydnet de gangene journalistene får større spillerom til å utforske en gitt sak, eller sjanger. I løssalgssavisene vi fokuserer på i denne oppgaven blir slikt sjeldent tillatt, der et av de få unntakene er Dagbladets Sportsmagasin, som ble innstilt i 2008 (<http://www.journalisten.no/story/55919>). Her spilte featurejournalistikken en stor rolle. Det var ikke overraskende økonomiske grunner som førte til nedleggelsen, hvilket antyder at det ikke er et stort nok kommersielt marked for slik journalistikk. Der VG riktignok har et eget sportsbilag, er dette i større grad vanlige sportssider, bare trykker opp som et eget bilag.

Et viktigere unntak i denne sammenheng, som jeg delvis har skissert tidligere, er hvordan flere artikler som dekker samme emne, kan skape en historie utover hver enkelt tekst. I dekningen av en avgjørende fotballkamp, kan en avis utgi artikler som leder opp til kampen, samt referat og reaksjoner etter kampen. Jeg kommer nærmere inn på slike

artikkelserier både i neste kapittel, samt i siste del av analysen.

2.5 Medialisering av idretten

Det er de kommersielle nyhetskravene som dominerer sportsjournalistikk som felt, kanskje spesielt personfokuseringen. Her finner vi en viss motsetning til for eksempel den politiske sfæren, der det ofte kan være en dragkamp mellom pressens hang til personfokusering og partienes ønske om å fokusere på deres politiske saker. Politikere ønsker selvsagt også personlig oppmerksomhet, men for idrettsprofiler kan dette i enda sterkere grad være knyttet til deres individuelle verdi på for eksempel sponsormarkedet. Jeg ønsker her å foreslå noen mulige forklaringer på dette, og vil drøfte dette i lys av teorier om medialisering.

En av de ledende forskerne på dette feltet i Skandinavia, Stig Hjarvard, skriver i en artikkel om hvordan ulike institusjoner i samfunnet gradvis medialiseres, og definerer det som at de *tilpasser seg* en endret mediehverdag og de krav og forventninger pågående medier stiller. Hvordan en slik tilpasning forløper varierer naturligvis fra institusjon til institusjon (Hjarvard 2008)

Sportsinstitusjonen tilpasser seg mediene på flere ulike måter, og man kan kanskje også si på flere ulike nivåer. Her mener jeg for eksempel på utøvernivå kontra forbunds-nivå. Med fare for å skrive selvfølgeligheter må det nevnes at all toppidrett er avhengig av store inntekter for å kunne drives. For å begynne med Norge som eksempel mottar de fleste idrettsforbundene statlig støtte fra Kulturdepartementet (www.dn.no/forsiden/naringsliv/article1090542.ece). Problemet er at organisasjoner og utøvere trenger stadig mer penger for å være konkurransedyktige, noe som naturligvis er det overordnede målet for det aller meste profesjonell idrett. Disse midlene kommer fra publikumsinntekter (arrangører, stadion), avtaler knyttet til TV-sendinger og fra sponsorinntekter. Alle disse inntektskildene er tett knyttet sammen, slik at vi får en situasjon der økt publikumsinteresse gir både økte inntekter fra tv-avtaler (se tv-avtalen for norsk fotball : www.kampanje.com/medier/article5786607.ece, avtale nummer 2), og økt interesse fra mulige sponsorer: Sponsorer kommer i to typer, vi har aktører som DnB

NOR som primært sponser forbundene (www.dnbnor.no/om-oss/sponsorvirksomhet.html), og personlige sponsorer for enkeltutøvere.

Av og til kan utøveren her havne i en interessekonflikt mellom ulike sponsorinteresser. Et eksempel på dette er da Petter Northug ble sponset av energidrikkprodusenten Red Bull. Denne drikken var lenge ikke tilgjengelig i Norge, grunnet blant annet høyt koffeininnhold (<http://www.nrk.no/nyheter/1.6576631>). Både situasjonen med privatsponsor, samt at Red Bull ikke fremmet det imaget DnB NOR ønsket for langrennslandslaget førte til kritikk mot Northug. Tilslutt trakk DnB seg som sponsor for langrennslandslaget, men bekreftet aldri hvorvidt dette direkte skyldtes denne konflikten (www.kampanje.com/reklame/article5230044.ece). I vår sammenheng er dette interessant fordi det kan hjelpe til med å forklare hvorfor utøvere «spiller med» når mediene trekker opp til en personkonflikt eller annen uenighet. Særlig med tanke på sponsorer er det naturligvis ønskelig for en utøver at mediene fokuserer på personen heller enn en del av (for eksempel) langrennslandslaget.

Et annet interessant element, er hvordan arrangører legger ting til rette for mediene. Hjarvard nevner at sportsarrangementer orkestreres for å passe til medieformatet (Hjarvard 2008: 112). Hvilke uttrykk dette får er bl.a. avhengig av hva slags konkurranse eller arrangement det er snakk om. På et norsk langrennstevne, vil mediene akkrediteres av arrangøren og kunne komme nærmere på utøvere og støtteapparat enn den vanlige tilskuer. Men dette dreier seg likevel hovedsakelig om et gitt, begrenset tidsrom, enten litt før, eller etter selve konkurransen, samt ofte i en gitt "pressesone", som utøverne går gjennom, der mediene kan stille sine spørsmål (Petter Northug løser som vi senere skal se noen ganger dette litt annerledes enn mange andre). I kontrast til dette kan vi bruke den nordamerikanske ishockeyligaen NHL, der selve gjennomføringen av kampen tar hensyn til kommersielle interesser, noe som blant annet resulterer i at det er reklamepause på tv-sendingene i henholdsvis det 6., 10. og 14. minuttet i hver periode. Så fort spillet stoppes etter en av disse tidsmarkørene, stoppes også kampen til reklamepausen er over. I forhold til medienes rapportering av kampen, har den aktuelle tv-stasjonen ofte en utsending plassert mellom de to lags innbytterbenker, der han/hun kan få synspunkter fra trenerne mens kampen pågår. I

tillegg hender det spillere blir utstyrt med mikrofon, så man kan høre reaksjoner når det er avbrudd i spillet. Tilslutt har også media tilgang til garderobene etter kampslutt. At spillerne intervjues i en slik sammenheng, gir definitivt et annet inntrykk enn den tradisjonelle pressekonferansen, og gjør at publikum kommer nærmere utøverne. Dette kan vi trekke tilbake til nyhetskriteriet om både identifikasjon og nærhet. Arrangøren legger altså ting til rette for mediene, fordi de forstår hvilken form de helst vil sende/rapportere i.

For å bygge videre på dette poenget, kan vi gå tilbake til Hjarvard, som skriver at en av karakteristikkene når det gjelder medialiseringen av samfunnet, er at interaksjonen både mellom og innad i institusjoner går via mediene (Hjarvard 2008: 113) Videre skriver han hvordan denne prosessen også fører til at medielogikken bestemmer formen på kommunikasjonen. Med medielogikk menes skrevne og uskrevne regler for informasjonsdelingen, som da i følge teorien følger medienes virkemåte. Med andre ord: medienes nyhetskriterier gjør at konflikter og personfokusering regnes som gode nyheter. Videre vil medialisering og medielogikk gjøre at utøvere i konflikt med hverandre ofte vil ta konflikten ut i mediene, istedenfor å løse dette innad i sportsinstitusjonen.

Før jeg går videre, vil jeg bare påpeke at med «mediene» mener Hjarvard ikke bare nyhetsmediene, men nærmest alt som muliggjør massekommunikasjon og avstandskommunikasjon (ibid). Et annet poeng som tas opp av Hjarvard, er hvordan det kan være lettere å ta en personkonflikt via mediene enn ansikt-til-ansikt (Hjarvard 2008: 123-124). For det første, og kanskje minst viktige, er det sosiale konvensjoner og normer som må opprettholdes når man møtes ansikt til ansikt. Som konkurrenter og kollegaer, er dette en vanskelig situasjon å ha en konflikt i. For det andre, og mer sentralt, kan aktøren(e) i langt større grad overveie mulige responser, styre konflikten i en gitt retning, og ha større kontroll over sitt eget image hvis kommunikasjonen går via mediene. *Kan* er det sentrale ordet her, for selv om utøverne sjelden feilsiteres, vil det være journalisten som har kontroll over konteksten og vinklingen. Dette vil jeg komme tilbake til i sammenheng med vinkling i aviser.

3 Metodiske problemstillinger

Målene med dette metodekapitlet er flerdelte. Først vil jeg redegjøre for prosessen bak mine metodevalg. Jeg drar spesielt veksler på Hillesunds opplegg for artikkelanalyse (i *Står det noe nytt*, Hillesund 1994) og Roksvolds analyser av den særegne sportsjournalistiske språkbruken (*Sport i avis*, Roksvold 1993). Videre vil jeg ta for meg de dramaturgiske virkemidlene i tekstene, inspirert av Kolstads *Det var en mørk og stormfull dag* (Kolstad 1996) og *Et kritisk blikk på sportsjournalistikk* (Lippe 2010). Tilslutt vil jeg også redegjøre for hvordan jeg valgte ut de spesifikke artiklene fra avisperioden.

3.1 Bakgrunn for metodevalg

Denne oppgaven forsøker å analysere hvordan mediene underbygger og konstruerer personkonflikter i sportsjournalistikk. En av de mest omtalte ”tabloide” personkonfliktene i de siste årene har vært mellom Petter Northug og Marcus Hellner, så denne virket å være et interessant utgangspunkt. Denne konflikten har nå levd sitt liv i løssalgsavisene og deres nettmedier i flere år, med ulik intensitet. Allerede i 2008 sa Northug at han håpet å få en duell med Hellner på verdenscupstafetten i Gällivare, for å «[...] sette ham plass på hans hjemmebane» (<http://www.nettavisen.no/sport/vinter/article2417038.ece>). Dette var forøvrig den stafetten der Northug vant spurten uten trinse på staven.

For å få et balansert materiale, valgte jeg å analysere dekningen i et norsk og et svensk nyhetsmedium. Det naturlige valget i Norge var VG.no, nettmediet som er en del av samme mediehus som den største av løssalgsavisene, VG. I et intervju med VG-redaktør Torry Pedersen¹ (gjengitt i Allern 2001: 60) uttrykte han den redaksjonelle prioriteringen slik: ”Han satser på sport for unge gutter, fordi de er de tyngste brukerne av

¹ Torry Pedersen er nå toppsjef i VG, var i mange år nyhetsredaktør i avisen og ble i

Internett, celebrities for unge jenter, fordi de er interessert i slikt, og...”[...]

Som et svensk motstykke til VG.no har jeg valgt Aftonbladet.se, nettstedet til Sveriges største løssalgsavis, Aftonbladet. Sammen med Expressen presenterer Aftonbladet det svenskene kaller ”kvällspressen”, aviser som er laget etter samme populærjournalistiske konsept og «blandingsmodell» som norske VG og Dagbladet (Allern 2001: 28).

Jeg valgte å fokusere på avisenes nettutgaver av flere grunner. Nettavisene jobber ikke etter en deadline, slik som papirutgavene. Derfor vil man kunne finne både oppdaterte saker, samt flere artikler om samme sak på en gitt dag. Dette er fordelaktig i forhold til oppgaven, fordi utsagn fra pressekonferanser eller intervjuer som fant sted etter avisenes deadline kan kobles sammen med den aktuelle saken. I tillegg behøver ikke desken ta det samme plasshensynet som i papirutgavene. Dette kan bety flere saker som dekker forskjellige områder rundt et gitt løp. Et siste interessant element ved nettavisene er hvordan de kan benytte seg av hyperlenker for å knytte sammen flere artikler om samme sak. Dette kan gjøre det lettere å danne seg et bilde av hele *historien*.

Som nevnt er Hellner og Northug et stadig tilbakevendende tema i de nasjonale sportsnyhetene, dog med både opphold og ulikt fokus fra henholdsvis norske og svenske aviser. For å sikre et godt datamateriale fra begge sider, så jeg det som hensiktsmessig å velge de to nyhetsukene som dekket vinter-OL i Vancouver. I tillegg var dette første gang det norske publikummet ble ordentlig introdusert for Marcus Hellner, som fikk mest oppmerksomhet og flest forsider hittil i karrieren i disse lekene. I disse vinterlekene ble også den angivelige konflikten mellom Hellner og Northug for første gang kjempet mellom «likemenn». Å isolere disse to ukene, med den særegne medieoppmerksomheten som rettes mot olympiske leker, sikret et utvalg artikler som kunne beskrive konstruksjonen og mediedramatikken i omtalen av oppgjørene mellom to av langrennsverdenens mest kjente profiler.

3.2 Metodevalg

For å analysere artiklene jeg hadde valgt ut, måtte jeg gjøre noen viktige metodevalg.

Nettekster kan analyseres på flere ulike måter, der det første valget kan sies å være om man vil benytte kvantitative eller kvalitative metoder. Fordelene med kvantitative metoder er at man kan få bedre oversikt over et større materiale, og legge opp til studier som lettere kan generaliseres. Hvis man skal velge en kvantitativ metode, for eksempel en innholdsanalyse, fordrer dette at det man vil undersøke kan gjøres målbart og telles (Allern 2001: 76). Hvis jeg skulle undersøkt i hvor stor grad avisene spiller på «nasjonskampen» under olympiske leker, kunne det vært naturlig å telle antall ganger journalistene sammenligner norske og svenske resultater i samme artikkel. I denne oppgaven er imidlertid målet å se hvordan mediene benytter dramaturgiske virkemidler for å underbygge og konstruere personkonflikter i sportsjournalistikken. Jeg fant det derfor mest hensiktsmessig med en kvalitativ analyse av et lite utvalg artikler. Både med hensyn til oppgavens omfang, samt å sikre en grundig nok undersøkelse, valgte jeg derfor en kvalitativ tilnærming.

Fordelen med å velge en kvalitativ metode er at man kan gå mer «i dybden» av stoffet (Allern 2001: 76). Gentikow skriver i sin bok om empirisk medieforskning at kvalitativ metode er mer egnet til å avdekke ambivalenser enn kvantitativ metode (Gentikow 2005: 37). Dog bør det merkes at hun i første rekke refererer til kvalitative intervjuer. Selv om denne oppgaven innebærer innholdsanalyse av tekster istedenfor dybdeintervjuer, ser jeg det som overførbart. Spesielt siden det er vanskelig å fastslå med sikkerhet hvor bevisste journalistene er på noen av valgene sine, et tema jeg introduserte i kapitlet om hvordan nyhetskriterier «sitter i veggene».

3.3 Innholdsanalyse av artikler

For å foreta en kvalitativ innholdsanalyse av artiklene, har jeg valgt å benytte meg av den metoden Terje Hillesund (1994) utdyper i boka *Står det noe nytt?* Hillesund skisserer her en gjennomgang av alle tekstens komponenter. Han understreker samtidig at han ikke fremmer en «oppskrift på analyse av aviser», men heller introduserer de ulike elementene man må ta hensyn til (Hillesund 1994: 36).

I tråd med Hillesund, vil jeg analysere artiklene «ovenfra og ned» (Hillesund

1994: 40). Det vil si at jeg begynner med det høyeste analysenivået, og tar det steg for steg til det nederste. Enkelte av nivåene introdusert i boka vil ikke inkluderes, fordi de ikke er interessante i vår sammenheng. Dette gjelder spesielt elementer vedrørende avisutformingen, som layout og sideredigering. Grunnen til dette er at nettavisformatet skiller seg markant fra papiraviser. Den viktigste forskjellen er at hver artikkel åpnes i sin egen side, og derfor ikke konkurrerer om plassen med andre saker. Det eneste stedet dette kunne vært aktuelt er på nettavisenes forsider, der man klikker seg inn på de individuelle artiklene. Problemet er at disse forandres etter hvert som nye saker dukker opp. Et skjermeskudd av den aktuelle forsiden da den gjeldende artikkelen ble lagt ut er den eneste muligheten for å avdekke dette. Om det finnes en database med slike bilder er uvisst, og det er uansett relativt uviktig i forhold til denne oppgaven. Når det gjelder layout, er artikler på de aktuelle nettavisene nesten identisk presentert, uansett sjanger. Det eneste som skiller seg ut er omfanget av artikkelen, samt bruken av bilder. Begge disse elementene vil jeg introdusere i de artiklene det er nødvendig.

Det første av Hillesunds nivåer jeg inkluderer, er *sjanger*. Avistekster deles gjerne inn i sjangre, der de følger bestemte normer for både form og innhold. Disse sjangernormene fungerer som et signal til leseren om hva slags tekst han/hun leser. For eksempel vil det være større forventninger og krav til faktasjekk og ”objektivitet” i en nyhetsreportasje, som etter sjangeren bør være *beskrivende*, enn det er til en leder eller kronikk, som i større grad er *argumentativ* (Hillesund 1994: 55). Det vil være interessant å se hvorvidt artiklene bryter med sjangerkonvensjonene, spesielt i forhold til objektivitet i nyhetsreportasjene.

Det neste analysenivået er *vinkling*, dvs. valg av fokus og perspektiv. Dette kan først merkes ved en gjennomlesning av artikkelen, i kraft av det generelle fokusområdet. Én journalist kan for eksempel skrive en reportasje fra et gitt langrennsløp, og gi et referat fra løpet, med oppmerksomheten rettet mot alle de fremste løperne., mens en annen journalist kan rapportere fra det samme løpet, og utelukkende fokusere en enkelt løper.

Det neste Hillesund fokuserer på, er hvordan det *visualverbale* uttrykket viser artikkelens vinkling i samspillet mellom tittel og bilde, tittel/bilde/bildetekst/ingress, og

bare verbalt i tittelen (Hillesund 1994: 57-60). Man utfører denne analysen ovenfra og ned og begynner med overskriften, for eksempel illustrert gjennom (de hypotetiske) titlene: «Northug brakk staven» og «Hellner brakk staven til Northug». Her er den første en *passivsetning*, som fokuserer på at Northug fikk staven sitt knekt, mens den andre er en *aktivsetning*, som fokuserer på at det var Hellner som brakk Northugs stav. Videre i analysen av artikkelens vinkling, er det nyttig å se på forholdene mellom tittel og bilde, samt bildetekst og ingress (Hillesund 1994: 61). Som nevnt tidligere, er spillereglene i forhold til layout og sideredigering annerledes når man analyserer nettaviser kontra papirutgaver, noe som blant annet kommer til syne gjennom at bildene ikke spiller den samme rollen. Med dette mener jeg ikke at man ikke skal undersøke bruken av bilder i artiklene, men at siden man allerede har klikket seg inn på den gjeldende artikkelen, har ikke bildene den samme «blikkfangfunksjonen» som hos tradisjonelle papirmedier. Dette måtte eventuelt funnet sted på oppslagssiden, men som jeg redegjorde for ovenfor, er dette både vanskelig å oppdrive, samt ikke spesielt relevant i forhold til denne oppgaven.

Når man tar for seg det visual-verbale uttrykket i denne sammenhengen, bør det påpekes at dette ikke innebærer bildeanalyse, som utgjør et eget nivå i analysen. Det man derimot gjør, er å se på samspillet mellom de ulike elementene. For eksempel kan tittel og bilde danne en såkalt *leksivisjon*, der det er en enhet mellom disse. Den (tenkte) overskriften «Ikke fornøyd med løpet», forteller oss ikke hvem som er misfornøyd. Hvis dette følges av et bilde av Marcus Hellner forstår vi at det er Hellner som ytrer misnøyen.. Naturligvis kan tittelen også inkludere denne informasjonen, noe som fører til at bildets funksjon er å forsterke inntrykket (Hillesund 1994: 61). Det samme prinsippet kan benyttes når man inkluderer bildetekst og ingress i tillegg, der den viktigste forskjellen er at det er samspill mellom flere elementer.

Hillesund trekker her også inn artikkelens *komposisjon*. Dette vil si at man studerer hvordan teksten er bygget opp, hvordan setningene er bundet sammen til avsnitt, som igjen viser tekstens *tematiske struktur*. Når man analyserer dette, studerer man hvordan teksten er strukturert, i tråd med sjangerkonvensjonene (Hillesund 1994: 63-65). I en nyhetsartikkel som er bygd opp etter omvendt pyramide-prinsippet, vil det journalisten mener er det viktigste komme først. Hvordan journalisten har prioritert og

strukturert informasjonen i teksten, vil da fortelle oss mye om vinklingen.

Det siste elementet vi undersøker mht vinklingen er kildebruken i artikkelen. Hvem journalisten lar komme til orde vil naturligvis påvirke vinklingen av en gitt nyhetssak. I tillegg skilles det mellom direkte og indirekte tale. (Hillesund 1994: 69). *Direkte tale*, eller sitat, brukes ofte i intervjusituasjoner, der journalisten gjengir ordrett hva intervjuobjektet sier. Journalister bruker også *indirekte tale*, der de gjengir en uttalelse. Direkte og indirekte tale kombineres ofte i artikler. For eksempel ved en pressekonferanse, der en utøvers uttalelser siteres, mens journalisten bruker indirekte tale i for å gjengi spørsmålene fra pressekorpsset. Journalister kan også bruke referat, der det er journalistens egne ord som beskriver aktuelle saksforhold. Ved direkte og indirekte tale kan man si at det er kildens stemme som kommer til uttrykk, mens det er journalistens stemme vi hører. Hillesund sier likevel at dette er en sannhet med modifikasjoner, fordi det er journalisten som bestemmer hva som gjengis av sitater, og dermed vinkler saken (Hillesund 1994: 69).

Et annet analysenivå handler om bildeanalyse. Før Hillesund beskriver analyseprosessen, skriver han at: «[...] et fotografi av virkeligheten og virkeligheten selv, ikke er det samme» (Hillesund 1994: 70). Videre skriver han at et bilde i beste fall viser deler av sannheten. Her kan vi trekke paralleller til diskusjonen om hvordan nyheter bør betraktes som en «ramme» som begrenser utsynet og bestemmer hvilken del av virkeligheten vi får se (Allern 2001: 47-48).

Hillesund legger så frem en analysestrategi for bilder, som består av flere nivåer. Det første er det *umiddelbare inntrykket*. Her er ideen å beskrive hva bildet inneholder, samt hvilken stemning og uttrykk bildet gir (Hillesund 1994: 72). Det neste nivået kalles det *denotative nivået*, der man skiller ut de ulike bestanddelene ved bildet, dvs å beskrive de ulike elementene man ser, samt hva som foregår i forgrunnen og bakgrunnen (ibid). Så følger *komposisjonsnivået*, der man redegjør for hvordan bildet er «konstruert». Med dette menes blant annet bruken av kontraster og farger, perspektiv, og hvilke elementer som er i fokus (Hillesund 1994: 74). På dette nivået bestemmer man også hva slags bilde det er snakk om, dvs om det er et arrangert bilde, situasjonsbilde, eller om det kan være manipulert. I tillegg tar man med i betraktningen selve bildets størrelse og plassering i

artikkelen.

Det fjerde nivået av bildeanalysen kalles det *konnotative* eller *ekspresive* nivået. Der man i det denotative nivået beskrev bildets bestanddeler, skal man her beskrive hva slags følelser og inntrykk bildet skaper hos leseren (ibid) Så følger det *ideologiske nivået*, der man forsøker å avdekke om bildet kan plasseres inn i en større sammenheng. Med dette mener jeg om bildet spiller på kjente referanserammer, eller om bildet viser til et spesielt ideologisk ståsted eller bakgrunn (Hillesund 1994: 74-75). Når det gjelder det sjette og siste analysenivået, skriver Hillesund at dette gjøres ved å se på *konteksten* til bildet i hele artikkelen. Dette samsvarer mye med måten man analyserte bildet som en del av vinklingene til artikkelen, som jeg redegjorde for ovenfor. Det vil si at bildet ofte brukes som en referanse for den verbale teksten, for eksempel ved å identifisere aktørene artikkelen omhandler. Hillesund skriver også at bildene kan brukes i en mer *appellativ* sammenheng, der funksjonen er å skape eller forsterke et spesielt inntrykk av aktører eller situasjoner. I slike tilfeller vil bildebruken definitivt ha en ideologisk funksjon (Hillesund 1994: 75-76).

Etter å ha analysert eventuelle bilder i artikkelen, beveger man seg ned på det laveste nivået, og foretar en språkanalyse av teksten. I vår sammenheng er dette, sammen med vinklingen, kanskje det mest sentrale. Det første jeg vil nevne, er *intertekstualitet*, som Gerd von der Lippe introduserer i *Et kritisk blikk på sportsjournalistikk*. Begrepet kan grovt sett deles i tre typer: direkte sitat eller bilde, hentydning til tidligere resultater eller saker, og å spille på lesernes tidligere kunnskap og assosiasjoner (Lippe 2010: 58). Siden vi analyserer tekstene på jakt etter mytologisering, personifisering og konflikter, vil vi finne denne typen referanser i artiklene. I forhold til det siste av typene intertekstualitet, der lesernes egen kunnskap spiller inn, introduserer Hillesund begrepene *presupposisjon og inferens* (Hillesund 1994: 78).

Inferenser er eventuell tilleggsinformasjon som må legges til en tekst for at leseren skal kunne forstå den, mens presupposisjoner er implisitt informasjon som kan leses ut av teksten. I sportsjournalistikk finner man ofte eksempler på både intertekstualitet der lesernes tidligere ervervede kunnskap, samt presupposisjoner som bare fungerer hvis man har lest om sakene tidligere. Gerd von der Lippe bruker Johann

Olav Koss gull- og rekordjakt på Lillehammer som eksempel her (Lippe 2010: 58). Hun skriver at journalistene hele tiden refererte til Hjalmar Andersens tre gull i OL i 1952 da de skrev om Koss. Hun hevder også at selv uten å nevne Hjallis eksplisitt, ville mange skøytehistorisk informerte lesere selv trukket denne parallellen (ibid).

Et interessant moment i en språklig analyse er hvordan journalistene personifiserer langrennskonkurransene, i mitt tilfelle spesielt med tanke på Hellner og Northug, samt forsøke å avdekke hvordan artiklene forsterker kjendisfokus og eventuelt bidrar til en mytologisering av de to idrettsutøverne. Dette vil jeg blant annet gjøre ved å introdusere det Hillesund kaller pluss- og minusord (og setninger). Dette er relativt selvforklarende, men omhandler altså bruken av ord som gir henholdsvis positive eller negative konnotasjoner (Hillesund 1994: 80). Nært knyttet til dette er bruken av over- og underdrivelser i artiklene, som jeg også vil undersøke. Dette er spesielt interessant fordi tekstene er hentet fra vinter-OL, som jeg tidligere har redegjort for som en mediebegivenhet. I en slik «boble», der alt kretser rundt *konkurransen*, vil det være sannsynlig at man finner utstrakt bruk av overdrivelser og krigstyper.

I språkbruksanalysen vil jeg også trekke på elementer introdusert i *Sport i avis* (Roksvold 1993). Spesielt interessant i forhold til mine problemstillinger er journalistenes bruk av metaforer og henvisninger til det som gjør utøverne «større» enn vanlige mennesker (Roksvold 1993: 101-122). Et godt eksempel på denne typen fremstilling kommer fra Truls Dæhli i VG, om Andreas Thorkildsen i OL i Beijing 2008: «[...] Andreas Thorkildsen akkurat denne kvelden stiger frem som tilsynelatende uovervinnelig. [...] Han har en fysisk og teknisk kontroll i tilløpet som får konkurrentene til å se litt klønede ut han uttrykker en helt egen atletisk klasse, og kastene forteller det samme [...]» (Lippe 2010: 256). I dette sitatet er ikke bare atleten beskrevet større enn vanlige mennesker, han er også på et helt annet nivå enn konkurrentene.

Tilslutt vil jeg legge til et eget element jeg vil undersøke. Som en konsekvens av at jeg har valgt nettaviser, er det interessant å se hvordan journalistene har brukt mulighetene dette formatet tilbyr. Som nevnt i teorikapittelet, er det ikke nødvendigvis slik at avisene benytter mulighetene som ligger i dette mediet. Dette vil i første rekke dreie seg om hyperlenker til lignende saker og videoklipp fra intervjuer, samt

avstemninger og muligheter leseren har til å ytre sin mening om en sak. Jeg inkluderer dette i analysen, fordi det kan være med på å skape personfokus, for eksempel ved en video av utøveren, eller underbygging av konflikten, hvis leserne kan stemme over en sak, eller hyperlenker til andre kontroverser. Øystein L. Pedersen Dahlen skriver i *Journalistikk i en digital hverdag* (Dahlen 2008: 101) om relevans og koherens i bruken av hyperlenker i artikler. Selv om dette kunne vært et interessant perspektiv, spesielt med tanke på både personifiseringen og konflikten, vil det gjøre omfanget av analysen for stort. Derfor nøyer jeg meg med å redegjøre for hva disse artiklenes hyperlenker viser til.

3.4 Dramaturgi

Når man skal undersøke hvordan journalister bygger opp historier som kretser rundt enkeltindivider og konflikter, er det nærliggende å rette oppmerksomheten mot dramaturgi, altså kunsten å konstruere drama (Kolstad 1996: 17). Det er viktig å presisere at dette ikke nødvendigvis betyr dramatikk, men derimot hvordan man kan bygge opp en historie (ibid). For å analysere artiklene på dette nivået, vil jeg benytte meg av den klassiske dramaturgiteorien Tine Kolstad skisserer i *Det var en mørk og stormfull dag*, samt bidrag fra Lippe og Roksvold om hvordan myter og kjendisfokus henger sammen.

Jeg vil gjennomgå artiklene hver for seg, og se hvorvidt journalisten(e) har benyttet dramaturgiske virkemidler i disse. Så vil jeg benytte meg av både Hillesunds bidrag om analyse av artikkelserier, samt den samme dramaturgiske teorien på hele avisperioden.

Dramaturgi er et begrep som oppstod allerede i antikkens Hellas. Aristoteles kalte det «kunsten å konstruere drama», og beskrev som vitenskapsmann det relativt rigide rammeverket for hvordan man skal bygge opp en historie (Kolstad 1996: 17). Allerede på denne tiden ble dette brukt på scenen, blant annet ved dramatikerens Aristofanes (ibid). Denne dramaturgiske modellen består av seks eller sju punkter, litt avhengig av definisjonen. Først kommer *anslaget*, der man skal fange leserens interesse, samt skissere hovedkonflikten. I *presentasjonen* introduseres de viktigste aktørene. *Fordypningen* bygger videre på presentasjonen, og forsøker å engasjere leseren emosjonelt. *Point of no*

return er der historien tar en avgjørende vending, og det rett og slett ikke er noen vei tilbake. *Konfliktopptrappingen* er der spenningen begynner å øke, og konflikten tilspisser seg. I *Klimakset/konfliktløsningen* når man toppunktet av spenningskurven, og situasjonen løser seg. *Avtoning* er en nedtoning mot slutten (Kolstad 1996: 23) Modellen er rigid i den forstand at rekkefølgen på punktene er fastlåst. Derimot varierer hvordan de ulike punktene introduseres i teksten og hvordan de vektlegges. Dette kalles spenningskurve. En artikkel om de siste heseblesende minuttene i en VM-finale i ishockey vil naturligvis fokusere langt mer på konfliktopptrappingen og konfliktløsningen enn et portrettintervju med en av utøverne, der presentasjon og fordypning vektlegges i høyere grad.

Før jeg fortsetter med eksempler og grundigere introduksjon av de forskjellige punktene, bør det nevnes at mye sportsjournalistikk presenteres gjennom «den omvendte nyhetspyramide»-modellen (Kolstad 1996: 11-12). Som nevnt tidligere handler sportsjournalistikk ofte om å være først ute med resultater, og er således en sjanger som ofte reduseres til (forsøksvis) objektiv rapportering. I slike tilfeller er det lite rom for dramatisering, men jeg vil forsøke å vise hvordan dette ikke er den eneste måten å rapportere om idrettshendelser på.

Anslaget er naturligvis viktig for en journalist. Nettopp det å fange leseren er viktig, for nyhetsjournalistene har dessuten ofte lite plass å boltre seg på. Man kan si at anslaget blir erstattet av et «HEI», gjerne i form av en fengende overskrift (Kolstad 1996: 28). «Råsterk Johaug knuste Bjørgen-rival» er en ganske typisk dramatiserende nyhetsoverskrift, der vi igjen kommer tilbake til bruken av patos-ordene Lippe nevnte. (<http://www.vg.no/sport/ski/langrenn/artikkel.php?artid=10077786>). I portrettjournalistikk er ofte også den fengende tittelen på plass, men her har gjerne journalisten noe mer tid og plass til å inkludere et anslag som passer bedre til definisjonen vi finner fra den dramaturgiske modellen. I et portrettintervju av Edvald Boasson Hagen, fra ekstramagasinet *Dagbladet Fredag*, finner vi et eksempel på dette. «-DET SITTER TO NORDMENN helt framme, dette blir litt av et spurtoppgjør. Skal vi få en norsk etappeseier?» (http://www.kjendis.no/2011/11/18/kjendis/fredag/dagbladet_fredag/sykkel/sykling/1907

2741/). Her åpner journalisten med et sitat fra den spennende innspurten av den sjette etappen av sykkelrittet Tour de France i 2011. Spenningen fra rittet fungerer som anslag i portrettintervjuformen, som ellers foregår uten det store spennet i spenningskurven.

Neste punkt i dramaturgimodellen er *presentasjon og fordypning*. Etter anslaget er forhåpentligvis leserens oppmerksomhet sikret, og forfatteren/journalisten kan introdusere historiens *konflikt*, de sentrale aktørene, samt relasjonene dem imellom (Kolstad 1996: 35). Konflikten står altså sentral, og den oppstår når to eller flere *viljer* møtes. Disse viljene skapes av motivasjonen de forskjellige aktørene har til å oppnå målene sine. I litteratur eller film kan disse målene nær sagt være hva som helst, alt fra å vinne prinsessens hånd, til å kunne forsørge sine barn, men fellesnevneren er at de oppleves som absolutt nødvendige for de/den det handler om. For å skape en historie av dette, må viljen møte *hindringer*. Som med motivasjonen, kan disse være nesten hva som helst, både fysiske og psykiske, og jo sterkere viljen er, desto sterkere må hindringen være.

Konflikten er altså minst to viljer som står mot hverandre, hver med sine hindringer som må overkommes for å nå målene. Dette er svært enkelt å overføre til sportsjournalistikken, der viljene, motivasjonen og konflikten er implisitt i hver eneste konkurranse. Derimot kan det være underkonflikter som kommer mindre tydelig frem, slik vi skal ta for oss i analysen fra Vancouver.

Ved siden av hoved- og sidekonflikter, introduserer også presentasjonen de ulike aktørene i historien. *Hovedpersonen/karakteren* introduseres ofte med et vanskelig utgangspunkt, med mange hindringer mellom denne og målet, men også med en ekstremt sterk vilje. Hovedpersonen er ofte den som gjennomgår den største forandringen i løpet av historien.

På den andre siden finnes den *drivende karakteren*. Denne aktøren beskrives ofte med det beste utgangspunktet, og kan gjerne være den som setter historien i gang. Tilslutt har vi *hjelperen*, ofte kalt *helten*. Dette er motsetningen til den drivende karakteren (skurken). I motsetning til hovedpersonen går denne ikke gjennom noen stor forandring gjennom historien, men er sentral gjennom hele konflikten. I tillegg til disse tre arketyperne, finner man *skygger og kontraster* til disse. Skyggene er

som navnet antyder, karakterer som har samme plass i historien som en av arketyperne, men ikke er like viktig. Kolstad trekker frem eksempler fra eventyret om Askepott, der stesøstrene er skygger av stemora, og prinsen er skygge av den gode feen. Kontrastroller er motsetninger til arketyperne, for eksempel en aktør som er på «de godes side», men ikke gjennomgår noen personlighetsutvikling gjennom historien.

Når vi overfører disse rollemodellene til journalistikk vil det være litt mindre sentralt hvem som er «de gode» og «de onde», samt noe mindre rigide regler for hvordan arketyperne fremstilles og utvikles gjennom historien. Likevel kan det være en fruktbar modell, gjennom å få introdusert de ulike aktørene og deres motiver.

Som jeg har antydnet tidligere, er ikke nødvendigvis den dramaturgiske modellen spesielt godt egnet for å beskrive de enkeltstående artiklene fra skistadion i Vancouver. Det jeg derimot vil forsøke å gjøre, er å peke på hvordan den kan brukes til å beskrive artiklene som helhet, og hvordan historien fortelles gjennom hele olympiaden.

3.5 Personfokus, dramaturgi og mytologisering gjennom avisperioden

I den siste delen av analysen vil jeg se på alle artiklene under ett, og undersøke hvordan journalistene bevisst eller ubevisst har brukt dramaturgiske virkemidler for å fokusere på Petter Northug og Marcus Hellner, og spesielt på konflikten mellom disse to. Hillesund skriver at gjennom en analyse av artikkelserier, kan man se hvordan journalister bruker ulike virkemidler for å skape og forfølge en sak (Hillesund 1994: 85).

I en artikkelserie, der avisene dekker en sak over mange artikler, er det noen hensyn vi må ta for å undersøke dette. Det første er omfanget av artikkelserien. I vårt tilfelle, vil dette tilsi langrennskonkurransene i Vancouver-OL. Man kan argumentere for at serien begynte tidligere, og varte lenger, spesielt med tanke på all intertekstualiteteten i artiklene. Man kan også argumentere for at hver enkelt løpsøvelse bør betraktes for seg. Likevel vil jeg foreslå at man betrakter avisperioden fra 12.-28. februar 2012 som en artikkelserie. Hovedgrunnen til dette er som nevnt tidligere hvordan de olympiske lekene kan klassifiseres som en spesiell mediebegivenhet, og at dekningen fra langrennsstadion kan betraktes som én artikkelserie. For å analysere en slik serie, må man se an antallet

artikler for så eventuelt ta et utvalg av de viktigste artiklene hvis omfanget blir for stort (Hillesund 1994: 83). Hillesund skriver også at man kan foreta en undersøkelse på makronivå hvis det er snakk om et stort antall artikler, men av plass og tidshensyn, har jeg valgt å konsentrere meg i første rekke om de samme artiklene som jeg analyserte individuelt (ibid). Det er også andre måter man kan undersøke en slik serie på. Man kan se på serien som én lang tekst, der de enkeltstående tekstene vil utgjøre deler av artikkelen. Dette er en fremgangsmåte som vil kunne være fruktbar når jeg undersøker bruken av dramaturgien. I tillegg foreslår Hillesund å betrakte artikkelserien som en *enhet*. Ved å fokusere på vinklingen og kildebruken kan man få et innblikk i ideologien som ligger bak serien, noe som kan støttes opp av analysene på mikronivå (Hillesund 1994: 85). Denne fremgangsmåten kan egne seg godt til å undersøke hvordan avisene har gått frem for å bygge opp konflikten gjennom mesterskapet.

Thore Roksvold skriver i boka *Sport i avis* følgende: «Sportsjournalistikk er rituelle besvergelses i en mytisk tradisjon som vi kan kalle menneskets drøm om guddommelighet» (Roksvold 1993: 101). Dette sitatet passer godt til å illustrere den delen av artikkelanalysen der jeg søker å avdekke hvordan journalistene benytter ulike dramaturgiske virkemidler for å fremme spesielt våre to utøvere, Hellner og Northug. Som gjengitt i Kolstads dramaturgiske teori om persongalleriet i en historie, er ideen om helter og skurker i sportsjournalistikken et gjennomgangstema. Både Gerd von der Lippe og Thore Roksvold skriver om hvordan sporten og sportsjournalistikken gir næring til helter og heltereiser. Dette er interessant i vår analyse, fordi helter trenger motstandere. I analysen av artikkelserien vil jeg derfor forsøke å avdekke hvordan journalistene har bygd opp helter og «skurker» gjennom de olympiske lekene. Det er spesielt interessant å se hvorvidt dette gjelder i like stor grad på begge sider av grensen, eller om en av avisene i større grad bruker personifisering av helteskikkelser med tilhørende skurker enn den andre.

En av måtene vi kan gjøre dette på, er ved å benytte den dramaturgimodellen jeg har skissert opp ovenfor. En annen løsning er å se på atletenes vei gjennom OL i Vancouver slik Gerd von Der Lippe har beskrevet heltereiser i *Sportsjournalistikk*. Dette vil si å beskrive de prøvelser, hindringer og triumfer våre utøvere møter på veien til sitt

endelige mål, ett individuelt olympisk gull.

Fordi våre «helter» allerede er profesjonelle utøvere, og i Northugs tilfelle allerede en etablert helt og et nasjonalsymbol, vil denne avisperioden kun inkludere noen få av fasene i heltereisen. De to viktigste vil være «helten forflytter seg i retning av det han søker», og «kampen i den innerste grotten» (Lippe 2010: 237).

Den førstnevnte kan tolkes på flere måter i en tolkning av en heltereise. I vårt tilfelle vil det i begge tilfellene være perioden fra åpningsdistansen, frem til den distansen de tar sine individuelle gull. Kampen i den innerste grotten tolker jeg også i begges tilfelle som den distansen de tilslutt vinner, og tar det «forjettede» olympiske gullet på.

Siden oppgavens tema blant annet er å undersøke hvordan journalistene benytter dramaturgiske virkemidler for å underbygge konflikten mellom de to utøverne, vil det også være naturlig å inkludere fasen om «*prøvelser, allierte og fiender*». Her er målet å undersøke hvem mediene identifiserer som motstanderne til våre helter, hvem deres eventuelle støttespillere er, samt hvilke hindringer de må overkomme på veien mot det de søker (Lippe 2010: 248).

3.6 Utvalget av artikler

I hele nyhetsperioden, fra 12. til 28. februar, er naturligvis antallet artikler alt for høyt til å kunne analysere alle på en fornuftig måte. Derfor måtte jeg foreta et utvalg, der jeg prioriterte de øvelsene der Hellner og Northug sto klarest mot hverandre som konkurrenter. For å få en sammenlignbar fremstilling valgte jeg i hovedsak artikler fra samme dag. Dette skaper et fokus i større grad rettet mot Hellner versus Northug, enn deres individuelle OL. Med andre ord vil jeg med utvalget fokusere i større grad på konstruksjonen av konflikten enn konstruksjonen av helter.

Fordi Northug underpresterte på åpningsdistansen, samt at Hellner viste at han kanskje var sterkere enn forventet, var denne konkurransen naturlig å inkludere. I tillegg var det nettopp det første løpet en naturlig start på dramaet. For å sikre fremstillingen i begge aviser, så jeg det som hensiktsmessig å inkludere to artikler fra Aftenbladet.se, slik at begge atletene ble representert i analysen. VG.no hadde ingen artikler om Hellner, så

dette var ingen mulighet fra norsk side.

På grunn av historiefortellingsselementet i oppgaven, var det naturlig å analysere artiklene i kronologisk rekkefølge. Neste sett med artikler jeg valgte ut, kom derfor på tredje konkurransedag. I mellomtiden hadde Northug tatt medalje på den klassiske sprinten, men siden Hellner ikke var noen utpreget klassiskløper, var dette en distanse som ikke ville gi nevneverdige svar på forskningsspørsmålene. Derfor valgte jeg 30 kilometer med skibytte. For det første var dette Hellners store triumfdag, der han vant sitt første individuelle gull. For det andre, og absolutt viktigst i vår sammenheng, var dette også her den største kontroversen oppstod: Northug knakk staven etter fysisk kontakt med Hellner ute i løypa. I tillegg til de «artikkelparet», valgte jeg ut en artikkel fra VG.no som fokuserte på konflikten mellom Hellner og Northug etter stavbrekket, men samtidig rørte ved temaet hvorvidt det kunne være konstruert.

Det siste settet artikler som er valgt ut på denne måten, er artikler i de to nettstedene om 4x10 kilometer stafett. Med all kontroversen som fulgte i kjølvannet av 30-kilometeren, var dette forhåndsannonsert som oppgjørets time. Interessant nok kunne man nærmest si at begge løperne presterte som deres respektive land håpet, men selve duellen ble det aldri noe av. Denne uforløsende situasjonen var interessant å følge i rapporteringen fra løpet, derfor valgte jeg et sett artikler fra denne dagen. I tillegg valgte jeg fra Aftonbladet.se en artikkel som omhandlet både forventningene foran stafettduellen, samt eksemplifiserte hvordan ordkrigen utspilte seg mellom utøverne og deres lagkamerater.

4 Northug-fiasko og utslitt Hellner

I de neste tre kapitlene vil jeg analysere et utvalg av enkeltartikler fra Vancouver-OL. Jeg setter artikler fra VG.no og Aftonbladet.se som dekker samme konkurranser opp mot hverandre, og i tillegg til disse tydelige «artikkelparene», har jeg i hvert kapittel også innlemmet en ekstra artikkel som bidrar til et bredere perspektiv på dekningen, enten i form av annen vinkling eller sjanger. I analysen av de ni enkeltartiklene vil jeg i første rekke forsøke å undersøke elementer som kan hjelpe til å besvare forskningsspørsmålene:

- Hvilke nyhetsverdier hadde størst gjennomslag i langrennsdekningen fra Vancouver i VG.no og Aftonbladet.se?
- Hvilke dramaturgiske virkemidler tok de to nettavisene i bruk i konstruksjonen av rivaliseringen mellom Northug/Norge og Hellner/Sverige?

Den 15. februar var første konkurransedag for Petter Northug, Marcus Hellner og resten av de mannlige langrennsløperne VG.no publiserte fem ulike artikler om Northug denne datoen, hvorav tre av dem kom etter selve konkurransen. Av disse tre omhandlet en av dem Northugs oppførsel etter løpet, da han gikk rett forbi pressesonen, og man ikke fikk noen kommentar før etter tjue minutter. En annen artikkel omhandler svensk hovering over norsk innsats, mens den siste, som jeg vil undersøke nærmere, fokuserer på de norske utøvernes mangel på suksess under åpningsdistansen.

4.1 Når VG opplever en norsk fiasko

Artikkelen (Vedlegg 1) fokuserer på de svake norske resultatene fra løpet, faktisk nevnes ikke medaljevinnerne før i siste avsnitt.

Språkbruken i artikkelen er negativt ladet, med bruk av ord som «skuffende», «verstenotering», «ydmyket», «elendig» og «fiasko». Samtidig bærer den preg av

resignasjon, der Northug «slet tungt i OL-løypene» og «aldri var i nærheten av å tukte de beste».

For en fiasko, Northug!

* Tidenes dårligste norske OL-langrenn

* Beste norske herreløper: Nummer 28!

* Petter Northug nektet å kommentere løpet

TAUS FØR LØPET, TAUS ETTER LØPET: Petter Northug har holdt tett for å være best mulig fokusert til dagens renn. Det endte med 41. plass. Foto: Scanpix

Faksimile fra VG.no, 15.02.2010

Som tilfellet er med mange av de aktuelle artiklene, er det noe problematisk å plassere denne i én sjanger. Det er to hovedelementer i artikkelen: enkeltstående sitater fra utøvere og støtteapparat, samt referat fra selve løpet. Som med mange sportsartikler, er alle spørsmålene (med ett unntak) utelatt, derfor er det ikke presist å kalle det et intervju heller. Jeg vil derfor foreslå at den kan klassifiseres som en sjangerhybrid, et kommenterende nyhetsreferat.

Overskriften «For en fiasko, Northug!» setter tonen for artikkelen. Fulgt av

underoverskriftene «Tidenes dårligste norske OL-langrenn * Beste norske herreløper: Nummer 28!» Petter Northug nektet å kommentere løpet», kan det synes som om journalisten ytrer skuffelse over landslaget generelt, men at Northug var den som virkelig feilet. Tittelen på artikkelen levner liten tvil om at fokuset og vinklingen på denne artikkelen er hvordan de norske utøverne ikke leverte de forventede resultatene.

Videre følger det eneste bildet i artikkelen, der vi ser en Northug i bar overkropp med en tydelig misfornøyd mine. Northug står i bakgrunnen, med funksjonærer i aktivitet i forgrunnen. I tillegg er det et plankegjerd mellom mottakeren og Northug. Med bildeteksten «Taus før løpet, taus etter løpet», samt informasjonen senere i artikkelen om at Northug ikke ville snakke med pressen etter han hadde kommet i mål, kan plasseringen av Northug i bakgrunnen, bak dette gjerdet, virke som et selvvalgt «fengsel». Bildeteksten fortsetter med: «Petter Northug har holdt tett for å være best mulig fokusert til dagens renn. Det endte med 41. plass», bygger opp under «myten» om Northug jeg har redegjort for tidligere, men med en undertone av at journalisten ikke støtter Northugs fremgangsmåter, siden det ikke ga resultater.

Sammenhengen mellom tittel/bilde/bildetekst/ingress blir da relativt ukomplisert. Tittelen fokuserer først og fremst på Northug, dog minner undertitlene mottakeren om at alle de norske leverte svake resultater. Bildet og bildeteksten blir da en konkretisering av tittelen, før ingressen igjen informerer om at det ikke *bare* var Northug som feilet.

Siden artikkelen tilhører nyhetssjangeren, er det naturlig at den også følger sjangerens superstruktur. Som Hillesund nevner (Hillesund 1994: 65), innebærer den omvendte nyhetspyramiden at det som presenteres blir introdusert etter fallende viktighet. I forrige avsnitt tok jeg for meg tittel/bilde/bildetekst/ingressen-samspillet, og i brødteksten fortsetter artikkelen i samme spor. At Northug «slet tungt» er viktigere enn hvilken plass Norges bestemann kom på. Neste avsnitt fokuserer på at Petter Northug ikke ville snakke med pressen. Tord Asle Gjerdalen beholder sin plassering i viktighetshierarkiet ved å bli en slags mellommann mellom pressen og Northug. Vi får også en kommentar fra landslagstrener Morten Aa Djupvik, som utelukkende omhandler Northugs prestasjoner.

I neste avsnitt får vi første kommentar fra landslagets sportsjef Åge Skinstad. Det

første sitatet omhandler lagets generelle innsats, men intervjuet vinkles inn på Northug gjennom artikkelens eneste gjengitte spørsmål fra reporteren. Det fjerde avsnittet åpner også med en kommentar om Northug, denne gangen journalistens egne tanker rundt løpet. Etter dette følger to sitater fra langrennsløperen Ronny Hafsås, der det ene omhandler skiene. Først i det siste avsnittet forteller journalisten hvem som tok medaljene. I tillegg får vi en kommentar fra gullvinner Dario Colognas norske trener, Fredrik Aukland. At journalisten inkluderer dette, demonstrerer hvor sterkt kravet om en ”nasjonal vinkling” er olympiske leker. Journalisten forsøker å finne et norsk lyspunkt og en forklaring på hvorfor det gikk så dårlig.

Til tross for at artikkelen kan kalles et kommenterende nyhetsreferat, er det verd å notere at journalistens intervjuobjekter er sitert direkte. De eneste unntakene finner vi i setningen «Northug vil trolig gå fem distanser til i Vancouver.», og (om den norske treneren for Sveits) at «Han hadde håp om en medalje for eleven sin». At førstnevnte refereres istedenfor å siteres kan komme av det faktum at Northug ikke ville prate med pressen, men mer sannsynlig er det journalisten selv som konkluderer med at Northug har kapasitet til å delta i alle rennene. Fredrik Auklands forhåpninger ble selvsagt uttrykt før løpet, og passer derfor ikke inn som et nytt sitat *etter* løpet.

Når det gjelder artikkelens bilde, er førsteinntrykket, hjulpet av tittelen, en misfornøyd Northug. På det denotative nivået er det flere elementer. I forgrunnen står to menn vendt hver sin vei. Den ene har en rød lue, med det sveitsiske flagget på, og han smiler. Den andre har solbriller på, og det er vanskelig å tolke ansiktsuttrykket. Så følger et lavt, blått gjerde, samt et høyt og hvitt gjerde. Bak disse igjen står Petter Northug, i bar overkropp, med en misfornøyd mine. Han ser samme vei som mannen med solbriller. På gjerdet henger det ene rekke nummererte posere. Northug står i bar overkropp, noe som viser at dette er omkleddingsområdet til utøverne. Mot Northug kommer det en mann gående, han ser ned i bakken. Det ser ut som Northug ser forbi ham. Helt i høyre billedkant står det en mann med ryggen til.

Fotografiet er et situasjonsbilde, så på komposisjonsnivå er det ikke mange elementer man trenger å vie ytterligere oppmerksomhet. Det viktigste er at Northug er hovedobjektet, til tross for at han står i bakgrunnen. Det er ikke stor forskjell i skarphet

mellom for- og bakgrunnen, men det er likevel nok til at Northug trekkes frem som objektet.

På det konnotative nivået kan vi si at dette ikke er et lykkelig øyeblikk, til tross for den smilende mannen i forgrunnen. Fokuset ligger på misnøyen i bakgrunnen, gjenspeilt både gjennom ansiktsuttrykket til Northug, samt mannen som ser ned i bakken.

På det ideologiske nivået kan vi trekke frem flere elementer. Det ene er plasseringen av Northug bak de to gjerdene. Effekten av det høye hvite gjerdet er at det kan se ut som et bur eller et fengsel. I tillegg står Northug alene, alle de andre personene i bildet er opptatt med sitt.

Tilslutt har vi det kontekstuelle nivået. Med informasjonen om at Northug valgte å ikke prate med pressen, gir dette assosiasjoner til en mann som står alene.

Når et gjelder språket journalistens mål med teksten, så er det i tråd med nyhetsformatet at den er informativ. I tillegg er det et trekk ved den tabloide sportsjournalistikken, spesielt når nasjonens ære står på spill, at den også er appellativ. Jeg har tidligere nevnt Hillesunds begrep om presupposisjon, der journalisten uttrykker seg slik at leseren ikke trenger noen forhåndskunnskap for å forstå vinklingen og slutningene som trekkes. Et eksempel på dette finner vi i det fjerde avsnittet, der journalisten først skriver at Northug «trolig brukte hodet mer enn bena da det gikk trått i dag», før han i neste setning forklarer at dette var for å spare krefter. Med andre ord forklarer journalisten hvorfor Northug gikk rolig inn til 41.plass.

Hillesund introduserte også inferens, der leseren selv må fylle ut hva journalisten mener ut ifra konteksten. Dette finner vi i det siste sitatet fra Skinstad: «[...]I VM i fjor ble han nummer 22 på åpningsdistansen, før han tok tre VM-gull etter det [...]. Her trekkes det paralleller mellom den aktuelle 41.plassen, og åpningsrennet i fjorårets verdensmesterskap. Det er dermed underforstått at Northug kan gjenta suksessen fra fjoråret. Et annet eksempel er når Hafsås blir spurt om skiene. Her vil erfarne lesere forstå at det egentlig spørres om hvor bra skiene ble smurt, ikke hvorvidt det for eksempel var tekniske problemer.

Teksten domineres av enkle setninger, med få tekniske begreper eller fremmedord. Derimot er det ikke utbredt bruk av hverken overdrivelser eller sterke

adjektiver/substantiver.

I forhold til elementer spesielt for nettavisformatet, er det to hyperlenker i artikkelen. Én går til livetjenesten til VG.no, mens den andre går til nettstedets debattforum. I tillegg er det lagt inn en avstemning i artikkelen, der leserne kan stemme på hvorvidt Petter Northug «har vært for kjepphøy».

Northug er hovedpersonen i hele artikkelen. Gjerdalen reduseres til et talerør, og både landslagssjefen og treneren må kommentere Northugs løp og hans videre sjanser i OL. Ifølge Hillesund (1994) vil den informasjonen journalisten anser som den viktigste være den som kommer først i teksten. I det utvidede tekstbegrepet kan vi da trekke den slutningen at Northugs løp er den viktigste nyheten, og underforstått var det Northug som sviktet.

Som jeg nevnte innledningsvis, er denne artikkelen noe spesiell, fordi den inneholder lite konflikter, både når det gjelder «landskampen» og konflikten Hellner mot Northug. Likevel er den viktig å inkludere, fordi den gir et bilde på hvordan forventningene var i forkant av mesterskapet.

Dramaturgi: Ingressen «Det som skulle bli Norges første OL-gull i Vancouver, endte i tidenes mest ydmykende OL-langrenn» er sammen med overskriften ”For en fiasko, Northug!” et fengende og emosjonelt anslag. Vi får presentert Northug som hovedkarakter, og vi forstår hvilken negativ situasjon landslaget står i. Journalisten introduserer også andre karakterer i fortellingen (Kolstad 1996: 35-44). Tord Asle Gjerdalen fungerer først og fremst som talerør for Northug, som ikke ville prate med mediene, og kan karakteriseres som en «hjelper». Ronny Hafsås kan sies å være en «skygge» av Northug, han gjenspeiler det samme langrennet, men vi får ikke engang vite hvilken plassering Hafsås fikk.

4.2 ”Nesten på pallen” i Aftonbladet.se

Aftonbladet har tilnærmet en todelt dekning av løpet, hvilket gjør at jeg ser det som hensiktsmessig å gjennomgå begge artiklene. Grunnen til at jeg løser det slik i dette tilfellet, er at Hellner og Northug får «tildelt» en artikkel hver.

I den første (Vedlegg 2) er fokuset skarpt rettet mot hvordan Marcus Hellner *nesten* kom på pallen.

Faksimile fra Aftonbladet.se, 15.02.2010

Sjangermessig er denne artikkelen et mer klassisk nyhetsreferat enn VG.nos artikkel fra samme løp.

For å se på vinklingen, begynner vi på toppen. Overskriften «Värsta jag varit med om» er en noe overraskende begynnelse på teksten. Underoverskriften «Hellner två sekunder fra pallen» forklarer tydeligere hva journalistens vinkel er. Som jeg har nevnt tidligere i oppgaven, var ikke Marcus Hellner blant de største favorittene før mesterskapet. Journalisten åpner artikkelen med å kommentere på hvor nær en utslitt Hellner var en stor overraskelse.

I tillegg får leserne ta del i Hellners egen kommentar om løpet. Vi får også en kommentar fra eksperten Per Elofsson, som uttrykker bekymring for hvor sliten Hellner var da han kom i mål. Dette gir en ekstra grad av alvorlig til saken for de som innehar forhåndskunnskap; Elofsson la opp som skiløper i 2005 på grunn av at kroppen ikke tålte den harde treningsbelastningen (<http://nrk.no/sport/langrenn/1.1191740>). Så følger et mer klassisk referat av løpet, dog med fokus på Hellner. I en noe uortodoks løsning, får vi først et sitat fra hovedpersonen selv om hvordan han opplevde den første halvparten av løpet, før journalisten tar over styringen av rapporten. Det siste avsnittet dedikeres Hellners egne opplevelser rundt målgang.

Artikkelen framhever hvor nær Hellner var å fullføre «en historisk svensk förmiddag i Whistler». Akkurat hva som ville vært historisk forklares ikke, så journalistens bruk av intertekstualitet forutsetter leserens tidligere ervervede kunnskap (Lippe 2010: 58). Artikkelen forteller hvordan Hellner åpnet bra, og at det nesten holdt helt inn. Dette gjør journalisten både gjennom å gjengi den korte avstanden til de tre medaljevinnerne, og ved sitater fra Hellner selv: «Jag gick ut för guld och körde allt jag hade i början[...]» og «[...]Det kändes som sista kilometern hela andra varvet[...]» Det er kun brukt to kilder i artikkelen i tillegg til journalisten selv, Marcus Hellner og Per Elofsson. Journalisten skifter flere ganger mellom referat og direkte tale i løpet av teksten.

Språket i artikkelen bygger opp under vinklingen. For å beskrive hvordan Hellner tok seg ut i løpet av konkurransen, benytter journalisten seg av sterke adverb og språklige bilder. Eksempler er: «gick 24-åringen in i väggen», «På skakiga ben tog sig Hellner i mål där han kollapsade i målfållan», «Efter loppet föll Hellner ihop i snön där han låg helt kraftlös».

Under artikkelen, men før kommentarfeltet er det plassert en fullstendig resultatliste fra løpet, med plassering og tider.

Personfokus er det klart tydeligste nyhetskriteriet i teksten. Dette kan virke innlysende siden den omhandler en konkurranse i en individuell idrett, men artikkelen

handler nesten utelukkende om Marcus Hellner, og man kan dermed si *individsentrering* fungerer som nyhetskriterium her.

Dramaturgi

Siden nyhetsartikkelen følger den tradisjonelle strukturen for nyhetssjangeren, er det vanskelig å benytte noen vanlig spenningskurve for å beskrive den. Både i ingressen, og alle de påfølgende avsnittene beskriver journalisten klimakset, i dette tilfellet målgangen, der Hellner var to sekunder unna medalje.

Det vi kan fastslå, er at Marcus Hellner er hovedkarakteren i teksten. Hans mål var medalje, og hindringen er de 15 kilometerne som lå foran ham. Journalisten introduserer tre motstandere, Dario Cologna, Pietro Piller-Cottrier og Lukas Bauer. Riktignok vant Cologna gullet, men siden målet er medalje, kan man hevde at det blir bronsevinner Bauer som fyller rollen som drivende karakter. Dette inntrykket forsterkes ved at Bauer blir nevnt flere ganger, fordi han gradvis tar inn forspranget Hellner hadde og til slutt går forbi.

Som i den første artikkelen fra VG.no, er dette en artikkel uten noen annen konflikt enn selve konkurransen, samt en artikkel som introduserer det journalisten mener er Sveriges viktigste utøver i løpet. Til tross for at det ikke ble noen medalje, er artikkelen lite kritisk til utøveren, journalisten understreker innsatsen som ble lagt ned, og at Hellner var nær ved å lykkes.

4.3 Aftenbladet om Norges dårlige dag

I den andre artikkelen fra Aftenbladet.se (Vedlegg 3) er hovedhistorien at Norge gjorde sitt dårligste åpningsrenn i OL-historien. Artikkelen minner om at Northug var en av favorittene før start, men at han etter 41.plassen forsvant fra stadion uten å snakke med mediene. Journalisten skriver videre at den norske sportssjefen Åge Skinstad svarer negativt på spørsmål fra VG hvorvidt dette var oppførsel verdig en stor idrettsmann.

Journalisten har imidlertid også fått Northug i tale. Han gir denne kommentaren til på løpet: «Kroppen kändes bra, men i dag gick det inte. Det blir första flyget hem». Gjerdalen, som ble Norges beste på 28.plass, er sitert på at for Northug er det «enten eller». Artikkelen avrundes med et åpent spørsmål om kanskje Northug bør ta i bruk psykologene den norske troppen hadde tatt med seg.

Sämste svensk – bättre än Norge

“En stor besvikelse och skam”

Vad är det som händer med norsk skidåkning?

**Herrarnas OS-premiär går till historien som landets
sämsta någonsin.**

**Faktum är att sämste svensk var bättre än samtliga
norrmän.**

**– Det är en stor besvikelse och skam, säger Tord Asle
Gjerdalen, som blev bäste norrman på 28:e plats, till NRK.**

Faksimile fra Aftonbladet.se, 15.02.2010

Denne artikkelen er noe mer komplisert å plassere inn i en sjanger. Det refereres det til det aktuelle løpet, men den inneholder i større grad elementer fra kommentarsjangeren, som i ingressen, der journalisten skriver: «Vad är det som händer med norsk skidåkning?». Jeg vil foreslå at den kan klassifiseres som nyhetskommentar.

Overskriften «Sämste svensk – bättre än Norge», minner oss om den alltid tilstedeværende nasjonskampen mellom de to landene. Underoverskriften «En stor besvikelse och skam» er noe ambivalent når den står alene, siden vi ikke vet kilden til utsagnet. Senere i artikkelen får vi vite at det ble sagt av Tord Asle Gjerdalen til NRK, etter løpet.

Ingressen informerer leseren om at dette var historiens dårligste OL-åpning for Norge, samt gjentar at samtlige svensker kom foran den beste nordmannen. Brødteksten introduserer Northugs status som favoritt før mesterskapet, samt hans mislykkede renn. Videre følger sitater rundt Northugs løp, samt oppførselen etterpå, både fra Åge Skinstad,

Tord Asle Gjerdalen og Northug selv. Journalistens vurderer altså Norges nederlag som det viktigste, tett fulgt av Northugs personlige underprestasjon.

Som i de to foregående artiklene, er kildene sitert direkte. I motsetning til VG.no, har altså Aftonbladet.se fått kommentarer fra Petter Northug. Journalisten refererer kort til Northugs løp, men resten av artikkelen sentrerer rundt reaksjonene etter løpet. Som Hillesund skriver (Hillesund 1994: 69), er det ikke bare viktig *hva* kildene sier, men *hvilke* sitater journalisten finner plass til. I forhold til oppgavens problemstilling, er det spesielt tre sitater som skiller seg ut. Det første er når Skinstad svarer «Nej, det är det inte», på spørsmål om Northugs pressenekt er en stor idrettsmann verdig. Et interessant element her, er at journalisten presiserer at det var VG som stilte spørsmålet.

Det neste jeg vil trekke frem er «[...] Det blir första flyget hem, sade en annars fåordig Northug skämtsamt». Det siste er en kombinasjon av sitat og journalistens egen kommentar. Når Northug blir spurt om han har snakket med psykologene det norske laget tok med seg heter det: «Jag har inte pratat med någon psykolog... ännu, sade Northug då».

Bildeanalyse: Mot slutten av artikkelen i Aftonbladet.se er det plassert et lite bilde av Northug. Bildet viser ansiktet til Northug, mens alt i bakgrunnen er ute av fokus. Northug har på seg en hvit lue, og solbriller over den igjen, som delvis skjuler et norsk flagg og OL-ringene. Ansiktsuttrykket avslører lite, øynene virker fokusert, og munnen er halvt åpen. Kontekstmessig virker det noe malplassert, og mer som et holdepunkt for lesere som ikke nødvendigvis vet hvem han er. Dette inntrykket forsterkes av at bildeteksten simpelthen lyder «Petter Northug».

Når vi betrakter språket i artikkelen, ser vi at journalisten beskriver det norske lagets innsats gjennom å vise til at det er landets dårligste innsats i OL-historien, både i ingressen og igjen i brødteksten. Han bruker sterkere ord for å beskrive Northugs løp. «Stjärnan floppade rejält», sammen med spørsmålet som avslutter artikkelen peker ut Northug spesielt blant de norske utøverne. Like fullt er språkbruken fra journalistens side lite preget av hyperbol og sterke beskrivelser. Som jeg antydte i avsnittet om kilder, benytter journalisten seg av sitater fra utøvere og støtteapparat for å påpeke alvorligheten

i situasjonen.

Som i den første artikkelen fra Aftonbladet.se, er personifisering sentralt i denne teksten. Det er noe mindre tydelig enn i artikkelen som kun konsentrerte seg om Hellner, men likevel fremtredende, siden Northug blir den klare hovedpersonen blant et helt landslag som ikke leverte de forventede resultatene.

Denne artikkelen har ingen spesielle elementer tilknyttet nettavisformatet.

Dramaturgi: Som jeg har illustrert, er det mange likhetstrekk med den innledende artikkelen fra VG, men den er spesielt interessant fordi den på mange måter introduserer Northug for det svenske publikumet. Spørsmålet blir da om han introduseres som hovedkarakter, eller den drivende karakteren. Man kan på den ene siden ikke kalle den Northug som presenteres i denne artikkelen for en drivende karakter, fordi han tapte. På den andre siden beskrives han (i motsetning til Hellner i den forrige artikkelen) som en av favorittene på distansen. Derfor kan vi anta at Northug introduseres i en *sterk* utgangsposisjon, som en drivende karakter, som ikke når målet sitt. Dette nevner Kolstad (1996) som et av «knepene» i journalistikken som kan brukes for å glede leseren.

Det avsluttende avsnittet i artikkelen inkorporerer et annet dramaturgisk kjennetegn, der journalisten spør retorisk om det er på tide at Northug snakker med psykologene. Dette kan anses som en slags kombinasjon av «cliffhanger» og frempek.

Heller ikke denne artikkelen tar direkte opp noen personkonflikt mellom konkurrentene Northug og Hellner, men det er tydelig at Hellners ”nesten-medalje” blir ekstra gledelig med tanke på Northugs nederlag og Norges fiasko. Vinklingen viser at «nasjonskampen» har begynt. De retoriske spørsmålene journalisten stiller, skaper en stemning der Norge generelt, og Northug spesielt, blir en kontrast til svenskenes landslag og innsats.

5 Svensk gull og norsk stavbrekk

De neste artiklene jeg har valgt ut til analyse, omhandler 30 km med skibytte. Dette var den tredje konkurransen for herreløperne i langrenn, og fant sted 20. februar. Forrige konkurranse var klassisk sprint den 17. februar, der Northug tok bronsemedaljen.

Northug ble sitert i mediene på flere kommentarer om de svenske utøverne etter løpet.

Blant annet forteller VG.no at han sa til TV2: «Det var viktigere å slå Emil Jönsson enn å ta OL-gull...» (www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=589569). Aftonbladet.se på sin side bringer sitatet: «Nu kan Emil lägga ner sitt snack [...] -Nu kan han lika gärna lägga av» (www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6628502.ab).

Men siden Marcus Hellner ikke var med i denne øvelsen velger jeg å ikke inkludere noen analyse av dette.

Denne øvelsen ble et svensk suksess, med Marcus Hellner øverst på pallen.

Northug havnet lenger ned på resultatlisten, og som for Oddvar Brå under VM i 1982, ble staven som brakk en viktig del av mediefortellingen.

5.1 VG.no om Northug og staven som brakk

I artikkelen fra VG (Vedlegg 4) er vinklingen knyttet til situasjonen mot slutten av løpet, der Northugs stav ble tråkket på av gullvinner Marcus Hellner. Overskriften, brødteksten og det første avsnittet handler om dette, med sitater fra Hellner selv, der han beskriver situasjonen og sier det ikke ble gjort med hensikt. Først i tredje avsnitt får leseren vite hvordan rennet faktisk endte, samt en innskutt kommentar om hvordan løpet det ble ansett som Northugs beste gullsjanse.

Så følger en beskrivelse av situasjonen der staven brakk, og hvorfor dette gjorde det vanskelig for Northug å henge med i innspurten. Videre siteres flere kilder fra miljøet, både på hvordan Northug reagerte etter løpet, og hvordan Marcus Hellner ikke gjorde det

Hellner knakk Northugs stav: - Ikke meningen

STAVDRAMA: Fetter: Northug hadde heug på teten til det gjensto en snau kilometer, men endte til slutt på 11. plass. Foto: Scanpix

Faksimile fra VG.no, 21.02.2010

med vilje. Så svarer Hellner kort på en rekke spesifikke spørsmål, som vi må anta kommer fra journalisten. Videre følger en uttalelse fra tidligere OL-vinner Thomas Alsgaard om at Northug ville hentet inn forspranget hvis han hadde vært i toppform. Så kommer en setning fra en Vgnett-leser, samt en link til debattsiden.

Det neste avsnittet forteller at Northug gikk rett forbi pressesonen uten å snakke med noen, og dette blir faktisk uthevet av journalisten. Så følger en lengre kommentar fra landslagstrener Morten Aa Djupvik om hvordan Northug opplevde løpet. Først etter dette kommer det faktiske referatet fra løpet, kun avbrutt av en lenke til VG sin egen direkterapporteringsside (VG live).

Vinneren Hellner sier han er glad svenskene opptrådte som et lag, han er glad på bronsevinner Johan (Olssons) vegne, og sier at det var deilig å ta revansje etter fjerdeplassen på åpningsdistansen. Johan Olsson ledet lenge, og sier medaljen hans også skyldes taktikk, fordi de svenskene som lå bak bremsset farten. Dette støttes av Anders Södergren, som sier svenskene i feltet bak Olsson gjorde en god laginnsats ved å holde farten nede så lenge som mulig. Han legger til at Northug kunne vunnet hvis de ikke hadde gjort dette.

Mot slutten av artikkelen siteres Martin Johnsrud Sundby (han endte på 18.plass) på at han hadde dårlige ski de første 15 kilometerne, og ville ta en prat med smøreteamet. Tilslutt inkluderer journalisten en kommentar fra sportssjef Åge Skinstad, der han sier det var synd Northug ikke fikk muligheten til å kjempe om gullet, og at de andre løperne ikke var gode nok.

Både lengden på artikkelen og strukturen kompliserer defineringen av sjanger. Artikkelen åpner som et intervju, med flere bidragsytere, før den tar form som et mer tradisjonelt referat etter hvert.

For å slå fast artikkelens vinkling, ser vi først på overskriften i artikkelen, som lyder «Hellner knakk Northugs stav: - Ikke meningen». Journalisten velger altså å sette fokus på denne hendelsen når 30 km skibytte skal introduseres. I ingressen informeres leseren om at Hellner vant løpet, men verken overskriften eller det første bildet gir noen pekepinn på dette. Bildet viser Northug med stavene i hendene, mens bildeteksten lyder «STAVDRAMA: Petter Northug hadde heng på teten til det gjensto en snau kilometer, men endte til slutt på 11. plass». Den første halvdel av artikkelen er dedikert stavbrekket, hva som forårsaket det, og hvilke konsekvenser dette fikk.

Komposisjonsmessig ser vi at sjangerens superstruktur forteller oss at det viktigste kommer først, og denne saken domineres fullstendig av stavbrekket. Som i de andre artiklene så langt, vender journalisten seg til andre utøvere og støtteapparat for å få kommentarer, men så følger en serie med tre spørsmål på rad til Marcus Hellner, eksplisitt formulert i teksten. Først etter dette får vi vite at Northug gikk rett forbi pressesonen, slik han gjorde etter 15-kilometeren. Først i aller siste avsnitt får vi referat og kommentarer rundt selve løpet til Hellner og Olsson som ikke direkte er knyttet rundt

Northugs situasjon.

Når det gjelder kildebruken er det slik vi har sett så langt, at journalistene som rapporterer fra Vancouver tenderer til å veksle mellom referat og direkte sitater fra utøvere og støtteapparat. Det mest iøynefallende som skiller denne artikkelen fra de foregående, er de tre gjengitte spørsmålene og svarene som gjelder Hellners syn på situasjonen der Northug brakk staven.

Det er mange bilder i forhold til formatet, i alt fire. Det første er rett etter overskriften, og viser Northug som sitter med stavene i hendene på en stol, noe vi får vite senere er rett etter målpassering. Det neste viser Northug med begge stavene i hendene, med bildeteksten: «DEPPET: Northug fikk sitt løp ødelagt da staven knakk en snau kilometer før mål». Det tredje viser Olsson og Hellner som omfavner hverandre i forgrunnen, mens Northug sklir rolig over målstreken. Bildetekst: «SVENSK JUBEL: Petter Northug kan bare konstatere at det ble en svensk jubeldag i OL ». Det fjerde bildet er plassert til slutt i artikkelen, og viser Marcus Hellner med åpen munn, midt i noe som antakelig er et jubelbrøl, med teksten «VANT: Marcus Hellner avgjorde 30 kilometer skibytte i OL».

Når vi analyserer språket i denne artikkelen, er det kanskje aller mest interessante hvordan journalisten i overskriften skriver «Hellner knakk Northugs stav[...]», men gjennom resten av artikkelen beskriver stavbrekket uten noen aktør, som «Northug ødela staven» og «da staven røk i en oppoverbakke». Siden artikkelen er publisert samme dag som løpet, kunne man antatt at dette bunner ut i at journalisten er forsiktig med å peke ut en syndebukk. Journalisten intervjuer og siterer både Marcus Hellner og trener Inge Bråthen om uhellet, men her er sitatene ufullstendige, så det står heller ikke i klartekst hvorvidt det var Hellner som knakk staven. Som leser vet man altså ikke hva som faktisk skjedde, noe som vedvarer frem til Morten Aa Djupvik forteller at Northug tror det var Hellner som knakk staven hans.

Journalistens beskrivelser av og sitater rundt Northug før og etter stavbrekket forsøker å styrke inntrykket av at det var akkurat den situasjonen som gjorde at gullet glapp. «Føler seg i veldig god form» og «men før hendelsen med staven virket det som han var på full fart opp og hadde kontroll» står i sterk kontrast med «sjanseløs da staven

røk» og «resignerte total». Denne helomvendingen, sammen med journalistens påstand at erstatningsstaven Northug fikk, ikke var spesielt velegnet til en spurt, tydeliggjør forsøket på å peke ut stavbrekket som det avgjørende øyeblikket i løpet. Sammen med antydningene og sitatene om at det var Hellner som forårsaket det, forteller journalisten indirekte at Marcus Hellner er skyldig i å frarøve Norge og Northug gullet på 30 kilometer med skibytte.

I denne artikkelen trer konflikten tydeligere frem som et nyhetskriterium. Riktignok kan man også inkludere invididfokusering her, men det er først og fremst som en konsekvens av at det omhandler en individuell konkurranse, samt at konflikten oppstår mellom to utøvere, som da naturlig havner i sentrum. Førsteintrykket er en relativt nøytral rapporteringsform om stavbrekket, men mellom linjene, eller intertekstuet, kan en erfaren leser tydelig se at Hellner anklages for å ha ødelagt Northugs sjanser, dog det er vanskeligere å slå fast i hvor stor grad dette var et uhell eller ei.

Nettavisformatet i denne artikkelen er representert ved en protokoll om hvor leserne var da Northug brakk staven. [Lenke til debattforumet](#). [Lenke til direkterapporteringen på VG Live](#).

Dramaturgi: Sett i et dramaturgisk perspektiv passer denne artikkelen bedre til rammeverket Kolstad foreslår. Vi finner de samme iboende problemene nevnt tidligere, i forhold til nyhetsartiklers struktur og spenningskurve, men dette er nesten uunngåelig i denne sjangeren. I denne artikkelen beskrives en konflikt som ikke bare bunner ut i å nå målet først. Stavbrekket blir den drivende konflikten. Petter Northug fyller igjen rollen som hovedkarakter. Marcus Hellner er den drivende karakteren, og journalisten skriver tidlig at det var sistnevnte som forårsaket stavbrekket.

5.2 Storsinnede vinnere og skuespill på mediescenen

VG-artikkelen (Vedlegg 5) er skrevet 21.februar, altså dagen etter Hellners gull og Northugs stavbrekk. Overskriften lyder: «Gull-Hellner om Northug: - Er nok mest et spill». Artikkelen starter derimot i et helt annet spor. De første avsnittene er viet nettopp

stavbrekket, der det kommer frem at Northug måtte gå omlag én kilometer uten trinse på den ene staven. Journalisten skriver at Hellner ikke kunne dy seg da han hørte dette, og kommenterte at Northug hadde skrytt av å ha slått ham i en tidligere spurt nettopp uten trinse. Det nevnes at dette skjedde i Gällivare i 2008, og at Northug den gang hadde gjort et stort poeng ut av den manglende trinsen, noe journalisten sier: «utsagnet "uten trins" er blitt ett av hans legendariske utsagn.»

Gull-Hellner om Northug: - Er nok mest et spill

IAFUE: Petter Northug måtte konsentrere at det ble øvsnak jubel lørdag Foto: Scarpin

Faksimile fra VG.no, 21.02.2010

Videre blir Hellner spurt om han har sympati for Northug som underpresterer i OL, og svarer diplomatisk at det er mange som underpresterer, at det er kjedelig for Northug, og

at han har tatt medalje på sprinten ihvertfall. Journalisten refererer så til Northugs stikk til Emil Jönsson etter den nevnte sprinten, der nordmannen sa svensken like gjerne kunne legge opp (han ble slått ut i semifinalen). Så blir Hellner spurt om de oppfatter Northug som litt «kaxsig»: «Det er nok mest et spill. Han er en bra gutt». Resten av artikkelen omhandler 30-kilometeren. Journalisten skriver at Hellner tok gullet som landsmannen Johan Olsson kjempet for å ta. Så følger en beskrivelse av hvordan svenskene i gruppen bak først holdt farten lav, men likevel tok innpå Olsson. Stavtråkket skjedde rett før de tok ham igjen. Hellner siteres på at han «dreit i Johan» da gruppen, uten Northug, nådde frem til Olsson. Sistnevnte siteres på at han forsøkte å spare litt krefter da han skjønnte gruppen ville rekke frem, og at han gikk inn til en velfortjent bronse, Angerer snek seg mellom svenskene, mens Legkov fikk den sure fjerdeplassen. Journalisten beskriver at Northug ga opp etter stavbrekket, og ble nummer 11.

Dette er en nyhetsartikkel, med referat og intervjuer. Samtidig bærer den også delvis preg av kommentarsjangeren.

Overskriften «Gull-Hellner om Northug: - Er nok mest et spill» forteller leseren at det bildet mediene har skapt av Northug kan være mer nyansert enn først antatt. Så følger et bilde av Northug som sklir over mållinjen etter 30-kilometeren, mens Johan Olsson og Marcus Hellner omfavner hverandre i forgrunnen, med bildeteksten «TAPTE: Petter Northug måtte konstatere at det ble svensk jubel lørdag.» Her vinkler journalisten artikkelen tilbake til dette løpet. I ingressen skrives det at Hellner ikke har noen sympati for at Northug mislykkes igjen. Her vinkles artikkelen plutselig over til å omhandle Northugs manglende prestasjoner i mesterskapet, i kontrast til Marcus Hellner.

I brødteksten kommer det tydeligere frem at det er vinklingen fra ingressen journalisten etterstreber, ved å sitere Marcus Hellner på spørsmål om Northugs mislykkede mesterskap.

Artikkelens brødtekst begynner med en oppsummering av de siste kilometerne av løpet, med oppmerksomheten spesielt rettet mot Northugs stavbrekk. Hellner siteres så på en kommentar om tidligere stavbrekk. Journalisten følger dette opp med å referere tilbake til det aktuelle rennet Hellner snakket om. Videre følger spørsmål til Hellner om hvordan

han opplever Northugs mesterskap. Den siste halvdel av artikkelen er viet et referat av selve 30-kilometeren.

Marcus Hellner er den eneste kilden i artikkelen, hvis vi ser bort i fra at noen av spørsmålene i intervjuet er skrevet i klartekst, uten at man som leser blir informert om hvem som stiller dem. Det er også brukt indirekte tale i større grad enn i tidligere artikler, for eksempel der journalisten skriver at «Hellner benekter på det sterkeste at han gjorde noe ulovlig med vilje».

Bildeanalyse: Som nevnt i innledningen, viser bildet Northug som sklir over målstreken. Kameravinkelen er slik at man ser hele oppløpssiden på langrennsstadion. Et interessant element er hvordan det på tross av dette bare er svenske utøvere og Northug man ser i bildet. I forgrunnen ser vi Marcus Hellner og Anders Södergren i omfavnelse, samt låret til enda en utøver i svensk drakt, som etter resultatlisten å dømme sannsynligvis må være Johan Olsson. Disse tre er litt ute av fokus, mens bildet er skarpest noen meter lenger bak, der Northug krysser mållinjen, med armene langs siden og en misfornøyd mine over ansiktet. Fordi bildet bare viser disse svenske utøverne midt i feiringen, samt en slagen Northug, vil jeg hevde at fotografen har forsøkt å skape en idé om at det var *Sverige* mot Northug, og denne gangen gikk sistnevnte tapende ut av duellen.

Når det gjelder språkanalysen, kan vi begynne med at journalisten beskriver Northug nøkternt i denne artikkelen. Referatet fra selve løpet (30-kilometeren) skrives forholdsvis objektivt, der journalisten forteller hvordan «Northugs gullsjanser forsvant[...]». Like fullt er Northug fokuspunktet i store deler av referatet, til tross for at Hellner som nevnt er eneste intervjuobjekt i artikkelen, og også vant løpet. Eksempel på dette ser vi i beskrivelsen av oppløpet: «Men da gruppen - uten Northug - tok igjen Olsson [...]». Helt avslutningsvis i artikkelen beskriver journalisten at Northug ga opp da staven brakk, og de andre stakk. Det kan virke som om dette inkluderes for å «forklare» 11.plassen.

Marcus Hellner er som nevnt intervjuobjektet i artikkelen, og må derfor svare på spørsmål rundt stavbrekket siden Northug virker å være fokuspunktet hos journalisten.

Denne prioriteringen kommer tydelig frem i ingressen, der journalisten skriver at «Petter Northug får ingen sympatibølge fra gullvinneren Marcus Hellner etter at nok et OL-renn gikk i vasken for nordmannen». I brødteksten gjør journalisten det klart at det var Hellner som brakk staven til Northug, men at Hellner selv benekter at han gjorde det med vilje. Artikkelforfatteren tillegger så Hellner egenskapen «kunne ikke dy seg», før sitatet om at Northug hadde slått Hellner uten trinse på staven ved en tidligere anledning. På de påfølgende spørsmålene (om Northug) svarer Hellner nøkternt. Det aller mest sentrale i vår sammenheng er det fulle sitatet fra tittelen, på spørsmål om Hellner opplever Northug som «kaxig». «Det er nok mest et spill. Han er en bra gutt[...]» Hvorfor han besvarer journalisten på denne måten kan ha flere grunner, noe jeg kommer tilbake til senere.

Det viktigste nyhetskriteriet i denne artikkelen er det ikke overraskende muligheten til et oppslag om en idrettskjendis, kombinert med en konfliktsituasjon. I tillegg er dette en relativt utfyllende artikkel, der deler av spalteplassen brukes til å bli bedre kjent med utøverne. Stavbrekket var kanskje det mest sentrale enkeltøyeblikket i hele dekningen av lekene, så det er heller ikke overraskende at journalisten viser til situasjonen, samt underbygger inntrykket av en personkonflikt mellom Northug og Hellner.

Nettavisformat benyttes her til å gi en lenke til Vgtv, der kommentator Truls Dæhli sier «uklok» om Northug. Ingen ytterligere informasjon gis i lenken om hva dette gjelder, hvilket antakeligvis er et bevisst valg, for å friste leserne til å trykke på lenken. Samme protokoll som tidligere, «hvor var du da Northug brakk staven». Det er også fire lenker til andre VG-artikler etter teksten. En lenke til en artikkel om at landslagstreneren syns Northugs oppførsel grenser til arroganse, en annen lenke til et intervju med Northugs tante, en lenke til artikkelen jeg analyserte i kap 5, og en om at Odd-Bjørn Hjelmeset har blitt Northugs mentor.

Dramaturgi: Med tanke på at dette er en norsk artikkel, virker orkestreringen i denne artikkelen selvfølgelig. Northug som hovedkarakter, Hellner som drivende karakter. Med dette utgangspunktet kan man hevde at vi igjen har en *del* av en historie i dette eksemplet også, ikke hele fortellingen. Med dette mener jeg at leseren opplever at «vår mann» ikke

når målet sitt, mens «skurken» når sitt. I så måte blir dette et tilbakeslag for hovedkarakteren, og journalisten legger opp til at historien fortsetter videre i OL.

På den andre siden kompliseres dette ved at journalisten refererer til tidligere løp, der Northug nettopp nådde målet sitt. Vi får altså vite at vår hovedkarakter har vært i en sterk posisjon tidligere. Spørsmålet blir da om karakteristikkene Kolstad definerer en hovedkarakter etter, kan passe på Northug i denne artikkelen. Jeg vil likevel hevde at den første definisjonen er den journalisten har ment å bruke. Spesielt spørsmålet til Hellner, der journalisten sier selv at Northug har underprestert i lekene, antyder at artikkelforfatteren selv mener fortellingen begynner i Vancouver. Dermed viser han oss en drivende karakter som står i en sterk posisjon, og vår hovedkarakter som ikke overkom hinderet på vei mot målet. I tillegg introduseres *konflikten* også i denne artikkelen, der stavbrekket er katalysatoren.

5.3 Aftonbladet om en svensk jubeldag

Aftonbladet konsentrerer naturlig nok oppmerksomheten om Marcus Hellners gullmedalje (Vedlegg 6). Overskriften «Hellners revansch efter norske stjärnans hån» setter tonen for hele artikkelen. I brødteksten skriver artikkelforfatteren at Hellner ble hånet av Northug i Tour de Ski, at han tapte medaljekampen på åpningsdistansen, men at han endelig fikk sin revansje. Hellner selv siteres på at han aldri har brydd seg om hva Northug har sagt.

I det første avsnittet gjentar journalisten at Hellner ble den store taperen på 15-kilometeren, men at han fikk sin revansje med Sveriges første individuelle langrennsgull for herrer på 22 år. Hellner selv sier at han var langt nede etter åpningsrennet, men at han fikk tilbake revansjelysten. Han sier også at han trodde muligheten for medalje var borte, og at han var usikker før 30-kilometeren.

Hellners revansch efter norske stjernans hån

"Jag har aldrig brytt mig om vad han sagt"

• GUUUULD! Marcus Hellner var en förlorare i OS-premiären. Revanschen blev rejäl. Hellner körde ett fantastiskt lopp – och tog guld!

Faksimile fra Aftonbladet.se, 21.02.2010

Det neste avsnittet fokuserer mer på selve løpet, der journalisten beskriver selv, samt refererer til intervjuet med Hellner. Sistnevnte sier han brukte store deler av løpet på å bremse feltet for å hjelpe Johan Olsson, men at når han fikk muligheten, så gikk han for gull. Stavbrekket til Northug beskrives som en ren ulykkeshendelse. Så skyter journalisten inn at Northug hånet Hellner flere ganger, blant annet etter en spurt i Tour de Ski.

I siste avsnitt forteller journalisten at Hellner ble presset hardt av norske medier om stavbrekket, men at han svarer: «–Han har ingen anledning att vara arg på mig. Det är sånt som händer.». Videre skrives det at Hellner uttalte før lekene at løpsopplegget i OL

var tilpasset Northug. Det fortelles videre hvordan Northug var den store favoritten før Vancouver, men at han står med én bronse etter tre løp. Tilslutt spør/fastslår journalisten om Northug prater mye. Hellner svarer: «Jaja, det gör han. Men jag har aldrig brytt mig om vad han sagt.»

Sjangermessig er artikkelen er til dels et referat av løpet, men kanskje i større grad et intervju med Marcus Hellner.

Vinklingen av artikkelen gjøres tydelig allerede i kombinasjon tittel/bilde, og enda klarere når vi inkluderer bildeteksten og ingressen. Tittelen lyder: «Hellners revansch efter norske stjärnans hån», og bildet viser en Marcus Hellner som hever armene og ser opp mot himmelen, sannsynligvis et bilde tatt etter målgang i det aktuelle løpet. Bildeteksten «GUUULD! Marcus Hellner var en förlorare i OS-premiären. Revanschen blev rejäl. Hellner körde ett fantastiskt lopp – och tog guld!», sammen med ingressen, brukes av journalisten for å fortelle oss at Hellner kom tilbake etter skuffelsen på 15-kilometeren, og samtidig fikk tatt «hevn» på Petter Northug.

Inkludert overskrift og ingress, skriver journalisten tre ganger at Petter Northug har «hånet» Marcus Hellner. De to første gangene det brukes, er det for å skape kontraster, slik at Hellners revansje gjennom å vinne 30-kilometeren får enda mer gjennomslagskraft. Den siste gangen er kanskje den mest interessante. Journalisten skriver at Hellner knakk Northug ved å (uheldigvis) knekke nordmannens stav. I neste setning følger han opp med å skrive at «Norrmannen som hånat Hellner flera gånger[...]. Som forklaring på denne brå overgangen, vil jeg foreslå at artikkelforfatteren anser stavbrekket som et potensielt negativt element ved seieren, noe som kan være med å delegitimere gullet. Derfor introduserer han Northugs «hån» som noe som strider mot den olympiske ånd i større grad.

Journalisten konsentrerer seg i større grad om Marcus Hellner, enn tilfellet var hos VG.no. Konflikten får mindre spalteplass, mens nærhet til utøveren trer tydeligere frem. Dette kommer spesielt godt til uttrykk gjennom referanser til tidligere løp, og sitater fra Hellner om hvordan han fikk revansje etter 15-kilometeren. At journalisten henviser til statistikk rundt forrige individuelle gull, vitner også om hvordan han forsøker å skape identifikasjon ved å knytte utøveren tettere til nasjonal stolthet.

I denne artikkelen finner vi en lenke til et videoklipp av situasjonen der staven brakk.

Dramaturgi: Dette er en sak som først og fremst handler om at hovedkarakteren, Marcus Hellner, når målet sitt. Journalisten gjenforteller deler av Hellners reise, med spesielt fokus på hindringene skapt av Petter Northug, som er den drivende karakteren. Det gjøres tydelig flere ganger i artikkelen at Northug var favoritt både til dette løpet, samt tidligere løp i OL, mens Hellners sjanser var best på 15-kilometeren. Dette er et godt eksempel på *orkestreringen* Kolstad (1996: 36-37) skriver om, der Hellner fremstilles med et svakt og vanskelig utgangspunkt, mens Northug innehadde den sterke posisjonen Hellner overkommer så hindringene, og journalisten beskriver *viljen* til å nå målet gjennom å sitere Hellner slik: «– Man fick bita i psykiskt för att komma tillbaka efter en sådan grej. Det var tufft att ladda om. Men jag fick tillbaka revanschlustan»

Den neste konkurransedagen for herrene var lagsprint den 22. februar. Jeg velger å ikke analysere mediedekningen av denne dagen fordi det svenske laget røk ut allerede i semifinalen. Dermed uteble den forventede duellen mellom Hellner og Northug. Norge, med Øystein Pettersen som makker til Northug, tok gullet. Dekningen fra VG.no var preget av lettelse over at gullet endelig kom, kanskje også fordi journalistene da lettere kunne få Northug i tale igjen. Aftonbladet.se viet lite plass til omtale av det svenske laget som røk ut tidlig.

6 Stafett er stafett

Det neste og siste rennet jeg vil drøfte i forhold til de to nettmedienes dekning er 4 x 10 kilometer stafett, som ble avviklet 24. februar. Dette skulle være det store møtet mellom Hellner og Northug, der man kunne få det endelige svaret på hvem som skulle bli OL-kongen. Slik gikk det ikke, og det store mediedramaet uteble. Både Norge og Sverige var blant favorittene, men Odd-Bjørn Hjelmeset tapte mange sekunder på andreetappen, og hverken Lars Berger eller Petter Northug klarte å hente inn forspranget til tetgruppen, der Sverige til slutt sikret seg en ledelse de aldri ga fra seg.

6.1 Northug sikrer norsk sølv, men Sverige vinner

Artikkelen fra VG (Vedlegg 7), er valgt ut på fordi den fokuserer på Northug og nasjonskampen. Overskriften: «Northug: - Jeg kommer aldri til å gå på en Brink ... mener Hellner var 'pissredd' før start» peker tilbake til da svenskenes ankermann Jörgen Brink sprakk på sisteetappen i VM 2003. I ingressen skrives det at Northug måtte satse alt på sin sisteetappe, men aldri var redd for å sprekke. Det neste avsnittet beskriver forutsetningene Northug gikk ut med, der han hadde 37 sekunder å ta igjen på lagene foran, og hvordan han tok inn 22 sekunder første halvdelen av etappen. Så følger uttalelser fra Northug, der han først beskriver hvor sliten han var under etappen, hvorpå det kommer et oppfølgingsspørsmål om han kunne «gått på en Brink». Northug sier det ikke kunne skjedd ham, fordi «jeg tåler å gå med syre i motsetning til det han gjorde.» Videre beskriver journalisten hvordan Marcus Hellner rykket i front, og at Northug heller ikke trodde Hellner ville møte veggen, så lenge han gikk et smart løp.

Northug: - Jeg kommer aldri til å gå på en Brink

... mener Hellner var «pissredd» før start

SUVEREN I SPURTEN: Petter Northug fikk ingen kamp av Emmanuel Jonnier og Martin Koukal på oppløpet. Foto: AFP

Faksimile fra VG.no, 25.02.2010

Videre skriver journalisten at Hellner hadde uttalt han ikke var redd for Northug før løpet, mens Northug selv ikke trodde dette var tilfellet, men at han mente Hellner ble lettet underveis. Det skrives at de to ikke hadde snakket sammen siden stavbrekket, men at Northug gikk bort og gratulerte Hellner etter løpet. Artikkelen fortsetter med en beskrivelse av at Northug først var skuffet, men siteres etterpå med «[...]Det er stor forskjell på å bli nummer to og fire[...]. Den siste delen av artikkelen er viet til en gjennomgang av løpet, der Odd-Bjørn Hjelmeset pekes ut som syndebuggen, siden han tapte et halv minutt på sin etappe. Journalisten runder av med et sitat fra Hjelmeset: «Det er jævlig synd og jeg har skylden for at Norge ikke får muligheten. Om jeg hadde vært 20 sekunder bak hadde vi vært på skuddhold». Artikkelen er først og fremst et nyhetsreferat, med intervju.

Vinklingen er sterkt personorientert: «Northug: - Jeg kommer aldri til å gå på en Brink», med undertittelen «... mener Hellner var «pissredd» før start». Under dette igjen finner vi et bilde av Northug på oppløpet, som titter bak seg, og ser at tsjekkeren Martin Koukal på tredje plass er mange meter bak. Bildeteksten forteller oss det samme, at Northug ikke

fikk kamp av Koukal og franskmannen Emmanuel Jonnier på oppløpet. I ingressen leser vi at Northug måtte satse alt, men at han ikke var redd for å sprekke.

Dette er en svært interessant åpning på artikkelen, fordi en leser hvis eneste informasjon om løpet kommer gjennom å lese denne teksten, kan på bakgrunn av sportsjournalistikkens vante struktur gå ut ifra at det var Norge og Northug som vant stafetten. Journalisten venter faktisk til andre avsnitt med å fortelle at det var Sverige som vant stafetten – da bortsett fra en hyperlenke til en protokoll, som oppfordrer til å gratulere «sølvgutten».

Denne artikkelen følger trenden fra de foregående artiklene, og også her er personfokuseringen kanskje det viktigste elementet i nyhetsvurderingen. I tillegg kan vi se at selv etter et løp det norske laget gikk tapende ut av, forsøker journalisten å sikre vesentligheten ved å konsentrere seg om den «overmenneskelige» prestasjonen til Northug. Konflikt blir også en rød tråd gjennom teksten, der rivaliseringen og kampen mot det svenske laget er noe som blir tatt opp flere ganger. Dette gjelder også historisk, gjennom referansene til Jörgen Brink, så vel som det aktuelle løpet i Vancouver. |

Ved siden av journalistens eget referat av teksten, er intervjuet med Northug den eneste kilden.

Bildeanalyse: Det er tre bilder i artikkelen. Ved siden av tittelbildet beskrevet ovenfor, finner vi bl.a. et bilde av Northug som krysser mållinjen foran Martin Koukal. Til tross for få elementer i bildet, er det spesielt ett interessant trekk. Både Northug og Koukal ser naturlig nok slitne ut etter løpet, men det er påfallende i hvor liten grad Northug ser fornøyd ut med prestasjonen og plasseringen. Det kan naturligvis skyldes øyeblikksnaturen ved fotografiet, men det kan også tenkes at Northug var misfornøyd både med sølvmetallet og at det ikke ble noen revansje mot Marcus Hellner.

Det siste bildet er et arkivfoto av Jörgen Brink, midt i et skiløp. Her har vi et eksempel på at journalistene ikke vil overlate dette poenget til lesernes forhåndskunnskap, og dermed viser Brink for de som ikke husker hans sprekke på sisteetappen i VM 2003. Pussig nok kan vi lese «Beitostølen» på Brinks nummertrøye,

hvilket forteller oss at dette bildet ikke er fra det nevnte rennet i 2003.

Språket i artikkelen er nøytralt, journalisten lar sitatene beskrive utøverne. Det er for eksempel Northug selv som forteller *hvor* sliten han var - «det var syrefest på siste runden» (som betyr at han fikk mye melkesyre i muskulaturen), og hvor flink han er til å takle harde løp - «Når jeg presser, så presser jeg til mål. Jeg begynner ikke å syte selv om jeg får litt syre[...]».

Journalisten bruker litt ekstra plass på å tydeliggjøre et Northug-sitat om Hellner. Først gjengis Hellner indirekte på at han ikke var redd for Northug, så skriver journalisten at Northug trodde Hellner var redd før start, men lettet underveis. Så siterer journalisten Northug direkte. Det er vanskelig å si med sikkerhet hvorfor akkurat dette utspillet gjentas to ganger, først indirekte, og så i sitatform. Jeg vil foreslå anta at journalisten ville forsikre seg om at leserne forsto at Northug ikke følte at Hellner hadde noe personlig overtak på ham.

Et element journalisten ikke utforsker, er at utgangsposisjonen for Marcus Hellner og Jörgen Brink var nær identiske. Spesielt siden det blir referert flittig til Brink, kunne dette vært en mulig vinkling. Men siden Hellner ikke mislykkes, må vi anta at journalisten heller ville framheve Northugs prestasjoner i forhold til sølvmedaljen.

I forhold til nettavisformatet er det inkludert uvanlig mange hyperlenker i denne artikkelen. Det er lenke til nevnte gratulasjonsprotokoll, lenke til en artikkel om at Hjelmeseth var syndebukk, mens Northug sikret sølvet. Samt en lenke til et billedgalleri, En lenke til liverapporteringen og en lenke til «Gunde Svan: aldri sett Hellner så bra. Det er dessuten en lenke til Northug som sier bare kameraene kan matche ham. Ny lenke til artikkelen om Hjelmeseth. Lenke til VGtv, der Northug ler av Øystein Pettersen, og en lenke til OL-programmet.

Dramaturgi: Journalisten gjør det tidlig klart at Northug er hovedkarakteren i denne artikkelen, og det antydes allerede i overskriften at det er Hellner som er den drivende karakteren nok en gang. Denne teksten skiller seg ut ved å fokusere på at hovedkarakteren *nesten* nådde målet, men uten de negative konnotasjonene vi fant i

Aftenbladets artikkel om Hellner på åpningsdistansen. Dette kommer frem blant annet gjennom ved beskrivelsene av en Hellner i en nærmest uangripelig posisjon. Journalisten siterer Northug på at Hellner hadde et enkelt løp, og at han var fornøyd med å overvinne *skyggene* til den drivende karakteren, i dette tilfellet Emmanuell Jonier og Martin Koukal.

Artikkelforfatteren skaper også en kontrastrolle til Northug, gjennom å referere til Jörgen Brink. Slik historien blir fremstilt, både gjennom referat og Northugs sitater, får leseren inntrykk av at Northugs *vilje* til å nå målet var sterkere enn tilsvarende hos Brink.

Dramaturgisk er denne artikkelen vanskelig å kategorisere som en fullstendig fortelling. Det refereres til hendelser tidligere i mesterskapet, der den viktigste er konflikten ble skapt da Hellner var involvert i uhellet som gjorde at staven til Northug brakk. Denne konflikten ble bare delvis avklart, ved at journalisten skriver at Northug gratulerte Hellner etter seieren. I tillegg kan man argumentere for at Northug ikke nådde målet sitt, samt at Hellner som den drivende karakteren, faktisk gikk seirende ut av konkurransen. Disse elementene gjør at man som forventet kan anse artikkelen som en del av en større fortelling, heller enn en fullstendig historie, noe jeg kommer tilbake til i analysens siste del.

6.2 Svensker på vinnerporet og kjepphøye stjerner

Aftonbladets artikkel (Vedlegg 8) er fra 24.februar, men ble publisert *før* 4x10-kilometeren. Overskriften lyder: «Ni hänger inte med... Här startar kaxige Northug nytt ordkrig med Sverige». Journalisten åpner med å skrive at Norge har vunnet fem VM-stafetter på rad, før han setter opp sitater fra henholdsvis Northug: «Sverige hänger inte med i mästerskap.» og Olsson «Marcus (Hellner) verkar vara som en demon just nu.»

"Ni hänger inte med..."

Här startar kaxige Northug nytt ordkrig med Sverige

SNACKAR Petter Northug är säker på sin sak – Marcus Hellner har inte en chans mot honom i en spurt. I kväll kan Hellner bevisa motsatsen.

Faksimile fra Aftonbladet.se, 24.02.2010

I det første avsnittet skrives det at den duellen uteble i sprintstafetten, men at det nå er langkjørernes tur. Det gjentas også at Norge har fem VM-gull på rad, men at det var Italia som vant i forrige OL. I tillegg skriver journalisten at Norge har gjort om på sin

sedvanlige startoppstilling. Neste avsnitt åpner med Sveriges lagoppstilling i stafetten, et sitat om at Daniel Rickardsson kjører offensivt hvis han orker, og at Johan Olsson har respekt for Hjelmeset. Den svenske landslagssjefen Joakim Abrahamsson sier han vil ha ut Hellner først på den siste etappen, men at han ikke frykter at Northug jager bak: «Det gör inget om Northug får jaga Marcus, som är i bra form.» Dette tror ikke Northug noe på, og siteres igjen på kommentaren fra pressekonferansen dagen før: «Den enda som kan matcha mig på upploppet är kameran som finns där...».

I siste avsnitt returnerer journalisten til Johan Olsson, som tror at nordmennene har respekt for Hellner, men at det vil bli en ordentlig fight hvis sistnevnte og Northug står likt med to kilometer igjen. Han sier også nordmennene blir vanskelige, så svenskene må bare fokusere på sine egne prestasjoner. Det siste spørsmålet og svaret står best på originalspråket, så jeg siterer:

«Menar du verkligen det? Måste man inte ha en antitaktik för att rå på Northug?»

«– Hm... alternativet vi har är att vi kör ifrån honom.»

Dette er en nyhetsartikkel, men skiller seg fra de andre artiklene i utvalget ved at det er den eneste der journalisten ser *frem* mot et løp.

Øverst i artikkelen finner vi et manipulert bilde av Petter Northug og Marcus Hellner, der et bilde av hver av utøverne er limt sammen. Det er også lagt til en snakkeboble, der vi ser Northugs kommentar om hvordan kameraene er de eneste som holder følge med ham (gjengitt tidligere). «Ni hänger inte med... Här startar kaxige Northug nytt ordkrig med Sverige» er overskriften på artikkelen, så journalister vinkler denne artikkelen mot kampen mellom Petter Northug og Sverige, her personifisert gjennom Marcus Hellner.

Komposisjonsmessig ser vi at journalisten åpner artikkelen med å referere og sitere til ordkrigen mellom Norge og Sverige gjennom mesterskapet, samt den ventede duellen mellom Northug og Marcus Hellner på den siste etappen. Videre følger lagene til de to nasjonene, med sitater rundt enkelte utøvere, før artikkelen igjen fokuserer på Northug og Hellner. Tilslutt er det inkludert en faktaboks kalt «Sveriges 6 värsta

konkurrenter i stafetten», som inneholder lagoppstillingene til disse lagene, samt en kommentar om hver av dem.

Artikkelen er ment som en forhåndstitt på stafetten, med den ventede duellen på sisteetappen som det store høydepunktet. Det er gjort tydelig hva og når de svenske utøvernes har kommentert, mens Northugs sitater blir presentert noe mer usikkert. Dette gjelder spesielt i ingressen, der han blir sitert på «Sverige hänger inte med i mästerskap». Leseren får ingen informasjon om når dette ble sagt, eller konteksten rundt det. Til svar siteres Johan Olsson på at «Marcus (Hellner) verkar vara som en demon just nu.» Med såpass mange ulike sitater, ser vi at kildebruken er noe mer diversifert enn i de fleste andre av artiklene.

Bildet som brukes i denne artikkelen er unikt i utvalget vårt, som det eneste manipulerte. Vi ser to bilder av henholdsvis Northug og Hellner limt sammen. Begge originalbildene er tatt fra lekene, noe vi ser gjennom draktene, og da spesielt den olympiske logoen. I tillegg er det limt inn en snakkeboble slik vi kjenner fra tegneserier, der altså kamera-sitatet fra Northug har fått plass.

Beveger vi oss over på språkanalysen, ser vi at det er flere beskrivelser av og om Northug som er verdt å trekke frem i denne artikkelen. Journalisten selv beskriver ham som «kaxig» (kjepphøy). Han skriver også at foran stafetten «sticker Petter Northug ut hakan – igen». Avslutningsvis i artikkel spør han Johan Olsson om man ikke trenger en antitaktikk for å slå Northug. Northug selv siteres som nevnt både i bildeteksten og i selve brødteksten med kommentaren «Den enda som kan matcha mig på upploppet är kameran som finns där...». Vi finner også to kommentarer om Northug som ikke er ambivalente eller direkte negative. Først fra Johan Olsson, som sier at «Northug var enormt vass». Bruken av «var» og ikke «er» er interessant, men det er uklart akkurat hva han refererer til. Det andre eksemplet finner vi i oppsummeringen av stafettagene. Der skrives det at «Petter Northug livsfarlig på sista sträckan.»

Journalisten bruker mindre plass på beskrivelser og sitater av/om Marcus Hellner. Jeg har allerede nevnt Johan Olssons beskrivelse av Hellner som «en demon». Journalisten siterer også Olsson på at han tror de norske løperne har respekt for Hellner, som er i «ruggig form». Den svenske landslagssjefen Joakim Abrahamsson blir sitert med

«Det gör inget om Northug får jaga Marcus, som är i bra form».

Det blir en slags ambivalens mellom journalistens egne ord, som fokuserer på uttalelsene til Northug, og hvordan utøverne siteres om Northug og duellen med Hellner. Unntaket er der han skriver «Duellen i sprintstafetten uteblev efter Teodor Petersons fall». Olsson sier han tror ingen andre kan holde tempoet til Hellner og Northug.

Ser vi nærmere på hvilke nyhetskriterier journalisten har brukt i denne artikkelen, er det spesielt konflikt som bør trekkes frem. Det er i større grad fokus på Norge mot Sverige enn Northug mot Hellner, selv om den angivelige rivaliseringen mellom dem også inkluderes. Stafett er jo lagkonkurranse i motsetning til de vanlige individuelle øvelsene, og dermed er også «landskampen» kanskje et viktigere element. Derfor kan man også argumentere for at identifikasjon kan benyttes som nyhetskriterie, da nasjonens ære i større grad står på spill.

Dramaturgi: I denne artikkelen er orkestreringen tydeligere enn i flere av de andre. Marcus Hellner er den hovedkarakteren, og de tre andre utøverne på det svenske stafettlaget er hans skygger. Petter Northug er den drivende karakteren, og resten av det norske laget er *hans* skygger. I tillegg kan man hevde at de andre lagene på stafetten også er skygger av det norske laget.

Journalisten forteller flere steder i artikkelen hvordan det norske laget i kraft av tidligere prestasjoner er favoritter før løpet, og dermed viser den drivende karakteren i en svært sterk utgangsposisjon. Riktignok introduseres det svenske laget ikke i en like svak posisjon som Kolstad definerer hovedkarakteren, men som jeg har beskrevet tidligere, er det mer fruktbart å se på *hele* lekene som fortellingen, heller en hver enkelt historie. Kolstad definerer hovedkarakteren blant annet ut i fra å vokse gjennom historien, akkurat slik journalisten beskriver at Marcus Hellner har gjort. På den andre siden, beskrives det ingen slik vekst hos det Northug, den drivende karakteren.

Journalisten benytter seg også av et annet dramaturgisk kjennetegn, ved å sitere Northugs to kommentarer, som begge gjorde narr av de andre utøverne. Når dette er rettet mot hovedkarakteren, skapes fortvilelse hos publikum, og øker engasjementet.

6.3 Aftonbladet på seierens dag

Aftonbladets.se-artikkelen etter 4 x 10 km stafett i Vancouver er illustrerende for hvordan nasjonskampen også involverer en «tabloidisert» personstrid (Vedlegg 9).

"Jag kände att 15 sekunder kan han få"

Hellners passning till Northug

Marcus Hellner kontrollerade den sista sträckan för Sverige och säkrade gullet i stafetten.

Efter målgång skickade han en passning till Petter Northug, som skulle utmana honom på sista sträckan.

– Jag kände att 15 sekunder kan han få. Det kändes ganska lugnt på slutet, säger Hellner till SVT.

Faksimile fra Aftonbladet.se, 24.02.2010

Som de andre artiklene fra Aftonbladet.se, er overskriften beskrivende for artikkelens tema, i dette tilfellet lyder den: «Jag kände att 15 sekunder kan han få». Journalisten forteller hvordan Hellner kontrollerte sisteetappen, og at han sendte en «pasning» til Northug da han ble intervjuet av SVT etter målgang: «Jag kände att 15 sekunder kan han få. Det kändes ganska lugnt på slutet». Videre fortelles det hvordan mange forventet duellen Hellner versus Northug på stafetten, men at nordmannen fikk et marerittutgangspunkt før den avsluttende etappen.

Journalisten beskriver hvordan Hellner rykket idét (de svenske) tv-seerne og reporterne ble nervøse for at Northug skulle ta inn ledelsen. Så følger en lengre uttalelse fra Hellner, der han presiserer tankegangen rundt de 15 sekundene, og hvordan han tror Northug fikk slite etter å ha tatt inn så mye i begynnelsen, for så å se Hellner rykke fra igjen. Det er forøvrig litt vanskelig å fastslå hvorvidt dette er fra samme intervjuet som ble sitert i begynnelsen av artikkelen. Tilslutt skrives det at Hellner rakk å plukke med seg et svensk flagg på oppløpet.

Artikkelen er bygget rundt sitatet fra tittelen. Journalisten gjengir dette tre ganger i løpet av den forholdsvis korte teksten, mens han refererer til selve løpet for å sette det i kontekst. Som normen virker å være for artiklene fra Vancouver, veksler artikkelforfatteren mellom referat og direkte tale. Den eneste kilden i denne artikkelen er Hellner selv.

Det er inkludert et bilde sent i artikkelen som viser Marcus Hellner på oppløpet, der han har fått et svensk flagg i hendene.

Teksten legger stor vekt på at Marcus Hellner aldri var truet på stafettens siste etappe. Journalisten understreker at Hellner «kontrollerade», at «Det rycket knäckte konkurrenterna», og at han «hann till och med plocka en svensk flagga».

Artikkelforfatteren minner om at mange snakket om duellen mellom Northug og Hellner, at Northug fikk et dårlig (marerittaktig) utgangspunkt, og kanskje aller mest talende, at Northug «skulle» utfordre Hellner på den siste etappen. Alt dette peker mot at journalisten forsøker å skape et inntrykk av at man «dessverre» ikke fikk den ventede duellen, *fordi* Hellner hele tiden hadde full kontroll.

På samme måte som i artikkelen fra VG.no, er det individfokus rundt Hellner og Northug, og konflikten mellom Norge og Sverige som virker å være de viktigste nyhetskriteriene i denne teksten.

Det er ingen spesielle trekk som bringer frem nettavisformatet, med unntak av kommentarfeltet på bunnen av artikkelen.

Dramaturgi: Hellner er hovedkarakteren, mens Northug er den drivende karakteren. Hellner og Sverige nådde målet, men *konflikten* forble uforløst.

7 Oppturer, nedturer - og en konklusjon

I dette avsluttende kapitlet vil jeg flytte fokuset fra mikronivå til makronivå (Hillesund 1994). Det vil si at jeg går utover enkeltartiklene og forsøker å danne et bilde av hvordan dekningen av Vancouver-OL danner en historie med Northug og Hellner i fokus. Jeg vil legge størst vekt på den dramaturgiske tilnærmingen, men der det viser seg å være aktuelt, vil jeg også vurdere person- og kjendisfokus i nyhetsvurderingene. Tilslutt vil jeg beskrive og drøfte dekningene av lekene i et medialiseringsspektiv.

Som jeg redegjorde for i metodekapitlet, lanserer Hillesund flere alternativer for en slik undersøkelse. I denne delen vil jeg legge mest vekt på de samme artiklene som jeg i tidligere kapitler har analysert, men jeg vil i tillegg trekke inn enkelte relevante artikler for å dekke de delene av «historien» som artiklene fra utvalget ikke favner over. Videre vil jeg se på artiklene som en enhet, ikke som én tekst, i hovedsak fordi de ikke er skrevet av samme journalist. Som enhet kan artiklene likevel betraktes som del av samme hovedfortelling, men med ulike forfattere. Det er mest hensiktsmessig å skille de norske og svenske artiklene når jeg analyserer artikkelserien, for så å sammenligne resultatene til slutt.

7.1 VG-fortellingen

Når vi betrakter artiklene i VG under ett, er det nokså selvsagt at Petter Northug er hovedpersonen. Dette følger naturlig av det utvalget jeg har tatt fra avisperioden. Det som er mer påfallende, er hvordan Northug blir synonymt med både langrennslandslaget og Norge. Som vist i artiklene fra den innledende 15-kilometeren og fra stafetten, fokuseres store deler av diskusjonen rundt den norske innsatsen på Northug. Dette kommer kanskje

enda tydeligere frem i lagsprinten, der Øystein Pettersen var Northugs makker, men bare så vidt blir nevnt i artikkelen, som i tillegg har overskriften: «Northug: -En utrolig lettelse» (<http://www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593700>).

Interessant nok gjelder dette både når journalistene leter etter syndebukker og når de vil fremme hvem som gjorde den viktigste innsatsen for laget. Det bør merkes at Northug var landslagets beste utøver i denne perioden, og at det ikke bare var mediene som fokuserte på ham. I et intervju gjort etter 30-kilometeren, gjengitt i den samme VG.no-artikkelen nevnt ovenfor, uttalte landslagstrener Morten Aa Djupvik at: «Hvis vi holder Petter utenfor med tanke på stavbruddet, så holder ikke det resten gjør i dag mål.»

Sett i et dramaturgisk perspektiv, er Northug hovedkarakteren i VGs rapportering fra lekene. I følge de kriteriene for persongalleriet som Kolstad (1996) framhever, kan man argumentere for at støtteapparatet er hjelperne, mens de andre norske utøverne er Northugs skygger. Artikkelen fra lagsprinten referert til i forrige avsnitt er et godt eksempel på dette, der Øystein Pettersen var halvparten av sprintlaget, men han fikk kun en brøkdel av medieomtalen.

Det viktigste i forhold til denne oppgavens problemstilling er likevel å identifisere hvordan Northugs motstandere er presentert. I begynnelsen av mesterskapet fokuserer ikke journalistene i stor grad på spesielle rivaler. Som jeg viste i enkeltanalysene, ble ikke medaljevinnerne på 15-kilometeren introdusert før i artikkelens siste avsnitt. For eksempel finner vi at Northugs utspill om at Emil Jönsson kunne legge opp etter å ha mislykkes på den klassiske sprinten, ikke blåses noe videre opp, og Jönsson sier dessuten at de to er venner. Dette til tross for at VG kaller det en ordkrig (www.vg.no/sport/ski/artikkel.php?artid=581848) Det er først etter stavbrekket på 30-kilometeren at Marcus Hellner introduseres for alvor som Northugs hovedmotstander i denne historien. I tråd med at journalistene fremstilte de andre norske utøverne som Northugs skygger, finner vi noe tilsvarende i det svenske laget, der de andre er skyggene til Marcus Hellner. Dette er imidlertid ikke like tydelig som på norsk side, spesielt ikke i tiden før 30-kilometeren.

Ved å se på journalistenes rapportering om Northugs reise gjennom OL, ser man

at den passer godt med den dramaturgiske modellen. Jeg vil foreslå følgende tolkning. *Anslaget* er den innledende 15-kilometeren, der Northug blir vist i en underlegen situasjon, mens svenskene, som tradisjonelt sett er hovedmotstanderen i de olympiske leker, står fram som sterkere. *Presentasjonen* er i dette tilfellet flyttet tilbake til tiden før lekene, og før avisperioden vår, da mediene brukte mye plass på å presentere de norske deltakerne og medaljekandidatene. *Fordypningen* skjer i perioden mellom løpene, der journalistene hjelper leserne med å komme tettere på utøverne.

I denne fremstillingen vil jeg påstå at «point of no return» finner sted på 30 kilometer skibytte, der Hellner knekker Northugs stav, og journalistene fokuserer på hvordan dette kunne skje. Konfliktopptrappingen foregår i sammenheng med dette, i artiklene rundt selve stavbrekket og hvordan dette ødela for Northugs sjanser på distansen. Man kan også argumentere for at stafetten også er en del av dette punktet, der Northug og Hellner møttes på siste etappe. Grunnen til at jeg ikke vil inkludere denne øvelsen som en del av konfliktløsningen, er at selve klimakset uteble, siden Northug aldri fikk kontakt med Hellner i løypa.

Tilslutt har vi konfliktløsningen og avtoningen som jeg mener finner sted på den avsluttende femmila. Denne vinner Northug, og han har dermed nådd sitt viktigste mål. Før dette løpet finner vi også et interessant dramaturgisk poeng. Siden Marcus Hellner ikke var noen konkurrent på denne distansen, introduserer VG en annen «skurk» som kan hindre Northug i å nå målet sitt. Lukas Bauer blir sitert i en artikkel på at han er favoritt på femmila, mens avisen også sikrer sitater fra Northugs vurdering av løpet og Bauer som motstander. (<http://www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=579472>).

Denne gjennomgangen kan knyttes til flere interessante temaer. Det første er spørsmålet hvorvidt den dramaturgiske modellen passet slik den gjorde på bakgrunn av journalistenes rapportering, eller fordi Northugs faktiske konkurranser og resultater passet. Svaret på dette virker å være et både-og. På den ene siden ser man raskt at selv ved å gjennomgå resultatlistene vil Northugs OL passe relativt godt til den dramaturgiske modellen. Først fikk han en nedtur på 15-kilometeren, så en liten opptur på sprinten. Etter dette fulgte stavbrekket og den store nedturen på 30-kilometeren, fulgt av suksess på

lagsprinten, medaljereddende innsats for Norge på stafetten, og tilslutt gull på den tradisjonsrike femmila. På den andre siden har vi flere eksempler på hvordan journalistene selv bidrar til dramatiseringen. Det var en ekstremt sterk personfokusering på Northug etter det miserable åpningsrennet, for dermed å skape et bilde av «helten» i et dårlig utgangspunkt, når det faktisk var skuffende resultater fra hele landslaget. Vi ser også fokusering på stavbrekket som den avgjørende faktoren på 30-kilometeren, der Hellner blir ansvarliggjort som syndebukk og skurk. Man kan også argumentere for at journalisten nærmest forsøkte å skape en duell og en konfliktløsning i artikkelen fra stafetten. Northug og Hellner fikk ikke direkte kontakt i løpet av etappen, likevel presenteres løpet (i VG.no) som at Northug var den aller beste, og at Hellner var nervøs og redd.

Fordi Northugs faktiske historie i disse vinterlekene ligger såpass nært opptil spenningskurven og den dramaturgiske modellen, kan det være fruktbart å betrakte den gjennom et perspektiv mer likt det Lippe benytter i *Sportsjournalistikk*. Dermed fokuseres det mer på hvordan avisene har konstruert «heltreisen» enn på den dramaturgiske oppbyggingen. I denne sammenhengen er det viktig å påpeke at Northug før lekene var etablert som både superstjerne og celebritet. Derfor er dette ingen fullstendig heltereise. Like fullt kan vi benytte noen av «kapitlene» Lippe bruker i beskrivelsen av heltereiser.

Som overgripende tema, vil jeg argumentere for at man kan kalle lekene for «helten forflytter seg i retning av det han søker». Dette er ganske enkelt fordi dette var Northugs første vinter-OL, hvilket som nevnt tidligere blir sett på som det viktigste mesterskapet for en idrettsutøver (med unntak av enkelte lagidretter). Hvis vi godtar dette premisset, kan vi samtidig følge Lippes skisse av en heltereise.

Det andre kapitlet vil være «helten blir forfulgt», som vi finner i sammenheng med åpningsdistansen. Som nevnt ovenfor personifiserer journalistene Norges sportslige nedtur gjennom Northug, og det er tydelig at man forventet mer av vår helt. I tillegg kritiseres han for hvordan han håndterte situasjonen i etterkant, dvs hvordan han møtte mediene.

I den samme perioden kan vi snakke om *prøvelser, allierte og fiender*. Dette er perioden etter femtenkilometeren, der mediene fortsetter å stille spørsmål både ved Northugs innsats og oppførsel. Lagkameratene og størstedelen av støtteapparatet fungerer som allierte, mens konkurrentene er fiendene.

Perioden frem mot den avsluttende femmila kan beskrives som en blanding av triumfer og prøvelser. Til tross for bronse på den individuelle sprinten, og gull på lagsprinten, fokuserte mediene mye på stavbrekket på 30-kilometeren. Forklaringen på dette fokuset hos mediene kan blant annet skyldes at sprint er en relativt ny øvelse i olympisk sammenheng, og for at helten skulle få sin triumf, måtte han vinne en av de tradisjonelle øvelsene.

I det Lippe kaller «ferden mot den innerste grotten», kan man inkludere både 4x10-kilometer stafett, samt femmila. Til tross for at Norge ikke vant gullet på stafetten, virker det i artikkelen som om Northug, som gjennom hele avisperioden har vært en personifisering av den norske innsatsen, har blitt tilgitt. Dermed blir dette nærmest for en triumf å regne. Tilslutt vinner han altså den klassiske 50-kilometeren. Her har helten overvunnet alle prøvelser, og all motstand er fjernet.

Ser vi OL-dekningen i VG som en artikkelserie, er det altså flere elementer som trer tydelig frem. Det første er at størsteparten av fokuset ligger på Petter Northug, både på og utenfor arenaen. Istedenfor saken, i dette tilfellet de norske utøvernes innsats i langrennskonkurransene, fokuseres det på personen Northug. Dette gjelder både i de individuelle konkurransene, samt i lagkonkurransene. Denne personifiseringen og heltedyrkelsen av Northug gjelder hele avisperioden vår.

Når det gjelder Northugs motstandere, virker disse å være mindre viktige i starten av lekene. Det er først når Hellner trækker på staven hans, og så vinner det løpet som var utpekt som Northugs kanskje største gullsjanse at det utkrystalliserer seg en «skurk» i dramaturgisk forstand. Det kan hevdes at på samme måte som det norske laget personifiseres gjennom Northug, så personifiseres det svenske gjennom Marcus Hellner. Som artikkelen der Hellner sier at «det er nok mest et spill» om Northug viser, var det en slags ordkrig mellom disse to, men denne dekkes ikke i så stor grad av VG. De fokuserer

likevel mye på rivaliseringen, spesielt med tanke på stavbrekket. En av grunnene til dette kan være at det aldri blir noen klar forløsning på denne rivaliseringen. Det svenske laget slås tidlig ut av lagsprinten, mens Northug aldri henter inn Hellner på stafetten. Og siden Hellner var en skøytespesialist, ble det aldri noen duell på femmila heller. Dette kan være en del av forklaringen på hvorfor VG fortsatte med artikler om konflikten mellom disse to utøverne, også etter avisperioden i denne oppgaven var omme.

Selve konflikten virker hovedsakelig å være en mediekonstruksjon i VG.nos artikler. Det klareste indisiene på dette er artikler av typen nevnt ovenfor, der Hellner uttaler seg i positive ordelag om Northug. Som en forklaring på konflikten som den er rapportert i VG, er det spesielt to elementer som skiller seg ut. Det første er at de to utøverne gjennom resultatene i mesterskapet blir de fremste representantene for sine land. Og i de olympiske lekene er kampen mot Sverige svært viktig. Derfor kan det tenkes at denne konflikten overføres til personifiseringen av de to landene, henholdsvis Hellner og Northug. I tillegg var stavbrekket en kontroversiell situasjon i mesterskapet. Frem til da hadde Northugs resultater vært dårligere enn forventet, med tanke på hans status som superstjerne. Når denne til da ukjente Marcus Hellner både presterte bedre enn Northug, samt «ødelte» for ham på den distansen han var storfavoritt, trengte VG en sydebukk.

7.2 Aftenbladet-fortellingen

I Aftenbladets dekning av lekene er det en litt annen dynamikk enn den vi fant i VG. Marcus Hellner er hovedkarakteren, og selv om det andre svenske utøvere fungerer som skygger for ham, kommer de tydeligere frem enn forholdet var på de nasjonale utøverne på norsk side. Det kanskje mest markante er likevel at Northug helt tydelig er den store motstanderen, fra den første løpsdagen. Dette kan mest sannsynlig forklares gjennom at Northug var den store favoritten til å bli «OL-konge», og Aftenbladet så de svenske utøvere i en utfordrerposisjon. Det kanskje mest markante eksemplet på denne tydeliggjøringen av Northug som den «store, stygge ulven», finner vi en artikkel om Emil Jönssons sjanser på den klassiske sprinten. Sent i saken skriver journalisten at Ola Vigen Hattestad er den største utfordreren til Jönsson. Likevel er resten av saken konsentrert

rundt Petter Northug

(<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6590094.ab>).

Hvis vi først benytter den dramaturgiske modellen på Hellners OL slik det er rapportert i Aftonbladet, er det på åpningsdistansen at anslaget finner sted. En fjerdeplass var rent objektivt ikke noe dårlig resultat for Hellner på denne distansen. Han hadde ingen internasjonale førsteplasser i sesongen før dette (ifølge FIS-hjemmesider), men journalisten vinkler saken slik at Hellner *tapte* en medalje heller enn at han leverte en god prestasjon. Dermed stilles helten i en vanskelig situasjon. Interessant nok er motstanderen (Northug) også i en presset situasjon, noe som ikke er vanlig i henhold til den dramaturgiske modellen. Journalistene virker likevel klare på at Northug fortsatt er en OL-favoritt på senere distanser, og derfor er fremstilt i en sterk posisjon, blant annet illustrert gjennom en artikkel der journalistene nærmest fremstiller den kommende 30-kilometeren som «alle mot Northug» (<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6648034.ab>).

Som i den norske dekningen, har presentasjonen blitt foretatt i perioden før lekene. Siden Hellner er skøytespesialist, er ikke den individuelle sprinten noe fokusområde for journalistene. Derfor kan man betrakte perioden frem mot 30-kilometeren som fordypningen, der man blir mer kjent med både helten (Hellner), hans skygger og hjelpere, samt motstanderen (Northug) og hans skygger og hjelpere. Til forskjell fra VGs dekning, vil jeg også foreslå at konflikten er etablert på denne tiden. Northug, ”skurken”, er hovedkonkurrenten. Grunnen til at vi kan kalle det en konflikt, er at Northug er «kaxig», og de svenske utøverne vil jekke ham ned. Også i denne fremstillingen er 30 kilometer med skibytte «point of no return», fordi det er her det tydelig utkrystalliserer seg en personlig rivalisering mellom Hellner og Northug, slik vi blant annet så i analysen av dekningen av 30-kilometeren. Dette argumentet gjør også at vi kan si at konfliktopptrappingen begynner i etterspillet av denne øvelsen. Dette fortsetter gjennom forberedelsene til stafetten, der journalistene igjen fokuserer på Northugs kommentarer på pressekonferanser og i møtet med mediene, mens de svenske utøverne uttaler seg i mer sportslig tradisjonelle ordelag. Konfliktløsningen finner vi i

artiklene som omhandler stafetten, der Hellner holdt unna for Northug på siste etappen, og sikret den svenske seieren.

Slik vi fant i den norske dekningen, er også Hellners historie relativt ukomplisert å skissere opp ved hjelp av den dramaturgiske modellen. Rent objektivt er ikke åpningen av mesterskapet i tråd med noen tradisjonell spenningskurve, men journalisten forsøker å underbygge ideen om at Hellner tapte åpningsdistansen, for dermed å skape et inntrykk av at helten er stilt i en svakere utgangsposisjon. Stavbrekket som dramaturgisk konstruksjon får ikke like mye oppmerksomhet i Aftonbladet, men kontroversen rundt situasjonen gjør at journalistene ikke beskriver seieren som en konfliktløsning, og heller bygger videre på rivaliseringen før stafetten.

Hvis vi betrakter Hellners mesterskap som en ”heltreise”, er det mest hensiktsmessige å definere perioden frem mot 30-kilometeren som en tid «helten forflytter seg i retning av det han søker». Som hos Northug er det individuelle olympiske gullet det endelige beviset på at man har oppnådd heltestatus. Et tydeligere fokus på Northug enn i den tilsvarende dekningen fra VG, viser en tydeligere kamp mot sine tradisjonelle olympiske «fiender». Her vil jeg lansere en teori som kan virke noe spekulativ, men likevel relevant: Måten stavbrekket er fremstilt på taler for en tolkning der Hellner symbolsk knekker sine fiender (også symbolisert gjennom ordbruken i en av artiklene, der tittelen lyder «Så knäckte de världen» (<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6649121.ab>). Denne situasjonen vil kunne kalles Hellners «kamp i den innerste grotten». Det er her han overvinner alle hindringer.

Hellner oppnår altså heltestatus i Vancouver. I den svenske dekningen av ”sine egne” er det ikke like stor grad av individualisert personfokus som tilfellet var i VGs dekning av norske prestasjoner. Derimot er oppmerksomheten rundt det norske laget nesten utelukkende personifisert gjennom Northug. Og dette kan være noen av grunnen til at Aftonbladet også fokuserte på den angivelige personkonflikten. Petter Northug var allerede ved lekenes begynnelse utpekt som hovedmotstander. Han var den alle ville slå. Når så Hellner tok steget opp som den sterkeste utfordreren, ble kampen mellom disse to

interessant for Aftonbladets journalister. Han fikk rollen som den svenske helten, som skulle ta opp kampen med den norske «skurken».

7.3 Sammenligning av avisene

Felles for begge sider av dekningen, er fokuset på landskampen mellom Norge og Sverige på langrennsarenaen. De artiklene jeg har analysert, og hele avisperioden, taler for at den olympiske kampen mellom landene stikker svært dypt. I tråd med tabloide nyhetskriterier, fokuserer journalistene på enkeltpersoner og utøvere, i dette tilfellet Marcus Hellner og Petter Northug. Derfor vil jeg hevde at bak den rapporterte personkonflikten mellom disse to, lå rivaliseringen mellom de to landene. Stavbrekket fungerte som en katalysator, spesielt på norsk side. Begge utøverne vant et individuelt gull hver, og ble dermed helter i sine respektive land. Den store forskjellen mellom de to avisene ligger i fokuset på motstanderen, der Northug var etablert som den store stygge norske ulven allerede da lekene startet, mens Hellner ble en slags personifisering av Northugs motgang etter 30-kilometeren. Til tross for at begge heltene nådde sine mål, sluttet ikke mediene å vie ekstra oppmerksomhet til denne landskampen. Det var like viktig for Sverige og det svenske folk å vinne stafetten, selv om Hellner hadde fått sitt gull allerede. Dette kan delforklares med at stafetten oftest presenteres som en landskamp, der laget og nasjonen er viktigere enn de individuelle løperne. Samtidig gjennomsyrrer denne rivaliseringen på nasjonsnivå hele avisperioden, både i VG.no og Aftonbladet.se.

Når det gjelder nettavisformatet, er de teknologiske mulighetene ikke utnyttet til fulle av redaksjonene. Likevel finner vi elementer som er interessante i vår sammenheng. Bruken av hyperlenker til artikler som forklarer enkelte situasjoner eller tidligere artikler er ganske utbredt. Dette gjør det enklere for leseren å holde seg oppdatert på konkurransen mellom Hellner og Northug. Særlig VG bruker også sin egen kanal (VGTV) for å gi leserne muligheten til å se hele intervjuer med utøvere eller støtteapparat. Dette kan sees i sammenheng med personfokusering som tabloid

virkemiddel, for det for de aller fleste lettere å relatere til bilder av en person som snakker, enn bare et navn og ett enkelt utsagn.

Vi finner også en viss bruk av interaktive elementer, både ved avstemninger og muligheter for leserne å gi tilbakemelding. Særlig stavbrekket kom i fokus her, en referanse til den klassiske situasjonen der Oddvar Brå brakk staven under VM i 1982 (http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrk_trondelag/1.8009925). Også Northugs mangel på mediekontakt etter åpningsdistanzen ble diskutert. Man kan argumentere for avisen har inkludert denne type interaktive elementer ved enkelte temaer for å styrke fokuset på disse, som i konsekvens styrker både personfokuset og konflikten mellom både landene og Northug vs. Hellner.

Personfokus/kjendisorientering og konflikt var som nevnt sentrale nyhetskriterier når vi betraktet artiklene hver for seg, og er naturligvis også tilstedeværende når vi analyserer hele perioden. Jeg vil i tillegg foreslå at nærhet og identifikasjon kommer tydeligere frem over tid. Nærhet innebærer blant annet at leserne opplever at de blir bedre kjent med utøverne. Dekningen av lekene innebar ikke bare konkurransejournalistikk, men også reaksjoner utenfor arenaen. Petter Northug møtte tidlig motgang gjennom (under)prestasjonen på 15-kilometeren, og møtte også kritikk for hvordan han taklet disse problemene. Likevel ble han fulgt tett gjennom hele avisperioden. Når han selv ikke var tilgjengelig for kommentar, vendte pressen seg til andre løpere eller støtteapparat. Når Northug igjen uttalte seg, kan man argumentere for at leserne i mellomtiden hadde opparbeidet seg bedre kjennskap til ham, og nærhet til både utøveren og sporten.

Marcus Hellner på sin side fikk det vi kan kalle et mediegjennombrudd i leken. Han var naturligvis allerede en av verdens fremste skøytespesialister, men ennå ingen virkelig etablert stjerne. Både gjennom prestasjonene, samt hvordan han spilte med når mediene ville ha uttalelser om Northug, sikret han at både det svenske og det norske publikumet kjente ham langt bedre etter enn før lekene.

Som nevnt tidligere er OL ikke bare en konkurranse mellom utøvere, men også mellom nasjonene (Roksvold 1993: 12). Måten avisene fremmet og personifiserte Northug og Hellner som representanter for sine respektive land, bygger på denne ideen.

Publikum identifiserer seg i større grad med sine land enn med enkeltutøvere, så måten både VG.no og Aftonbladet.se har konsentrert store deler av «landskampen» til rivaliseringen mellom Northug og Hellner, har også ført til at artikler om disse to, sikrer at identifikasjon som nyhetskriterie er å finne i dekningen av lekene.

7.4 Medialiseringen og dens grenser

De olympiske vinterlekene er en stor mediebegivenhet, med dekning nesten døgnet rundt i de fleste store mediekkanaler. Fjernsynskanalerne er som nevnt innledningsvis i praksis en slags medarrangør. Store økonomiske interesser, både for idretten, utøverne og mediene er knyttet til arrangementet. Før lekene begynner har stemningen og forventningene blitt bygd opp gjennom rapporter, intervjuer og medaljespekulasjoner. Reporterne står nærmest parat både ved startstreken og mållinjen, for å være de første som får høre idrettsheltenes forventinger og reaksjoner. Arrangørene på sin side legger som tidligere nevnt opp til dette tette samspillet med mediene, blant annet synlig gjennom den såkalte «mixed zone», som utøverne må gå gjennom etter målgang, der journalistene står i flokk for å intervjuere vinnere og tapere. Det forventes samtidig at utøverne spiller med på dette opplegget, og forteller om opplevelsene i løypa og alle ulike variasjoner av «hva føler du nå?».

Tidligere har Petter Northug vært en mediefavoritt i slike situasjoner, med de tidligere nevnte uttalelsene som «uten trinsj» eller «og æ skal itj til OL?». Denne utypiske fremtoningen bryter med den kledelig beskjedne atleten som gir de forventede svarene før og etter konkurranser. Marcus Hellner tilhører i større grad den siste gruppen, som de fleste andre langrennsløperne. At Northug ikke brydde seg om å gi slike tradisjonelle svar, og tilførte sporten en (kanskje nødvendig) friskhet kan være blant faktorene som har bidratt til å gjøre han til en superstjerne på medienes himmel. Det å være munnrapp og slagferdig er en ettertraktet egenskap blant sportsjournalistikkens intervjuobjekter (Roksvold 1993: 110). Forskjellen er at det var rett og slett ikke vanlig i sporten å

nedverdige konkurrentene etter en seier, slik Northug blant annet gjorde ved situasjoner som spurten uten trinse, eller da han utbrøt «barneskirenn!» etter å ha tatt VM-gull med stafettlaget i 2007 (<http://www.vg.no/sport/ski/artikkel.php?artid=156192>).

Det er viktig å huske på at når mediene jager slike uttalelser, og fremmer denne typen utøvere, er dette et spill som går begge veier. Sitatene oppfyller nyhetskriterier og hjelper med å selge aviser (eller skaffe klikk, i tilfellet med nettaviser), mens utøverne får mer oppmerksomhet, og muligheter til mer lukrative sponsoravtaler, som tilfellet med Petter Northug og Red Bull.

Etter 15-kilometeren i OL, der Northug underpresterte og i medienes øyne skuffet nasjonen, gikk ikke samspillet mellom mediene og idretten like knirkefritt som når Aftenbladet ville snakke med for eksempel Marcus Hellner. Som vi så i VG-artikkelen, nektet Northug å kommentere løpet, så journalistene måtte gå til støtteapparatet for å få sitater om det skuffende resultatet. Etter medaljen på lagsprinten ville Northug igjen spille på lag med mediene, før han etter stavbrekket på 30-kilometeren enda en gang nektet å møte pressen. Marcus Hellner på sin side fulgte spillereglene i OL som mediehendelse, og stilte opp til intervjuer uansett om det var etter triumfløp eller etter den sure fjerdeplassen på 15 kilometer.

Når Petter Northug har tjent såpass på å både «la seg bruke» og bruke mediene for egen status, hvorfor denne plutselige medienekten? Det er flere elementer som spiller inn her. OL i Vancouver var ikke første gangen han ikke ville uttale seg til pressen, dette hadde skjedd ved tidligere anledninger også, da først og fremst i sammenheng med delvis utenomsportslige ting². I tillegg var Northug i disse lekene langrennssportens desidert største stjerne, og fikk derfor også det hardeste mediekjøret. Sportens medialisering har ført til at utøverne nå forventes å være tilgjengelige for pressen nærmest til enhver tid, både før og like etter konkurransene. Det kan virke som om mediene iblant glemmer at de samme utøverne også skal prestere sitt maksimale i konkurransene. Det å kombinere prestasjoner på banen/i sporet med å være showmann er naturligvis ikke noe man finner hos alle idrettsutøvere. Likevel bør det nevnes at Northug så langt i sin karriere hadde

2 Den tidligere nevnte saken om sponsorbråket med Red Bull og DnbNor.

mestret akkurat dette, noe som kan forklare hvorfor det ble så sterke reaksjoner på den plutselige medienekten.

Når idretten tilpasser seg mediene, og en av stjernene plutselig ikke vil gjøre den forventede jobben i forhold til dette, er det ikke overraskende at mediene selv velger å kjøre saker som omhandler dette. VG dekket dette i større grad enn Aftenbladet, en naturlig konsekvens av at Northug er norsk. I en av artiklene kan vi lese hvordan landslagstrener Morten Aa Djupvik mener det grenser til arrogant oppførsel (www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593504). Enda mer interessant er det hvordan journalisten skriver: «Det var ganske enkelt dårlig stemning da Northug verken ville snakke med NRK, som bringer OL-sendinger til hundretusenvise av nordmenn, eller de titalls journalistene som er i Whistler.» Med andre ord påpeker han at det ikke var en del av «avtalen» at Northug skulle nekte å møte pressen.

Dette inntrykket styrkes når vi kan lese at «De øvrige norske utøverne i OL har stilt villig opp for pressen, både før og etter konkurranser den siste uken». Dette er journalistens egne ord, der det kommer tydelig frem at dette er den forventede oppførselen i en stadig mer medialisert idrett.

Petter Northug og Marcus Hellner valgte altså å møte pressen på ulike måter i Vancouver. Der Northug i store trekk vekslet mellom å ikke uttale seg i det hele tatt og å kjøre sitt vanlige enmanns-show, oppførte Hellner seg etter de uskrevne retningslinjene som eksisterer i en stort mesterskap. En mulig forklaring på dette kan være forskjellen i status mellom de to. Northug var en av de desiderte superstjernene i sporten, og hadde allerede vist seg å være dyktig til å bruke mediene til sin fordel. Til tross for at det endte med mange negative oppslag rundt hans medienekt, fikk han likevel den ønskede spalteplassen. Hellner på sin side var ikke i nærheten av samme stjernestatus, og en medienekt fra hans side, for eksempel etter fjerdeplassen på 15-kilometeren, ville skadet hans omdømme mer enn tilfellet var med Northug.

I tillegg kan man argumentere at medietrykket var langt større for Northug enn Hellner. Det er åpenbart at jo flere intervjuer man er nødt til å gjøre, jo mer energi brukes på andre ting enn å prestere i langrennsspoet. Og akkurat i dette skjæringspunktet finner

man et interessant element knyttet medialiseringen av idretten. De fremste utøverne må bruke tid og energi på møter med pressen, tid og energi de kanskje kunne trengt til å forberede seg til konkurranser, for å fortsatt kunne være fremst i feltet.

Sånn sett kan Northugs ”intervjunekt” tas som et sunt tegn på at det også kan settes grenser for medialiseringen av idretten. Men få utøvere er sterke nok til ”ordrenekt” når fjernsynet og de store mediene sier ”hopp”.

7.5 Konklusjon

I denne oppgaven var målet å analysere avisenes bruk av ulike virkemidler for å underbygge den personlige konflikten og rivaliseringen mellom Petter Northug og Marcus Hellner i OL i Vancouver 2010. Etter å ha valgt ut de ni artiklene jeg ville gjøre en kvalitativ innholdsanalyse av, fire fra norske VG og fem fra svenske Aftonbladet, undersøkte jeg disse for å redegjøre for bruken av populærjournalistiske og dramaturgiske virkemidler. Forventingene til denne analysen var først og fremst å avdekke de ”tabloide” trekkene i nyhetsrapporteringen og dramaturgien i den medierte rapporteringen.

Det første forskningsspørsmålet lød: *Hvilke nyhetsverdier hadde størst gjennomslag i langrennsdekningen fra Vancouver i VG.no og Aftonbladet.se?* Det mest fremtredende trekket i nyhetsrapporteringen var den ekstremt sterke personorienteringen, samt utnyttelsen av konfliktelementer i den redigerte dramaturgien. Det førstnevnte er isolert sett ikke overraskende, fordi det er snakk om en individuell idrettsgren, men det var påfallende i hvor stor grad de «store» navnene ble trukket frem, nesten uansett resultat. I vårt materiale gjaldt dette først Petter Northug, i både VG og Aftonbladet. Aftonbladet brukte også mye spalteplass på den nye svenske yndlingen Marcus Hellner. Det var først etter 30-kilometer med skibytte at VG også konsentrerte seg om Hellner, både fordi han var innblandet i Petter Northugs stavbrekk like før spurten, og fordi han gikk hen og vant selve rennet. Dette førte til en tydelig sentrering på disse to utøverne før stafetten, der de skulle møtes på ankeretappen. Dette fokuset avtok aldri, til tross for at det aldri ble noen duell, og Sverige vant stafetten klart.

Bildebruken i artiklene underbygger dette inntrykket, der det i hovedsak var enten Northug eller Hellner som var motiver. Interessant i den sammenhengen er hvordan VG.no virker å legge mer vekt på bruken av fotografier enn tilfellet er med Aftenbladet.se. Når det gjelder bruken av elementer som er unike for nettavisformatet, var det utstrakt bruk av hyperlenker i begge avisene. Mest relevant i forhold til denne oppgavens tema er hvordan disse lenkene hovedsakelig viste til tidligere artikler om Northug og Hellner, slik at leserne til enhver tid kunne være oppdatert på begge utøverne, da spesielt Petter Northug.

Jeg fant også at VG rettet mye av oppmerksomheten mot stavbrekket, og følgelig at Hellner kunne få skylden for at Northug ikke vant favorittdistansen. Interessant nok kjørte de også en artikkel som berørte hvordan Hellner trodde Northugs mediepersonlighet fører til uttalelser som er del av et spill. Dette kan ved første øyekast virke som et forsøk på å begrave stridsøksen, men samtidig setter artikkelen i enda større grad fokuset på disse to utøverne. Derfor tror jeg heller det var en måte for VG å forsvare Northugs kjepphøye og «unorske» fremtoning på, noe som er viktig i et OL. Og dette er også grunnen til at jeg valgte å skille personfokus og personifisering. For gjennom avisperioden, ble Northug og Hellner nærmest å regne som manifestasjoner av sine respektive land.

Den alltid tilstedeværende nasjonskampen, som også er et sentralt element i idrettsrapporteringen, ble konsentrert om disse to. En annen måte å si dette på var at publikum identifiserte seg med disse to utøverne, både som individer, men også som representanter for sine land. Det er likevel viktig å minne om at man kunne finne mer eller mindre direkte henvisninger til landskampen mellom Norge og Sverige i svært mange av artiklene fra lekene, også de som ikke direkte omhandlet Hellner eller Northug. Mediene bruker mye spalteplass på å vekke nasjonalfølelsen under de olympiske leker, og i den boblen som skapes under et slikt mesterskap, er det både legitimt og også forventet at man heier på “oss” mot “dem”. Sportsjournalistikken har etter hvert blitt et av de få stedene der nasjonalstolthet og patriotisme fortsatt kan brukes nærmest uhemmet. Svenskene kunne si: “Vi vant stafetten”, mens nordmennene kunne si: “Vi vant femmila”. Begge kunne si at de var verdens beste på ski.

Gjennom avisperioden førte også den fyldige dekningen, med både konkurransereferater og reaksjoner, forhåndsmøter, samt saker utenfor løypa, til at man som publikummer og leser ble kjent med Marcus Hellner og Petter Northug. Nærhet til utøverne henger sammen med personifisering, men trer tydeligere frem i en avisperiode enn i enkeltartikler. Marcus Hellner gikk fra å være en dyktig skiløper til å bli en stjerne, i en sesong som ble kronet med prisen for beste mannlige utøver på den svenske «Idrottsgalan» (<http://nyheter24.se/sport/vinterkanalen/skidor/515322-nyheter24-s-hellner-arets-manliga-idrottare>). Petter Northug viste på sin måte hvilket press han var under, og publikum følte at de ble bedre kjent med personen bak skidressen.

Det andre forskningsspørsmålet jeg skulle undersøke var: *Hvilke dramaturgiske virkemidler tok de to nettavisene i bruk i konstruksjonen av rivaliseringen mellom Northug/Norge og Hellner/Sverige?* Det er liten bruk av den dramaturgiske modellen og spenningskurven i den enkelte artikkel, spesielt i nyhetssjangeren, der informasjonen presenteres etter fallende viktighet. Likevel var det mulig å peke ut noen dramaturgiske virkemidler også i denne delen av analysen. Spesielt i forhold til presentasjonen av «historiens» aktører, kunne man trekke paralleller til dramaets persongalleri, med hovedkarakterer, hjelpere, motstandere og skygger.

Ved å betrakte avisperioden som en helhet, var det også lettere å betrakte det dramaturgiske perspektivet på rapporteringen fra Vancouver. Rapportene om Northugs OL passet godt til den dramaturgiske modellen, med oppturene og nedturene. VG utnyttet spesielt stavbrekket (og lanserte dermed den nye «skurken» Marcus Hellner), fulgt opp med den uforløste duellen på stafetten, og fikk til slutt en *grand finale* med heltens gull på femmila. I Aftonbladet var derimot Northug etablert som hovedmotstanderen til et samlet Sverige helt fra begynnelsen. Derfor fikk vi mer en klassisk historie der Hellner slo «skurken», og tok sitt individuelle gull på trettikilometeren, og desto mindre fokus på kontroversen rundt stavbrekket.

En dramaturgisk analyse av sportsjournalistikk nesten alltid bli preget av et svært tydelig *mål* i all idrett, nemlig å vinne den aktuelle konkurransen. Dermed skisseres også tydelig *hindringen* og *konflikten*. Dette er naturligvis også til stede i dekningen av langrennskonkurranse i Vancouver-OL. Det jeg i tillegg fant gjennom analysen, var at

journalistene supplerte selve idrettskonkurransen med introduserte tilleggskonflikter. De to mest fremtredende av disse er henholdsvis stavbrekket til Northug, og Marcus Hellners ønske om å jekke ned Northug på bakgrunn av alle kommentarene. Dermed kan medierapportene gi en personorientering, en konfliktdimensjon og muligheter til en dramatisering som øker publikumsinteressen for medierapporteringen.

Litteratur

- Allern, Sigurd (2001): *Nyhetsverdier. Om markedsorientering og journalistikk i ti norske aviser*. Kristiansand, IJ-forlaget

-Dahlen, Øystein L. Pedersen (2008): Tvilsomme relasjoner – en analyse av relasjonslenker i nettaviser (100-110), i Ottosen, Rune og Krumsvik, Arne H (red.): *Journalistikk i en digital hverdag*. Kristiansand, IJ-forlaget.

-Dyrdal, Lasse og Lenes, Sverre (1993): Olympisk språkbruk (7-18), i Roksvold, Thore (red.) (1993): *Sport i avis. 7 analyser av norsk sportsjournalistikk*, Fredrikstad, Institutt for Journalistikk

-Gentikow, Barbara (2005): *Hvordan utforsker man medieerfaringer. Kvalitativ metode*. Kristiansand, IJ-forlaget

-Gynnild, Astrid (2008): Klikket som tilbakemelding (135-144), i Ottosen, Rune og Krumsvik, Arne H (red.): *Journalistikk i en digital hverdag*. Kristiansand, IJ-forlaget

-Hillesund, Terje (1994): *Står det noe nytt? Innføring i analyse av aviser og nyheter*. Fredrikstad: Institutt for Journalistikk.

-Hjarvard, Stig (2008): Mediatization of society. A theory of the media as agents of social and cultural change (105-134), *Nordicom Review* 28

Katz, Elihu og Dayan, Daniel (1992): *Media events. The live broadcasting of history*. Cambridge, Harvard University Press.

- Kolstad, Tine (1996): *Det var en mørk og stormfull aften. Dramaturgi for journalister*. Fredrikstad: Institutt for Journalistikk.
- Lippe, Gerd von der (2010): *Et kritisk blikk på sportsjournalistikk. Medier og idrett i en globalisert verden*. Kristiansand, IJ-forlaget
- O'Neill, Deirdre og Harcup, Tony (2009): News values and selectivity (161-174), i Wahl-Jørgensen, Karin og Hanitzsch, Thomas: *The handbook of journalism studies*. New York, Routledge
- Ottosen, Rune og Krumsvik, Arne H (red.) (2008): *Journalistikk i en digital hverdag*. Kristiansand, IJ-forlaget
- Rasmussen, Terje: *Press og nettpresse. Et blikk på nettjournalistikkens mangfoldighet* (354-377), i Eide, Martin (red.) (2005): *Til dagsorden! Journalistikk, makt og demokrati*. Trondheim, Gyldendal akademisk
- Roksvold, Thore: *Sportsjournalistikk som mytisk liturgi*, i Roksvold, Thore (red.) (1993): *Sport i avis. 7 analyser av norsk sportsjournalistikk*, Fredrikstad, Institutt for Journalistikk
- Roppen, Johann (2008): Mediekonsern, teknologi og det norske mediesystemet, i Ottosen, Rune og Krumsvik, Arne H (red.): *Journalistikk i en digital hverdag*. Kristiansand, IJ-forlaget.
- Tuchman, Gaye (1978): *Making News. A Study in the Construction of Reality*, New York, The Free Press

Nettartikler

VG.no:

-02.03.2007: *Northug: -Barneskirenn*

www.vg.no/sport/ski/artikkel.php?artid=156192 (sist besøkt 21.11.2012)

-15.02.2010: *For en fiasko, Northug! (vedlegg 1)*

www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=587356 (sist besøkt 21.11.2012)

-18.02.2010: *Northug slo tilbake mot Torino-uttaket - igjen*

www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=589569 (sist besøkt 21.11.2012)

-19.02.2010: *Northug og Jönsson møttes på bussen etter sprint-ordkrig*

www.vg.no/sport/ski/artikkel.php?artid=581848 (sist besøkt 21.11.2012)

-20.02.2010: *Hellner knakk Northugs stav: -Ikke meningen (Vedlegg 4)*

www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593498 (sist besøkt 21.11.2012)

-21.02.2010: *Gull-Hellner om Northug: -Det er nok mest et spill (Vedlegg 5)*

www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593505 (sist besøkt 21.11.2012)

-21.02.2010: *Northugs trener: - Det grenser litt mot arrogant oppførsel*

www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593504 (sist besøkt 21.11.2012)

-21.02.2010: *Landslagstreneren om OL-resultatene: - Det er altfor dårlig*
www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593507 (sist besøkt 21.11.2012)

-22.02.2010: *Northug: -En utrolig lettelse*
www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=593700 (sist besøkt 21.11.2012)

-24.02.2010: *Northug: - Jeg kommer aldri til å gå på en Brink (vedlegg 7)*
www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=587096 (sist besøkt 21.11.2012)

28.02.2010: *Bauer: -Jeg er favoritt på 50 km*
<http://www.vg.no/sport/ol/2010/artikkel.php?artid=579472> (sist besøkt 21.11.2012)

-05.05.2012: *Råsterke Johaug knuste Bjørgen-rival*
www.vg.no/sport/ski/langrenn/artikkel.php?artid=10077786 (sist besøkt 21.11.2012)

Aftonbladet.se:

-12.02.2010: «Jag tänker inte på Petter Northug»
www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6590094.ab (sist besøkt 21.11.2012)

-15.02.2010: «*Det värsta jag varit med om*» (Vedlegg 2)
www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6612585.ab (sist besøkt 21.11.2012)

-15.02.2010: *Sämste svensk bättre - änn Norge (Vedlegg 3)*
www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6612785.ab (sist besøkt 21.11.2012)

-17.02.2010: *Nedspurtad av Northug – redan i semifinalen*

www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6628502.ab (sist besøkt 21.11.2012)

20.02.2010: «*Taktikkriget*»

www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6648034.ab (sist besøkt 21.11.2012)

-21.02.2010: *Hellners revansch efter norska stjärnans hån (Vedlegg 6)*

www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6649177.ab (sist besøkt 21.11.2012)

21.02.2010: *Så knäckte de världen*

www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6649121.ab (sist besøkt 21.11.2012)

-24.02.2010: «*Jag kände at 15 sekunder kan han få*» (Vedlegg 9)

www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6673308.ab (sist besøkt 21.11.2012)

-24.02.2010: «*Ni hänger inte med*» (Vedlegg 8)

<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article6666046.ab> (sist besøkt 21.11.2012)

Andre:

-Dagbladet (23.11.2008): Northug knuste hele verden med ødelagt stav.

www.dagbladet.no/2008/11/23/sport/ski/langrenn/3806986/ (sist besøkt 21.11.2012)

-Dagens næringsliv (10.5.2007): Idretten trenger mer penger.

www.dn.no/forsiden/naringsliv/article1090542.ece. (sist besøkt 21.11.2012)

-Kampanje.no (28.10.2011): Tv-avtale til 1.6 milliarder.

www.kampanje.com/medier/article5786607.ece (sist besøkt 21.11.2012)

-DnBNor Sponsorvirksomhet

www.dnbnor.no/om-oss/sponsorvirksomhet.html) (sist besøkt 21.11.2012)

-Kampanje.no (21.01.2010): *DnB vraker Skiforbundet*

www.kampanje.com/reklame/article5230044.ece (sist besøkt 21.11.2012)

-Dagbladet (28.09.2000): *Verdens beste damer på fest*

www.dagbladet.no/sport/2000/09/28/221140.html (sist besøkt 21.11.2012)

-Dagbladet (24.11.2008): *Gullkorn fra barneskirenn*

www.dagbladet.no/sport/2008/11/24/555336.html (sist besøkt 21.11.2012)

-Journalisten.no (05.12.2008): *Dagbladet legger ned magasin*

www.journalisten.no/story/55919 (sist besøkt 21.11.2012)

-Dagbladet Fredag (18.11.2011): *Ute og sykler*

www.kjendis.no/2011/11/18/kjendis/fredag/dagbladet_fredag/sykkelsykling/19072741/
(sist besøkt 21.11.2012)

-Dagbladet (26.01.2010): *Her er hele den norske OL-troppen*

www.dagbladet.no/2010/01/26/sport/ol_i_vancouver/langrenn/skiskyting/lars_berger/10112398/ (sist besøkt 21.11.2012)

-Nettavisen.no (22.11.2008): *Northug gråt av glede*

www.nettavisen.no/sport/vinter/article2417038.ece (sist besøkt 21.11.2012)

-NRK Trøndelag (25.02.2012): *30 år siden Brå brakk staven*

www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrk_trondelag/1.8009925 (sist besøkt 21.11.2012)

-NRK Sport (26.10.2005): *Elofsson legger opp.*

www.nrk.no/sport/langrenn/1.1191740 (sist besøkt 21.11.2012)

-NRK.no (23.04.2009): *Red Bull blir tillatt i Norge*

www.nrk.no/nyheter/1.6576631 (sist besøkt 21.11.2012)

-Nyheter24.se (17.1.2011): *Hellner - "Årets Manliga Idrottare"*

<http://nyheter24.se/sport/vinterkanalen/skidor/515322-nyheter24-s-hellner-arets-manliga-idrottare> (sist besøkt 21.11.2012)

-Marcus Hellner profil hos FIS

[www.fis-](http://www.fis-ski.com)

[ski.com/uk/604/613.html?sector=CC&competitorid=90626&type=result&category=ALL&season=2010&sort=&discipline=ALL&position=&place=&Submit=Search&bt=next&limit=100&bt=prev&rec_start=0](http://www.fis-ski.com/uk/604/613.html?sector=CC&competitorid=90626&type=result&category=ALL&season=2010&sort=&discipline=ALL&position=&place=&Submit=Search&bt=next&limit=100&bt=prev&rec_start=0) (sist besøkt 21.11.2012)

Vedlegg 1

For en fiasko, Northug!

WHISTLER/OSLO (VG Nett) Det som skulle bli Norges første OL-gull i Vancouver, endte i tidenes mest ydmykende OL-langrenn.

* Tidenes dårligste norske OL-langrenn* Beste norske herreløper: Nummer 28!* Petter Northug nektet å kommentere løpet

VG LIVE:[Referat og resultatliste](#)

Verst gikk det ut over Petter Northug på kveldens 15 kilometer friteknikk. Langrennsyndlingen var det store gullhåpet, men var aldri i nærheten av å tukte de beste.

Løpet var knapt halvgått da Northug åpenbart slet tungt i OL-løypene. I mål var han nummer 41, over to minutter bak vinneren Dario Cologna.

- Det er veldig skuffende og synd, men med Petter er det veldig enten-eller. Enten vinner han, eller så gir han faen, sier Tord Asle Gjerdalen til NRK.

Han ble beste norske utøver med sin 28. plass. Dermed ble rennet en gedigen fiasko sett med norske øyne:

Aldri tidligere har den norske innsatsen vært svakere i et OL-løp. Forrige «verstenotering» var på samme distanse i Torino-OL. Der endte Frode Estil på 16. plass.

Nektet å si et ord

Hva Petter Northug tenker om løpet er inntil videre en godt bevart hemmelighet. Han ble møtt av et stort pressekorps utenfor målområdet, men gikk rett forbi uten så mye som å ofre pressen et blikk.

- Jeg får gå etter ham, så han har noen å prate med, sa Tord Asle Gjerdalen med et glimt i øyet mens han ruslet etter Petter.

Med pressen i hælene gikk de to langrennsløperne videre.

- Det er ikke noen vits i at dere prøver en gang når han er sånn, sa Gjerdalen like etterpå.

VG Nett-leser:- *Flaks at Norge har med psykologer til OL.* [Diskuter her.](#)

- Petter synes ikke kroppen var som den skulle være, og han var ikke fornøyd med skiene heller. Det var en tydelig skuffet Petter som gikk ut her, sier landslagstrener Morten Aa Djupvik til NRK.

Skinstad tror ikke fiaskoen vil prege Northug

- Dette er elendig, og det er bare å beklage overfor fansen og de som har kommet for å se på, sier sportssjef Åge Skinstad til det norske pressekorpsset i Canada.

- Tror du dette vil prege Petter videre?

- Nei, det tror jeg overhodet ikke. I VM i fjor ble han nummer 22 på åpningsdistansen, før han tok tre VM-gull etter det, sier Skinstad til VG Nett.

Hafsås: - Kroppen fungerte ikke

Nå skal det likevel sies at Northug trolig brukte hodet mer enn bena da det gikk trått i dag: Nordmannen sparte etter alt å dømme på kreftene til senere i OL når han først skjønte at det ikke gikk etter planen.

Northug vil trolig gå fem distanser til i Vancouver.

- Jeg er veldig skuffet. Det er kanskje mitt dårligste løp på mange år. Men kroppen fungerte ikke. Det er null og niks krefter, sier Ronny Hafsås til NRK.

Og for de som måtte tro at skiene er årsaken til den svake norske innsatsen i dag:

- Skiene var helt greie, mener Hafsås.

Sveitsisk gull

Dario Cologna tok gull, foran Pietro Piller Cottrer og Lukas Bauer.

- Jeg er strålende fornøyd, det har vært en fantastisk dag. Helt herlig! sier gullvinnerens norske trener, Fredrik Aukland.

Han hadde håp om en medalje for eleven sin. Det endte med en fullstendig overlegen seier.

VG Nett kommer tilbake med mer.
(VG NETT - 23:06 15.02.2010)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

∞

Vedlegg 2

AFTONBLADET

[Så sänds OS – alla tv-tider](#)

[OS-programmet i dag](#)

Textstorlek:

”Det värsta jag varit med om”

Hellner två sekunder från pallen

WHISTLER/STOCKHOLM. Marcus Hellner var på väg att fullborda en historisk svensk förmiddag i Whistler.

Men efter en stark inledning tog krafterna slut fullständigt för 24-åringen under de sista kilometerna.

Hellner tappade över tre sekunder i stadionområdet, var två retsamma sekunder efter trean Lukas Bauer i mål och kollapsade i målfållan.

– Jag fick slita arslet av mig för att ens komma i mål, säger Marcus Hellner till Sportbladet.

Bara timmar efter Charlotte Kallas guld var det dags för herrarna att ta över skidspåren. Det såg länge ut att sluta med en ny svensk succé genom Marcus Hellner.

Men efter en starkt inledning gick 24-åringen in i väggen. På skakiga ben tog sig Hellner i mål där han kollapsade i målfållan.

”Helt tom i blicken”

– Man såg sista kilometerna, han var helt tom i blicken. Det var nästan otäckt att se honom när han gick i mål. Han var långt nere i källaren och hade tömt allt. Han var helt slut, säger Per Elofsson till SVT.

Svensken ledde vid de inledande tidspasseringarna och såg nästan halvvägs in i loppet ut att vara på väg mot en bragdinsats.

– Jag gick ut för guld och körde allt jag hade i början. Det kändes fruktansvärt bra första varvet då jag flög fram och kände mig hur pigg som helst, säger Marcus Hellner.

Började tappa halvvägs

Men vid 12,4 kilometer av de 15 som skulle köras hade Hellner tappat rejält och var 17,1 sekunder efter Cologna. Där var även Pietro Piller Cottrer förbi svensken och avståndet till Lukas Bauer var nere på bara sex sekunder.

Väl i stadion hade Hellner fortfarande två sekunders försprång till Bauer i kampen om tredjeplatsen. Men på upploppet var krafterna helt slut och 24-åringen gick i mål två sekunder från bronset.

”Länge sedan jag var så slut”

– På slutet blev jag trött och stum. Det kändes som sista kilometern hela andra varvet. Det var en rejäl urladdning, den värsta jag varit med om.

Efter loppet föll Hellner ihop i snön där han låg helt kraftlös i flera minuter.

– Det var länge sedan jag var så slut efter ett lopp. Det är förstås inte kul att det var så nära. Det var kanske dumt taktiskt men jag kände att jag var tvungen att chansa lite. Då kan det bli så här.

[Kristoffer Bergström](#)

[Patrik Sjögren](#)

Herrar, individuellt, 15 km (f)

1) Dario Cologna, Schweiz, 33.36,3, **2)** Pietro Piller Cottrer, Italien, +24,6, **3)** Lukas Bauer, Tjeckien, +35,7, **4)** Marcus Hellner, Sverige, +37,2, **5)** Vincent Vittoz, Frankrike, +39,9, **6)** Maurice Manificat, do, +51,1, **7)** Tobias Angerer, Tyskland, +52,2, **8)** Ivan Babikov, Kanada, +53,7, **9)** Maksim Vylegzjanin, Ryssland, +55,3, **10)** Giorgio Di Centa, Italien, +59,9, **11)** Johan Olsson, Sverige, +1.03,0, **12)** Toni Livers, Schweiz, +1.07,0, **13)** Ville Nousiainen, Finland, +1.09,2, **14)** Aleksej Poltaranin, Kazakstan, +1.14,2, **15)** Remo Fischer, Schweiz, och Alexander Legkov, Ryssland, båda +1.14,8, **17)** Curdin Perl, Schweiz, +1.15,5, **18)** Martin Koukal, Tjeckien, +1.17,2, **19)** Valerio Checchi, Italien, +1.17,4, **20)** Emmanuel Jonnier, Frankrike, +1.18,8, **21)** Alex Harvey, Kanada, +1.19,3, **22)** Daniel Richardsson, Sverige, +1.22,4, **23)** Martin Bajcicak, Slovakien, +1.23,0, **24)** Thomas Moriggl, Italien, +1.23,6, **25)** Anders Södergren, Sverige, +1.24,9, **26)** Pjotr Sedov, Ryssland, +1.29,9, **27)** Teemu Kattilakoski, Finland, +1.30,5, **28)** Tord Asle Gjerdalen, Norge, +1.34,2, **29)** George Grey, Kanada, och Martin Jaks, Tjeckien, båda +1.36,7, **31)** Sergej Sjiriajev, Ryssland, +1.38,2, **32)** Jean Marc

Gaillard, Frankrike, +1.44,2, **33**) Martin Johnsrud Sundby, Norge, +1.50,0, **34**) Juha Lallukka, Finland, +1.52,5, **35**) Sergej Dolidovitj, Vitryssland, +1.53,1, **36**) Rene Sommerfeldt, Tyskland, +1.55,0, **37**) Paul Constantin Pepene, Rumänien, +1.57,4, **38**) Nikolaj Tjebotko, Kazakstan, +1.57,8, **39**) Matti Heikkinen, Finland, +2.00,8, **40**) Ivan Batory, Slovakien, +2.01,8, **41**) Petter Northug, Norge, +2.03,2, **42**) Ronny Hafsås, do, +2.05,5, **43**) Milan Sperl, Tjeckien, +2.10,1, **44**) Axel Teichmann, Tyskland, +2.10,7, **45**) Ben Sim, Australien, +2.12,3, **46**) Tom Reichelt, Tyskland, +2.14,1, **47**) Sergej Tjerepanov, Kazakstan, +2.14,5, **48**) James Southam, USA, +2.21,9, **49**) Nobu Naruse, Japan, +2.25,3, **50**) Veselin Tsinzov, Bulgarien, +2.35,4, **51**) Aivar Rehemaa, Estland, +2.37,2, **52**) Gordon Jewett, Kanada, +2.41,6, **53**) Vicenc Vilarrubla, Spanien, +2.46,4, **54**) Michal Malak, Slovakien, +2.46,5, **55**) Andrew Musgrave, Storbritannien, +2.56,1, **56**) Jevgenij Velitjko, Kazakstan, +2.56,7, **57**) Petrica Hogiu, Rumänien, +3.03,2, **58**) Garrott Kuzzy, USA, +3.05,2, **59**) Kris Freeman, do, +3.05,3, **60**) Aljaksej Ivanou, Vitryssland, +3.11,9, **61**) Roman Lejbjuk, Ukraina, +3.13,4, **62**) Oleksandr Putsko, do, +3.33,5, **63**) Leanid Karnejenka, Vitryssland, +3.52,9, **64**) Simeon Hamilton, USA, +3.54,2, **65**) Diego Ruiz, Spanien, +3.55,5, **66**) Maciej Kreczmer, Polen, +4.01,7, **67**) Karel Tammjarv, Estland, +4.02,1, **68**) Xu Wenlong, Kina, +4.03,2, **69**) Javier Gutierrez, Spanien, +4.19,4, **70**) Sergej Mikaelijan, Armenien, +4.22,6, **71**) Aleksei Novoselski, Litauen, +4.25,3, **72**) Janis Paipals, Lettland, +4.41,7, **73**) Francesc Soulie, Andorra, +4.59,7, **74**) Andrew Young, Storbritannien, +5.08,8, **75**) Andrej Buric, Kroatien, +5.14,7, **76**) Jonas Thor Olsen, Danmark, +5.25,5, **77**) Sebahattin Oglago, Turkiet, +5.26,7, **78**) Mladen Plakalovic, Bosnien–Hercegovina, +6.05,1, **79**) Lee Jun Gil, Sydkorea, +6.15,3, **80**) Amar Garibovic, Serbien, +6.35,7, **81**) Zoltan Tagscherer, Ungern, +7.38,7, **82**) Carlos Lannes, Argentina, +7.58,6, **83**) Tashi Lundup, Indien, +8.00,5, **84**) Meidhi–Selim Khelifi, Algeriet, +8.02,2, **85**) Darko Damjanovski, Makedonien, +8.11,9, **86**) Sergiu Balan, Moldavien, +8.35,8, **87**) Khash–Erdene Khurelbataar, Mongoliet, +8.51,1, **88**) Tucker Murphy, Bermuda, +9.02,8, **89**) Seyed Sattar Seyd, Iran, +9.04,8, **90**) Leandro Ribela, Brasilien, +9.59,9, **91**) Peter–James Barron, Irland, +10.14,1, **92**) Dachhiri Sherpa, Nepal, +10.50,2, **93**) Robel Zemichael Teklemariam, Etiopien, +11.42,6, **94**) Roberto Carcelen, Peru, +12.17,3, **95**) Danny Silva, Portugal, +15.55,1.

Utskriftsdatum: 2012-11-22

Publicerad: 2010-02-15

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article12165453.ab>

© Aftonbladet

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

Vedlegg 3

AFTONBLADET

[Så sänds OS – alla tv-tider](#)

[OS-programmet i dag](#)

1 2 3

Textstorlek:

Sämste svensk – bättre än Norge

Petter Northug. FOTO: SCANPIX

”En stor besvikelse och skam”

Vad är det som händer med norsk skidåkning?

Herrarnas OS-premiär går till historien som landets sämsta någonsin.

Faktum är att sämste svensk var bättre än samtliga norrmän.

– Det är en stor besvikelse och skam, säger Tord Asle Gjerdalen, som blev bäste norrman på 28:e plats, till NRK.

Petter Northug var en av de stora favoriterna inför OS-premiären över 15 kilometer. Men stjärnan floppade rejält och slutade 41:a, över två minuter efter vinnaren Dario Cologna. Efter loppet flydde 24-åringen stadion utan att tala med pressen.

”Tvingades prata”

På en direkt fråga från norska VG om det agerandet är värdigt en stor idrottsman svarade sportchefen Åge Skinstad:

– Nej, det är det inte.

Efter tjugo minuter tvingades sedan Northug tillbaka för att förklara sig.

– Kroppen kändes bra, men i dag gick det inte. Det blir första flyget hem, sade en annars fåordig Northug skämtsamt.

Tord Asle Gjerdalen blev bäste norrman på 28:e plats. Tre platser bakom sämste svensk i loppet, Anders Södergren. Landets sämsta insats genom OS-historien.

”Inte pratat med psykolog”

– Det är en stor besvikelse och skam, men med Petter (Northug) är det är mycket antingen eller. Antingen vinner han eller så går det åt helvete, säger Tord Asle Gjerdalen.

Inför loppet har det talats mycket om Norges trojka med psykologer som flugit med till spelen. Northug kommenterade den svenska kritiken av staben iskallt.

– Jag har inte pratat med någon psykolog... ännu, sade Northug då.

Kanske är det dags nu?

[Patrik Sjögren](#)

Utskriftsdatum: 2012-11-22

Publicerad: 2010-02-15

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article12165474.ab>

© Aftonbladet

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

Vedlegg 4

Hellner knakk Northugs stav: - Ikke meningen

WHISTLER/OSLO (VG Nett) Petter Northug (24) ødela staven en kilometer før mål da gullvinneren Marcus Hellner tråkket på den. - Det var ikke meningen, sier svensken.

Av Wegard Bakkehaug , Ola Stenberg , Eirik Borud , Klaus Eriksen , Aslân W.A.

Farshchian

- Jeg var til venstre og han kom for tett inn. Jeg kunne ikke gå noe sted så staven hans knakk. Det var ille for ham, ikke noe er verre enn det, men han fikk en ny stav og farten var ikke høy, sier Hellner til VG Nett.

Marcus Hellner vant 30 kilometer skibytte foran Tobias Angerer og Johan Olsson. Petter Northug ga opp på slutten og skled til slutt inn til en 11. plass over 41 sekunder bak Hellner - i distansen som var ansett som Northugs beste gullsjanse.

- Jeg vet ikke hvordan han føler det, men det var en ulykke, sier Hellner.

Northug var sjanseløs da staven røk i en oppoverbakke. Han gikk ett minutt uten trinse på staven, og i det minuttet gikk Hellner, Tobias Angerer og Alexander Legkov fra nordmannen som resignerte totalt.

Kvinnetrener Egil Kristiansen fikk gitt Northug en ny stav, men dette var en vanlig type som ikke egner seg spesielt godt i en spurt.

Protokoll: [Hvor var du da Northug brakk staven?](#)

- Petter mener selv han staven hans ble tråkket på. Han tror det var Marcus Hellner som gjorde det. Petter er selvfølgelig fryktelig skuffet, men han var ikke veldig snakkesalig da jeg traff han, sier landslagstrener Morten Aa Djupvik til VG Nett.

- Petter hevder staven hans ble tråkket på, men vi må vente litt og se hva som skjedde, sier pressetalsmann Rolf Nereng.

- Dere må forstå at det ikke var meningen, sier Hellner.

- De som kjenner Marcus vet at han aldri ville gjort noe slik med vilje, sier Canadas landslagssjef Inge Bråten til VG Nett. Han var tidligere landslagssjef for Sverige.

- Gikk sakte

Hellner mener at tempoet ikke var spesielt høyt da Northug brakk staven heller.

- Satte dere ekstra fart da han brakk staven?

- Nei, det gjorde vi ikke.

- Påvirket det Northugs løp?

- Det gjorde det helt sikkert.

- Hva tenker du om å slå Petter?

- Det betyr ikke noe hvem jeg slo.

Alsgaard: - Ikke i superform

Etter uhellet ble det en luke opp til de fire i tet, en luke Northug aldri klarte å tette. Til slutt ga nordmannen opp og tapte mange plasseringer.

- En Petter i superform hadde tettet den luka, mener NRK-ekspert Thomas Alsgaard.

VG Nett-leser:

Eneste positive jeg ser nå, er at Northug hadde mest sannsynligvis tapt spurter mot Hellner, og det ville gjort dette 10000 ganger verre.

[Diskuter løpet her!](#)

Northug satte seg ned på en stol for seg selv bak mål og så veldig skuffet ut. **Han gikk rett forbi pressesonen uten å snakke med noen.**

- Petter er ubegripelig skuffet. Jeg måtte trøste han etter at han kom i mål. Han er fryktelig lei seg. Det er helt utrolig at denne dagen skal ende opp med et stavbrekk. Han sier han ikke hadde brukt så mye krefter før stavuhellet. Han føler seg i veldig god form, derfor syntes han det var ekstra bittert. Nå har han på en måte mistet to store sjanser, den ene på grunn av dårlige ski og den andre på grunn av dette, sier Djupvik.

- Vel iskald

- Jeg syns kanskje Petter var litt vel iskald underveis, men før hendelsen med staven virket det som han var på full fart opp og hadde kontroll.

Johan Olsson gikk knallhardt ut etter skibytting og fikk etter hvert en luke på over 24 sekunder ned til utfordrergruppen der Marcus Hellner lenge bidro til å dra ned tempoet.

VG LIVE: [Vi fulgte dramatikken direkte her!](#)

Fem kilometer før mål økte russeren Alexander Legkov tempoet med Northug på slep. Inn til siste rundning på stadion hadde Olsson 15,2 sekunder å gå på ned til Legkov, men to kilometer før mål hadde avstanden krympet til 5,9 sekunder.

Northug lå snaut åtte sekunder bak teten og hang godt med i medaljekampen. Snaut to kilometer før mål måtte Northug bytte stav og mistet to-tre sekunder.

- Taktisk triumf

Da Legkov og Hellner rykket opp i ryggen på lederen Olsson maktet ikke Northug å henge med. Mosvik-karen raste raskt ned på en niendeplass og i mål skilte hele 41 sekunder opp til vinneren Marcus Hellner. Han var sterk på oppløpet og vant foran Tobias Angerer og landsmann Olsson.

- Jeg har ikke forstått det ennå. Det er utrolig morsomt og særlig fordi vi gjør det som et lag. Jeg er veldig glad på Johans vegne, sier Hellner, som fikk revansjert fjerdeplassen fra 15 kilometeren mandag.

- Det var ikke noe perfekt løp på mandag, og det var godt å ta revansje. Det kjentes bra, og i de siste bakkene kjente jeg at jeg kom til å ta dette.

Det var Johan Olssons rykk midtveis som la grunnlaget for den svenske suksessen.

- Rykket etter skibyttet var ikke bevisst. Jeg fikk bare luken, jeg vet ikke hva de andre drev med. Fikk fem, ti, femten. Da var det bare å kjøre, sier Johan Olsson til NRK.

- Det var en taktisk medalje for meg, der de forsøkte å holde igjen gruppen og gå taktisk bak. Jeg hadde veldig gode ski. Det var slitsomt på slutten, og jeg så de var nære med en kilometer igjen.

Johnsrud Sundby: - Dårlige ski

Anders Södergren, som endte på en 10. plass, var strålende fornøyd med den svenske innsatsen.

- Dette var herlig. Kjempebra laginnsats. Vi gjorde et kjempearbeid sammen. Vi forsøkte å hjelpe Johan Olsson så mye vi kunne og ligge å bremse i feltet. Både Marcus og jeg var pigge. Hadde ikke svenskene vunnet kunne Petter tatt det.

Martin Johnsrud Sundby gikk knust forbi pressen etter en 18. plass og sa han hadde elendige ski på klassiskdelen.

- Jeg er avhengig av å ha like gode ski som de beste for å henge med der. Nå må jeg inn i smøreboden og prate med gutta der. Akkurat nå er jeg dritskuffa, sier han.

Sportssjef Åge Skinstad var naturlig nok ikke særlig fornøyd.

- Det er klart jeg er skuffet. Det er synd når vi vet Petter hadde muligheten, men ikke fikk prøve. De andre norske løperne er for dårlige. Vi må se hva vi har gjort for at de ikke er i form nå, sier Skinstad.

OL langrenn lørdag, 30 km skiathlomb menn (15 km klassisk og 15 km fri teknikk):

Gull: Marcus Hellner, Sverige 1.15,11,4, sølv: Tobias Angerer, Tyskland 0.02,1 min. bak, bronse: Johan Olsson, Sverige 0.02,8, 4) Alexander Legkov, Russland 0.04,0, 5) Ivan Babikov, Canada 0.09,1, 6) Jens Filbrich, Tyskland 0.13,6, 7) Lukas Bauer, Tsjekkia 0.13,8, 8) George Grey, Canada 0.20,6, 9) Alex Harvey, Canada 0.31,6, 10) Anders Södergren, Sverige 0.35,6.

Norske: 11) Petter Northug 0.41,7, 18) Martin Johnsrud Sundby 1.53,1, 19) Tord Asle Gjerdalen 1.53,1, 36) Eldar Rønning 6.02,7.

Artikkelen oppdateres!

(VG NETT - 01:54 21.02.2010)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

Vedlegg 5

Gull-Hellner om Northug: - Er nok mest et spill

WHISTLER (VG Nett) Petter Northug får ingen sympatibølge fra gullvinneren Marcus Hellner etter at nok et OL-renn gikk i vasken for nordmannen.

Av Klaus Eriksen

Northugs gullsjanser forsvant da Hellner tråkket på staven hans rundt en kilometer fra mål. Northug skal ha måttet gå i rundt ett minutt uten trinse, i oppoverbakke.

Hellner benekter på det sterkeste at han gjorde noe ulovlig med vilje, men kunne ikke dy seg da han fikk høre at Northug måtte gå uten trinse på slutten av 30 km med skibytte lørdag.

- I Gälliväre slo han meg i en spurt og sa at han klarte det uten trinse, sier Hellner.

VGTV:[Truls Dæhli om Northug: - Ukløkt!](#)

Det var på stafetten i november i 2008 at Northug slo Hellner i spurten, uten trinse på den ene staven. Dette gjorde Northug et stort poeng av i feiringen, og utsagnet "uten trins" er blitt ett av hans legendariske utsagn.

- Northug har underprestert i OL, har dere sympati for ham?

- Det er mange som underpresterer i OL. Det er klart det er kjedelig for ham etter å ha lagt ned så mye arbeid, men han har jo tatt medalje på sprinten da, sier Hellner.

Protokoll:[Hvor var du da Northug brakk staven?](#)

Etter den nevnte sprinten der Northug ble nummer tre, ble det en skikkelig norsk-svensk ordveksling. Etter at favoritten Emil Jönsson ble slått ut i semifinalen, sa Northug at den svenske løperen like gjerne kunne legge opp.

- Synes dere at Northug er litt "kaksig"?

- Det er nok mest et spill. Han er en bra gutt, svarer Hellner.

Hellner var sterkest i spurten og vant OL-gullet som landsmannen Johan Olsson kjemper knallhardt for å ta. Olsson rykket umiddelbart etter skibytting halvveis på distansen, og hadde ganske lenge en god luke.

Men gruppen med Northug, Hellner, Alexander Legkov snappet inn forspranget og nordmannen var med helt til Hellner trakk på staven hans rundt en km fra mål.

Inntil dette hadde Hellner og Anders Södergren gått i den første gruppen bak Olsson og bremsset farten. Men da gruppen - uten Northug - tok igjen Olsson, var svenskene arge konkurrenter.

- Da dreit jeg i Johan, sier Hellner.

- Det var veldig tøft å gå solo i 15 km, men jeg måtte bare gjøre et forsøki. Da jeg så Legkov hoppeskjøttet bak meg, visste jeg de ville ta meg igjen. Derfor sparte jeg litt krefter til å gjøre et kontraangrep da han tok igjen inne på stadion, sier Olsson.

Olsson tok en veldig fortjent bronse etter at Hellner var overlegen i spurten. Angerer kom seg i mål mellom svenskene, og Legkov måtte ta til takke med den sure 4.plassen. Northug ga opp da han slet med staven og de andre stakk. Han ble nummer 11.
(VG NETT - 09:03 21.02.2010)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

Vedlegg 6

AFTONBLADET

[Så sänds OS – alla tv-tider](#)

[OS-programmet i dag](#)

1 2 3

Textstorlek:

_ GUUULD! Marcus

Hellner var en förlorare i OS-premiären. Revanschen blev rejäl. Hellner körde ett fantastiskt lopp – och tog guld! Foto: ANDREAS BARDELL

Hellners revansch efter norske stjärnans hån

TV: Här går Northugs stav sönder

[Vems är felet? Avgör själv på tv-bilderna från loppet!](#)

Läs även:

[Guldhjältens replik: Han får skylla sig själv](#) ”Var en olycka.” _

[Södergren om taktikkuppen:](#) ”Tränat på det i skidtunneln.” _

[Kungens kaxiga svar till Norge](#) ”Fanns plats för fler på pallen.” _

[Så knäckte svenska trion övriga världen](#) Supertaktiken bäddade för succén: _

[Pappa Hellner trodde på Bauer:](#) ”Bland det konstigaste jag sett.” _

DOKUMENT [Fån bondgården till toppen av OS-pallen](#) Så blev Marcus Hellner en av världens bästa. _

[Svenska medaljhjältarna laddade – med tv-spel](#) ”Har kul ihop.” _

[Anrell: En svensk klassiker - och det vackraste lagarbete jag sett](#) Lasse Anrell: _

[Northug: ”Hellner förstörde min stav”](#) Går till attack mot guldmedaljören. ”Han trampade av den.” _

”Jag har aldrig brytt mig om vad han sagt”

WHISTLER. Han har hånats av Petter Northug sedan Tour de Ski.

Han var den store förloraren i OS-premiären.

Men i natt svensk tid fick Marcus Hellner sin revansch.

– Jag har aldrig brytt mig om vad han sagt, säger Marcus Hellner efter guld.

I måndags var Marcus Hellner den store förloraren. Han ledde OS-premiären, favoritdistansen 15 kilometer fritt, länge men stunnade helt, slutade fyra och kollapsade i målfällan.

I går stod han som den förste svenske individuella OS-mästaren på herrsidan på 22 år.

– Man fick bita i psykiskt för att komma tillbaka efter en sådan grej. Det var tufft att ladda om. Men jag fick tillbaka revanschlustan, säger Hellner.

Han trodde att hans chans till en individuell OS-medalj var körd efter premiärens miss.

– Jag har inte haft så höga mål med den här tävlingen. Jag var väldigt osäker inför loppet, säger han.

Bromsade klungan

Han ägnade större delen av loppet åt att bromsa klungan som jagade Johan Olsson i halva tävlingen.

– Jag körde för honom. Men när vi sedan kom ikapp honom så sket jag i Johan och körde för mig själv.

På vägen knäckte Hellner den norske superstjärnan Petter Northug genom att, av en olyckshändelse, knäcka norrmannens stav.

Norrmannen som hånat Hellner flera gånger, bland annat efter att slagit svensken i spurt i Tour de Ski.

– Såg ni inte att jag tog det lugnt i slutet, sa Northug kaxigt efter det loppet.

Bad inte om ursäkt

Hellner bad inte om ursäkt för sig när han efteråt ansattes hårt av norsk media om den brutna staven.

– Han har ingen anledning att vara arg på mig. Det är sånt som händer.

Inför spelen sa Hellner att OS var upplagt för Northug då det bara var ett enda lopp med individuell start (premiären).

Norrmannen har av flera internationella medier också spåtts bli OS store kung. Men efter tre tävlingar står Northug fortfarande på ett brons.

Men Hellner ville inte snacka om någon speciell revansch på Northug.

– Jag är glad för mitt guld, sedan spelar det inte någon roll vilka jag slog.

Men han snackar mycket, Northug?

– Jaja, det gör han. Men jag har aldrig brytt mig om vad han sagt.

[Johan Flinck](#)

TITTA VILKEN STIGANDE FORMKURVA

Marcus Hellner

Född: 25 november 1985.

Familj: Singel.

Bor: Gällivare.

Klubb: Gellivare skidallians.

OS-resultat: 2010: Guld på skiathlon 30 km (k/f), 4:a 15 km (f).

Övrigt: VM-brons stafett 2007. En världscupseger. Två SM-guld.

Hellners världscupplaceringar:

2006/07: 114

2007/08: 53

2008/09: 22

2009/10: 4 (till och med 21 februari)

Utskriftsdatum: 2012-11-22

Publicerad: 2010-02-21

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article12180865.ab>

© Aftonbladet

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

Vedlegg 7

Northug: - Jeg kommer aldri til å gå på en Brink

WHISTLER (VG Nett) Petter Northug (24) måtte bare satse alt på den siste runden på herrestafetten, men hevder han ikke var redd for å sprekke skikkelig.

... mener Hellner var «pissredd» før start

Av Klaus Eriksen , Ola Stenberg , Eirik Borud

PROTOKOLL:[Her kan du gratulere sølvguttene](#)

Han ble sendt ut 37 sekunder bak Sverige, Frankrike og Tsjekkia. Northug gikk ut sammen med blant andre Tobias Angerer fra Tyskland, men fra den kanten var det ikke mye hjelp å få. Dermed startet han jakten alene, og før halvgått etappe hadde Northug tatt inn 22 sekunder på de foran.

Les også:[Hjelmeset knust - Northug spurtet Norge til sølv](#)

- Det var syrefest på den siste runden. Jeg var veldig sliten, for etter den første runden måtte jeg gjøre jobben selv. Jeg prøvde å kjøre på den andre runden og delvis på den tredje, og måtte jobbe, jobbe, jobbe hele veien, sier Northug til VG Nett.

Han fikk spørsmål om han noen gang var redd for å gå på en såkalt Brink på den dramatiske sisteetappen.

- En Brink der kommer jeg aldri til å gå på. Fordi jeg tåler å gå med syre i motsetning til det han gjorde. Når jeg presser, så presser jeg til mål. Jeg begynner ikke å syte selv om jeg får litt syre, sier Northug.

[Se stafett-dramaet i bilder!](#)

- Hellner var sikkert pissredd

Det kostet veldig mye, og nærmere enn 15 sekunder kom han ikke. De tre i tet gikk videre, og Marcus Hellner rykket et par kilometer før mål slik at han sikret et soleklart gull for Sverige. Northug hadde ingen tro på at den svenske rivalen skulle gå på en Brink (Jörgen Brink møtte veggen på VM-stafetten i 2003 og mistet seieren til Norge).

VG LIVE: [Vi fulgte dramaet direkte!](#)

- De tre foran gikk sammen og hvilte seg. Det var bare å være litt smart for Hellner, så hadde han gullet i lommen, sier Northug som kontrollerte inn OL-sølv et foran Martin Koukal fra Tsjekkia på oppløpet.

Artikkelen fortsetter under bildet!

Hellner sa etter onsdagens stafett at han aldri var redd for Northug, men Norges ankermann tror svensken var redd før - og lettet underveis.

- Han var sikkert ikke redd når han hadde det utgangspunktet han hadde. Han var sikkert lettet når han så han hadde luke. Han var sikkert pissredd før stafetten, sier Northug.

Les også: [Gunde Svan før stafetten: - Aldri sett Hellner så bra](#)

Northug har fortsatt ikke snakket med Marcus Hellner etter at svensken brakk staven hans under 30 km med skibytte tidligere i OL.

- Nei, jeg har ikke snakket med han. Det er ikke slik at vi møtes i gangen, sier Northug, som gikk bort og gratulerte Hellner etter målgang.

Etter en lang intervjurunde begynte Northug riste av seg skuffelsen det var å ikke få kjempe om gullet. Med det samme han kom i mål var han veldig skuffet, men i ettertid er han glad han klarte å ta igjen Tsjekkia og Frankrike.

- Jeg måtte bare kjøre på med det jeg hadde. Det er stor forskjell på å bli nummer to og

fire, sier Northug.

Les også: [«Det eneste som kan matche meg på oppløpet er det kameraet der»](#)

Gullet glapp tidlig

Det var på den andre etappen at Norges gullsjanser ble marginalisert. Odd-Bjørn Hjelmeset tapte nøyaktig et halvt minutt og sendte ut Lars Berger 34 sekunder bak Sverige. [Hjelmeset har tatt på seg all skyld](#) for at Norge ikke fikk kjempet om gullet. Berger måtte gjøre hele jobben selv, og tok seg helt ut.

VGTV: [Her får Northug latterkrampe av «Pølsa»](#)

Han sendte Northug ut 37 sekunder bak Hellner som gjorde et perfekt taktisk løp. I begynnelsen gikk han sammen med Koukal og Emmanuel Jonnier fra Frankrike, men et par kilometer før mål rykket svensken og kunne gå alene over streken med et svensk flagg i hånda.

Martin Johnsrud Sundby gikk den første etappen for Norge og gjorde en god jobb. Han vekslet bare sekunder bak teten, og tok seg fullstendig ut.

OL-PROGRAMMET: [Her finner du alt om hva som skjer!](#)

- Det er jævlig synd og jeg har skylden for at Norge ikke får muligheten. Om jeg hadde vært 20 sekunder bak hadde vi vært på skuddhold, sier Hjelmeset.
(VG NETT - 01:24 25.02.2010)

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.

Vedlegg 8

AFTONBLADET

[Så sänds OS – alla tv-tider](#)

[OS-programmet i dag](#)

1 2 3

Textstorlek:

SNACKAR Petter

Northug är säker på sin sak – Marcus Hellner har inte en chans mot honom i en spurt. I kväll kan Hellner bevisa motsatsen. Foto: ANDREAS BARDELL, AP

”Ni hänger inte med...”

[Hur gick det egentligen i Turin?](#) Testa dina OS-kunskaper här! [Extern länk]

Här startar kaxige Northug nytt ordkrig med Sverige

WHISTLER. Norge har vunnit guld fem VM i rad och inför dagens stafettduell sticker Petter Northug ut hakan – igen.

– Sverige hänger inte med i mästerskap.

Här är bronshjälten Johan Olssons replik:

– Marcus (Hellner) verkar vara som en demon just nu.

Duellen i sprintstafetten uteblev efter Teodor Petersons fall. Men i dag är det distansåkarnas tur – och de är inställda på att ge favoriten Norge en rejäl match.

Norge har vunnit fem VM-guld i rad i stafett, men på Turin-OS var det Italien som tog guld.

I de senaste världmästerskapen har veteranen Odd-Björn Hjelmeset kört startsträckan för Norge. Efter diskussioner inom det norska laget har åkarna själva valt att Martin Johnsrud Sundby, 25, tar starten och Hjelmeset går andra sträckan.

Richardsson ut först

I Sveriges lag kör Daniel Richardsson ut som förste man.

– Jag ska se till att hänga med. Och har jag krafter över kan det blir en attack, säger han.

På andrasträckan kommer det att vara riktigt vassa åkare som fajtas. Sverige svarar upp med bronshjälten från skiathlon, Johan Olsson.

– Även om norrmännen inte visat en jätteform i klassisk stil har jag stor respekt för Hjelmeset, han är alltid bra. Om herrarnas förbundskapten Joakim Abrahamsson får välja drömläge kommer Anders Södergren, Sveriges tredje åkare, att växla till Marcus Hellner i ledning, så han får lite tid att gå på före Petter Northug.

– Det gör inget om Northug får jaga Marcus, som är i bra form, säger Abrahamsson.

Men det här scenariot tror inte Petter Northug på.

I går på norrmännens presskonferens sa Northug att han inte tror på Sveriges herrlag, som tagit två medaljer och en fjärdeplats hittills.

– Den enda som kan matcha mig på upploppet är kameran som finns där..., sa Northug.

”Blir en fajt”

Men Johan Olsson tror inte Northug får det så lätt med Marcus Hellner.

– Han är i ruggig form. Jag tror att de har respekt för honom, säger bronshjälten Johan Olsson och fortsätter:

– Det är klart att om de kommer in samtidigt med två kilometer kvar blir det en fajt mellan de två. Jag tror inte att någon annan orkar hålla deras tempo på slutet. Northug var enormt vass. Norrmännen blir svåra, de är våra svåraste konkurrenter. Jag tror att vi i svenska laget måste fokusera på våra egna prestationer, sedan blir det som det blir.

Menar du verkligen det? Måste man inte ha en antitaktik för att rå på Northug?

– Hm... alternativet vi har är att vi kör ifrån honom.

THORÉN LISTAR SVERIGES 6 VÄRSTA KONKURRENTER I STAFETTEN

NORGE

Lag: Martin Johnsrud Sundby, Odd-Björn Hjeltnes, Lars Berger och Petter Northug.

Kommentar: Har vunnit de två senaste världsmästerskapen. Starkt favorit, även om åkarna som kör de klassiska sträckorna inte visat superform. Petter Northug livsfarlig på sista sträckan.

RYSSLAND

Lag: Nikolaj Pankratov, Petr Sedov, Alexander Legkov, Maxim Vylegzhanin.

Kommentar: När inte ens Joakim Abrahamsson känner igen åkarna och vet deras taktik, så är det svårläst. Men vi vet att Legkov varit stark i mästerskapet och Vylegzhanin har visat form.

TYSKLAND

Lag: Jens Filbrich, Axel Teichmann, Rene Sommerfeldt, Tobias Angerer.

Kommentar: Vi såg Teichmann i teamsprinten, och Angerer som tog silvret efter Hellner i skiathlon. Tyskarna är en vass utmanare.

ITALIEN

Lag: Valerio Checchi, Giorgio Di Centa, Pietro Piller Cottrer, Christian Zorzi.

Kommentar: Ibland spricker det på förstasträckan, men är Italien med där påpekar Sveriges förbundskapten Joakim Abrahamsson att vi inte ska räkna bort Italien. Här finns rutin.

FRANKRIKE

Lag: Jean Marc Gaillard, Vincent Vittoz, Maurice Manificat, Emmanuel Jonnier.

Kommentar: Jean Marc Gaillard gick bra på den klassiska delen av skiathlon, Vittoz var länge med på fristilsdelen. Vi räknar inte ut fransmännen, men sista sträckan är ett svagt kort

KANADA

Lag: Devon Kershaw, Alex Harvey, Ivan Babikov, George Grey.

Kommentar: Har visat framfötterna på hemmaplan. Både Grey och Harvey bra med i skiathlon, Babikov i i 15 km fritt. Har ett stort publikstöd som ger energi. Eftersom de finska åkarna inte riktigt visat form får de stå utanför favoritlistan.

...OCH DE SKA FIXA SVERIGES GULD

Lag: Daniel Richardsson, Johan Olsson, Anders Södergren, Marcus Hellner.

Kommentar: Orkar Richardsson hålla ställningarna blir det här bra. Olsson stark i klassisk, Södergren är på väg mot bra form äntligen och Hellner – bara han orkar skejtar han bättre än de flesta.

Utskriftsdatum: 2012-11-22

Publicerad: 2010-02-24

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article12189467.ab>

© Aftonbladet

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

Vedlegg 9

AFTONBLADET

[Så sänds OS – alla tv-tider](#)

[OS-programmet i dag](#)

1 2 3

Textstorlek:

”Jag kände att 15 sekunder kan han få”

Foto: REUTERS

Hellners passning till Northug

Marcus Hellner kontrollerade den sista sträckan för Sverige och säkrade guld i stafetten.

Efter målgång skickade han en passning till Petter Northug, som skulle utmana honom på sista sträckan.

– Jag kände att 15 sekunder kan han få. Det kändes ganska lugnt på slutet, säger Hellner till SVT.

Inför stafetten talade många om kampen mellan Marcus Hellner och Petter Northug. Norrmannen fick dock ett mardrömsläge med över halvminuten upp till Sverige vid växling.

”Han fick börja slita”

Northug tog inledningsvis in på den 24-årige svensken. Men när de svenska TV-tittarna började bli nervösa så slog Hellner till med rycket.

Efter att ha defilerat i mål skickade 24-åringen en passning till den norske superstjärnan.

– Jag kände att 15 sekunder kan han få. Sen måste jag börja köra. Jag tror det tog ganska hårt på honom när han kände att han började gå ikapp men sen när jag tryckte på i backen fick han börja slita. Det gjorde susen tror jag.

Hann plocka en flagga

Det rycket knäckte konkurrenterna och Hellner hann till och med plocka en svensk flagga innan han gick i mål.

– Det kändes ganska lugnt på slutet.

[Patrik Sjögren](#)

Utskriftsdatum: 2012-11-22

Publicerad: 2010-02-24

Webbadress:

<http://www.aftonbladet.se/sportbladet/vintersport/os2010/article12192356.ab>

© Aftonbladet

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11